

Lonjerski Arteden se posavlja
s skupinsko razstavo

Primorski dnevnik

*Kugy
in Tuma
še vedno
vzornika*

DUŠAN UDÖVIČ

Eden najlepših spomenikov, kar jih poznam, je spomenik Juliusu Kugiju ob vršički cesti v Trenti. Njegova vrščenost v dnevje romantični gorski svet, ki ga obdaja, je popolna za vsakogar, ki ve, koliko je Kugiju tisto enkratno okolje pomenilo. Drugi mimočuti, ki tega ne vedo, se sprašujejo, kdo je bil ta mož blagega izraza, ki s knjigo na kolenih zasanjano zre v skalnatih vrhovih. Kugy je včeraj, na dan sto petdesetletnice rojstva, tako v Trstu kot v Gorici dobil trajni obeležji, danes ga slavijo v njegovi Trenti, spomenik bo v kratkem stal tudi v Kanalski dolini. Obe mesti si ga upravičeno, vsako na svoj način lastita, a v resnici je najprej pripadal Julijcem, kamor je koncentriral pretežni del svojih življenjskih energij, želja in zanimanj.

Tako je njegovo raziskovanje Julijskih Alp postal skupna dediščina za vse narode, ki okrog njih živijo. Kugy je bil nesporno slovenskega rodu, a je enako obvladal slovenščino, nemščino in italijanščino. Živel je v sožitju z vsemi tremi kulturnimi, čeprav je znal biti ob hudi uru tudi prostovoljec v avstrijski vojski, da je branil domovino pred italijanskim napadom. Po Kosovelu, ki je prebijal led, je naposled našel primerno mesto v tržaškem ljudskem vrtu, kamor bi pred leti težko vstopila osebnost, pa če še tako zasluzna, ki ne bi bila »usklavljena« z nekdanjimi selektivnimi kriteriji italijanstva.

Sto petdeset let od rojstva mineva tudi za Henrika Tuma, prav tako kleno osebnost iz slovenske zgodovine, ki je na Primorskem pustila občuteno sled, še zlasti zaradi pomembne vloge v političnem in javnem življenju. Kot socialdemokrat je bil borec za sožitje in hkrati pravice Slovencev, rabo slovenskega jezika je na sodiščih v Trstu in Gorici enostavno vpeljaval v vsakdanjo prakso, gospodarsko trdnost Slovencev je zagovarjal kot glavno podlago za njihovo emancipacijo. Tako kot Kugy pa je bil ob vsem tem oboževalec Julijcev, kjer je odprl na desetine prvenstvenih smeri in postal eden od utemeljiteljev slovenskega alpinizma.

Kugy in Tuma, oba sto petdesetletnika, sta vsak na svoj način posebljala nekatere temeljne vrednote, ki nas kot Slovence teh krajev označujejo tudi danes. Pa ne samo Slovence, vse ljudi dobre volje, ki vidijo v sožitju kulturnih temeljev uspešne prihodnosti. Kugy in Tuma sta nam še vedno lahko vzornika.

ČEDAD - Sinoči slavnostno odprtje letošnjega Mittelfesta

Pot skozi umetniške izzive srednje Evrope

Pričakovanje za drevišnji nastop Stalnega slovenskega gledališča

Odprtja Mittelfesta se je udeležilo veliko gostov, otvoritveni trak pa je prerezal čedajski župan Attilio Vuga

**PARAFARMACIA
S. CROCE**
ZDRAVNICI CIANA - MARASPIN
FEDERAZIONE
ESERCIZI
FARMACEUTICI

Zdravila brez recepta
Fitoterapija
Homeopatija
Veterina
Živila
Zdravstveni izdelki
Merjenje krvnega tlaka
Avtodiagnostika
**Sv. KRIŽ, 200,
TEL. 040 2209029**

Martina
trafika - časopisi - galerija
**SEZONSKA
RAZPRODAJA!
20%, 30%, 40%
popusti!**
VELIKA IZBIRA
**KOPALK
IN SPODNJEGLA
PERILA**
Prodajamo tudi slovenske VINJETE!
Dolina, 463

- Prodaja novih in rabljenih vozil
- Skladišče nadomestnih delov in originalne opreme
- Delavnica in pooblaščena karoserija
- Servis in tehnični pregled

**PADOVAN
&
ROTL**

PIAGGIO

Vespa

GILERA

Edini pooblaščeni prodajalec za Tržaško pokrajino
Ulica Flavia, 47 - TRST Tel. 040/637373 FAX 040/637545

NEDELJA, 20. JULIJA 2008

št. 171 (19.261) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zavrž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchii 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLĀCANĀ GOTOVIN

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

ČEDAD - Na prenovidjenem trgu Adelaide Ristori so sinoči ob množici obiskovalcev odprli letošnjo izvedbo Mittelfesta. Navzoče so pozdravili čedajski župan Attilio Vuga, deželni odbornik za kulturno Roberto Molinaro, predsednik Mittelfesta in videmski župan Furio Honsell in umetniški vodja festivala Moni Ovadia. V kulturnem sporednu večera so nastopili kvartet Borodin s čelistom Mariom Brunellom, simfonični orkester Furlanije Julijske krajine, na sporednu pa je bila tudi glasbena pripoved po popotniških zapisih novinarja Paola Rumiza. V današnjem programu bo drevi nastopilo SSG iz Trsta s predstavo Hči zraka.

Na 3. strani

Pot sv. Martina je zbor
Hrast popeljala v Tours

Na 11. strani

Ob igrišču v Gabrijah
naval ljubiteljev
malega nogometa

Na 12. strani

Mateja Bogatec in
Claudia Coslovich
državni prvakinji

Na 22. in 23. strani

Manj sredstev od
Sklada za Trst za
obnovo Prosvetnega
doma na Opčinah

Na 5. strani

ITALIJA - Ostra polemika o proračunskih klestenjih

400 milijonov evrov manj za uslužence javnih uprav

Od jutri dekret v parlamentu - Policisti in karabinjerji napovedujejo nove proteste

RIM - Vlada namerava v triletju 2009-2001 izločiti iz državnega proračuna kar 400 milijonov evrov za plače in pogodbne uslužbencov javnih uprav. Novica je sprožila pravi revolt med sindikati, ki grozijo s stavko, kritična do vladnih načrtov pa je tudi le-vosredinska opozicija. Tako močno klestenje sredstev za javni sektor je menda predlagal minister Giulio Tremonti, medtem ko njegov kolega Renato Brunetta želi omiliti polemiko rekoč, da gre za načrte, ne pa še za dokončne ukrepe.

Kakšne so v resnici namere vlade bo jasno jutri, ko bo znana vsebina prvega odloka o klestenju državnih izdatkov. Gre med drugim za ukrepe, ki znajo močno prizadeti zakon o založniških dejavnosti in torej tudi Primorski dnevnik. Prizadete bodo tudi lokalne uprave, zameni z deželami, ki bodo imele precej manj denarja za zdravstvo in za socialo. Opozicija napoveduje boj, razmerje sil v senatu in v poslanski zbornici pa je seveda v prid desno-sredinski koaliciji.

Minister Brunetta vztraja na stališču, da morajo za javne uslužbence po novem veljati pravila za zaposlene v privatnem sektorju. Od tukaj načrt za ukinitve vseh »spodbujevalnih« ukrepov, ki so jih za javni sektor sprejele prejšnje vlade, vključno z Berlusconijevo v obdobju 2001-2006. Brunetta vsekakor zanika klestenja v višini 400 milijonov evrov.

Na »bojni nogi« so tudi policisti in karabinjerji. Vlada je sprva močno zmanjšala izdatke na področju javne varnosti, potem pa si je nekoliko premislila in »popravila« začetne številke, ki pa ne zadovoljujejo sil javnega reda. Policia ponekod nima denarja za uniforme in celo niti za benzino, situacija je dramatična, pravijo v opoziciji, ki podpira protestne akcije policijskih sindikatov.

Po avgustovskem politično-parlamentarnem odmoru se v Italiji obeta kar vroča sindikalna jesen. Zveza CGIL že odkrito govorí o možnosti splošne stavke, o kateri precej konkretno razmišljajo tudi pri UIL, medtem ko so voditelji CISL precej bolj previdni. Splošna stavka po njihovem mnenju predstavlja ekstremno rešitev, saj bi bilo vsa odprta vprašanja boljše rešiti s pogajanjem, kar pa spričo situacije ne bo ravno lahko.

Minister Tremonti in guverner osrednje italijanske banke Draghi imata v zadnjem času večkrat različna stališča o gospodarsko-financnem stanju v državi

ANSA

AVSTRALIJA - Ostre besede Benedikta XVI.

Papež se je opravičil žrtvam spolnih zlorab s strani duhovnikov

Papež Benedikt XVI. je se opravičil žrtvam zlorab s strani katoliških duhovnikov

ANSA

SYDNEY - Papež Benedikt XVI. se je včeraj opravičil žrtvam spolnih zlorab s strani duhovnikov v Avstraliji in pri tem uporabil najbolj oster jezik doslej. Kot je dejal na maši za avstralske duhovnike, so takšna dejanja sramotna, storilce pa je treba pripeljati pred sodišče. Pripravljeni govor je papež prekinil, da se je opravičil. »Tukaj bi se rad ustavil, da priznam sram, ki smo ga vsi čutili zaradi spolnih zlorab mladoletnikov s strani nekaterih duhovnikov in drugih verskih uslužbencov v tej državi,« je dejal papež.

»Resnično mi je žal za bolečine in trpljenje, ki so jih morale prenašati žrtve, in zagotovljaj jim, da delim to trpljenje z njimi,« je papež povedal škofom, duhovnikom in semeniščnikom, ki so se zbrali na maši v Sydneyju.

Po njegovih besedah so duhovniki s takšnimi dejanji zlorabili zaupanje ljudi in jim povzročili hude bolečine, hkrati pa so povzročili veliko škodo rimskokatoliški cerkvi, zato si zaslужijo kaznen. Žrtve pa si zaslužijo odškodnino in vso pomoč avstralske Cerkve. »Žrtve bi morale dobiti odškodnino in nego, odgovorne za to zlo pa je treba pripeljati pred sodišče,« je dejal.

Ob tem je pozval avstralsko rimskokatoliško skupnost, da pomaga izkoriniliti takšna dejanja in izslediti zločince. »Pozivam vas, da podpirate in pomagate vašim škofom pri boju proti temu zлу. Nujno je, da zagotovimo varnejšo in bolj zdravo okolje, še posebej za mlade ljudi,« je dodal Benedikt XVI. (STA)

KABUL - Nenapovedan obisk predsedniškega kandidata

Obama bo v primeru zmage preusmeril zunanjo politiko z Iraka na Afganistan

Barack Obama je obiskal Afganistan

KABUL - Ameriški demokratski predsedniški kandidat Barack Obama je včeraj nenapovedano pripravoval na obisk v Afganistan. Do njegovega prvega obiska v tej državi prihaja manj kot štiri mesece pred predsedniškimi volitvami v ZDA, po Afganistanu pa naj bi se ustavil še v Iraku. Senator iz Illinoisa Obama je pripravoval v Kabul v spremstvu senatorjev iz Rhode Islandsa in Nebraske, Jacka Reeda in Chucka Hagela, je povedal Obamov tiskovni predstavnik. Oba senatorja se omenjata kot kandidata za podpredsedniško mesto.

Tako pa pristantku v Kabulu se je Obama odpravil na vzhod Afganistana, kjer je pozdravil ameriške vojake v letalskem oporišču v Džalalabadu, v oporišču Bagram pa se je sestal s poveljstvom ameriške vojske v Afganistanu.

Podrobnosti pogovorov niso

znane, je pa Obama tik pred odhodom iz ZDA dejal, da se želi predvsem seznaniti z razmerami na terenu. »Želim se pogovoriti s poveljniki in poskušati ugotoviti, tako v Afganistanu kot v Bagdadu, kaj so največji problemi. Želim pa se tudi zahvaliti vojakom za junaško delo, ki ga opravljajo,« je dejal.

Notranja ministrica Avstrije odločno zaustavila Haiderja

CELOVEC/DUNAJ - Končno se je nek član avstrijske zvezne vlade upal zaustaviti koroškega deželnega glavarja Joerga Haiderja. Kot že začetek leta, ko je čez noč in brez vsakršne pravne podlage z ukazom izgnal iz dežele desetlansko skupino beguncev iz Čečenije, ki so v Avstriji zaprosili za azil, je to storil vnovič v noči od petka na soboto s šestimi azilanti iz Čečenije in nekaterih afriških držav, med njimi tudi mater s petletnim otrokom.

Toda tokrat mu je vnovična deportacija beguncev spodelala, nečloveška akcija sredi noči se je končala na meji med zveznima deželama Koroško in Štajersko. Nova notranja ministrica Maria Fekter je namreč avtobus z begunci ukazala zaustaviti in ga poslala nazaj na Koroško.

Kot se je hitro izkazalo, je Haider tudi tokrat deportacijo beguncev izvedel brez pravne podlage, prav tako je – kot že začetek leta – zavajal javnost, ko je trdil, da gre za osebe, ki so pravnomočno obsojene oz. da teče proti njim sodni postopek. Vrh tega je trdil, da gre za nasilnike, trgovce z mamili, tatove in še kaj, ki da na Koroškem nimajo kaj iskat.

Notranja ministrica Fekter je te Haiderje navejede takoj zavrnila in podarila, da nič ne drži. Zato je skupino spet poslala nazaj na Koroško, kjer naj čakajo na postopek glede njihove prošnje za azil. Kot je bilo pričakovati, je Haider nato nekvalificirano napadel notranjo ministrico in jo obtožil zlorabe uradnega položaja. Slednja pa je škandalozno obnašanje koroškega deželnega glavarja označila za »goli politični populizem na račun beguncev in za »inscenirani dogodek« s strankarskopoličnem ozadjem. (Ivan Lukan)

Tudi v Rimu začeli s popisovanjem Romov

RIM - Mestne oblasti in predstavniki Rdečega križa so ta teden začeli s popisovanjem romskega prebivalstva v Rimu, vendar pa, kot so povedali v petek, ne bodo jemali prstnih odtisov; izjema bodo le Romi, osumljeni kaznivih dejanj. »Ko obstaja sum za zločin, se prstni odtisi odvzamejo vsakemu Italijanu,« je pojasnil rimski prefekt Carlo Mosca in dodal, da zbirajo podatke o zdravstvenem stanju, izobrazbi in družinskem statusu, prstnih odtisov pa ne nameravajo jemati.

»Tukaj smo le iz humanitarnih razlogov, in sicer da pridevamo v stik z ljudmi, ki bili vedno potisnjeni na rob,« je novinarjem v romskem naselju na obrobju Rima povedal predsednik italijanskega Rdečega križa Massimo Barra. »To nima nobene zveze s prstnimi odtisi,« je dodal.

Zaenkrat je vlada premiera Silvia Berlusconi ukazala le, da je treba popisati prebivalce romskih naselij, odločitev o tem, kateri podatki zbrati, pa je prepustila oblastem posameznih mest. V Neaplju, kjer so s popisovanjem pričeli že pred nekaj tedni, so bolj »dosledni«. Tam Romom jemljejo tudi prstne odtise in podatke o etnični priladnosti in veroizpovedi. (STA)

OZN poziva k radodarnosti

NEW YORK - Združeni narodi so sporočili, da so človekoljubne donacije sicer v porastu, vendar je zaradi naraščajočega pomanjkanja hrane, dolgotrajnih konfliktov in okoljskih katastrof potrebovano zagotoviti dodatne 3,4 milijarde dolarjev (2,1 milijarde evrov). Samo pomanjkanje hrane je pripeljalo do tega, da Urad ZN za koordinacijo humanitarnih zadev (Ocha) za zadnjo polovico leta 2008 potrebuje dodatnih 700 milijonov dolarjev, kar predstavlja 37-odstotni porast. »Višje cene hrane in goriva, vedno večje število ljudi, ki trpijo pomanjkanje hrane, kot tudi učinki klimatskih sprememb, so že povzročile, da smo številne pozive okrepili ali pa izdali nove,« je povedal vodja urada John Holmes. »Kljub neugodni globalni gospodarski situaciji si želimo nadaljnje radodarnosti tradicionalnih donatorjev, hkrati pa je ta čas več kot primeren tudi za nove donatorje, ki bi s svojimi donacijami želeli pomagati vedno večjemu številu ljudi v stiski.« Največji porast potreb je zabeležen za Somalijo, Demokratično republiko Kongo, Zahodno Afriko, Sudan, Mjanmar in Zimbabve. (STA)

ČEDAD - Na prenovljenem trgu Adelaide Ristori so včeraj odprli letošnji Mittelfest

Teden dni v znamenju vrhunskega gledališča in glasbe

Ob uradnem odprtju sinoči prvi koncerti - Pričakovanje za drevišnji nastop Stalnega slovenskega gledališča

Glasba, ki gleda na vzhod, ki sanja o potovanjih od Budimpešte do Črnega morja ali išče navdih v folklornih izrazitih srednjih evropskih tradicij, je bila dobrodošlica, ki je sprejela številno publiko otvoritvenega večera letošnjega Mittelfesta. Koncert z vrhunskimi interpreti je zvenel, kot voščilo za čimbolj uspešno, enotenočno potovanje skozi umetniške izzive srednje evropskega gledališča in glasbe. V nabito polni cerkvi sv. Frančiška so igrali namreč člani svetovno znane kvarteta Borodin s slavnim gostom, violončelistom Mariom Brunellom.

Blagoslovu so sledili institucionalni pozdravi na prenovljenem trgu, kjer stoji kip Čedadke igralke Adelaide Ristori. Župan Attilio Vuga je namreč obljudil, da bo Mittelfest dobil nov prireditveni prostor in je zato s posebnim ponosom pozdravil prisotne goste in priatelje festivala, katerim so nato izrazili svojo dobrodošlico še deželnemu odborniku za kulturo Roberto Molinaro, predsedniku Mittelfesta Furio Honsell in umetniški vodji Moni Ovadia, ki se je zahvalil vsem sodelavcem in podpornikom petletnega mandata, med temi tudi Riccardu Illyju. Sledil je drugi koncert na sporednu, glasbeni pripoved po potniških zapisih novinarja Paola Rumizza z naslovom È Oriente. Ob koncu prvega dneva Mittelfesta je publika lahko prisluhnila še nastopu simfoni-

ROP

Odprtje Mittelfesta je kot običajno doživelno množičen obisk

ČEDAD - Izvršni odbor SSO

V načrtu delovno srečanje s SKGZ

Na zadnji seji izvršnega odbora Svetovnih slovenskih organizacij, ki je v sredo 16. julija potekala na sedežu v Čedadu, je v uvodnem delu predsednik Drago Štoka v imenu vseh odbornikov izrazil solidarnost ljudem, ki jih je na Goriškem in v sosednji Sloveniji hudo zadela vremenska ujma v prejšnjih dneh.

Nadalje je bila podprtana želja po sklicanju srečanja z vodstvom SKGZ, do katerega naj bi prišlo v kratkem, da bi se pogovorili o skupnih nadaljnjih korakih, ki jih gre narediti glede Narodnega doma v Trstu in Trgovskega doma v Gorici, o slovenskih šolah, o pobudah društv v Sloveniji o dejavnosti v korist zamejskega založništva in o manjšini kot subjektu pred deželnimi in državnimi inštitucijami.

Ravno na tej zadnji točki so se zauzeli odborniki pri obravnavanju sedanjosti in bodočnosti slovenske manjšine in njenega odnosa do Slovenije v novih razmerah bremejnega prostora.

Nadalje je predsednik SSO za Videmsko, Giorgio Banchig, seznanil odbornike z izdajo dvojezičnih osebnih izkaznic v Beneški Sloveniji in sicer v tipanski občini in v grmiški, kar predstava-

PREDSEDNIK SSO
DRAGO ŠTOKA

KROMA

vlja pomemben korak naprej v smer posluževanja manjšinskih pravic.

Nato je predsednik SSO za Goriško, Janez Povše, omenil sprejem na Akademski šoli v Ljubljani gojenca gledališčne šole Studio Art, kar za slednjo predstavlja pomembno priznanje.

Nakar je, med drugimi, Rudi Bartaloth navedel pozitivni napredok dejavnosti slovenske glasbene šole Tomaže Holmara v Kanalski dolini, ki je pred kratkim izdala zgoščenko, založniško dejavnost slovenskega kulturnega središča Planika in poučevanje slovenskega jezika v šoli, za kar pa žal primanjkuje učnih kadrov.

DEŽELNI ZAKON - Izvoljeni predstavniki

V sredo skupščina Slovencev iz Trsta, Gorice in Benečije

TRST - V dvorani deželnega sveta v Trstu bo v sredo ob 17.30 skupščina izvoljenih slovenskih predstavnikov v lokalnih upravah Furlanije-Julisce krajine. Skupščino je sklical predsednik deželnega parlamenta Eduard Ballaman na osnovi deželnega zakona za zaščito slovenske manjšine. Ballaman bo formalno odpril zasedanje, skupščina pa bo nato izvolila predsedujočega.

Na skupščini bodo izvolili tri člane (po enega za tržaško, goriško in videmsko pokrajinico) deželne posvetovalne komisije za slovensko manjšino. Slednja bo nadomestila dosedanjo komisijo, ki je delovala na osnovi zakona iz leta 1991 in ki je bila razpuščena. V sredo morajo poleg treh efektivnih članov - izvoliti tudi tri njihove namestnike. Ballaman je na skupščino povabil približno 140 Slovencev v krajevnih upravah.

Sklíc skupščine predstavlja dejanski začetek izvajanja zaščitnega zakona FJK za Slovence, ki je vse-

predstavniki, ki pa lahko izvolijo tudi ljudi, ki ne sedijo v lokalnih upravah.

Deželno komisijo za Slovence sestavlja enajst članov. Predsedoval ji bo odbornik Roberto Molinaro (ali njegov namestnik), SSO in SKGZ imenujeta po tri člane iz Vidme, Gorice in Trsta, trije člani bodo izvoljeni v sredo, enega predstavnika v komisijo pa bo imenovala deželna šolska komisija.

Komisija, ki bo poslovala v sklopu pristojnega deželnega odborništva, ima zelo pomembne in razvijajne pristojnosti. V prvi vrsti je temeljni posvetovalni organ Dežele (odbora in sveta) tako da izvajanje deželnega zakona, kot za vsa vprašanja, ki zadevajo slovensko narodno skupnost. Njeno posvetovalno vlogo bodo lahko v zvezi s Slovenci izkoriscale vse deželne ustanove, komisija pa bo lahko tudi samostojno izdajala mnenja in zavzemala stališča o vprašanjih, ki so vezana na slovensko manjšino in deželno stvarnost.

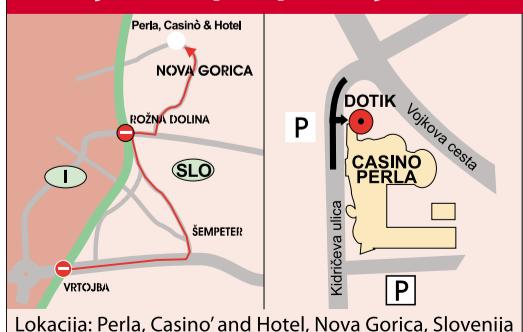
Tajske masaže

Vsa dan od 10.00 do 22.00
Tel +386 5 333 0 333

www.center-dotik.si
info@center-dotik.si

Center Dotik ...

kjer se prepletajo mističnost daljnih dežel, prijazno in strokovno osebje ter priznane kozmetične linije.

Največji center dobrega počutja na Goriškem Vam v ponedeljek 21. julija odpira svoja vrata ter Vam ponuja priložnost, da odkrijete oazo sprostitev sredi mesta in si brezplačno privoščite eno izmed naslednjih storitev:

- masažo tajski dotik ali
- facemapping (strokovna analiza kože) ali
- lakiranje OPI.

Priporočamo predhodno najavo obiska.

O.P.I.

O.P.I.

dermalogica

dotik
tajske masaže • nega obraza in telesa

PUMA d.o.o., Križeva cesta 7, 5000 Nova Gorica

LJUDSKI VRT - Odkritje doprsnega kipa Julijusa Kugya ob 150-letnici rojstva

Vse najboljše Kugy

O alpinistu, glasbeniku, pisatelju in botaniku so spregovorili občinski odbornik Michele Lobianco, predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat in predsednica odbora Kugy Gianna Fumo

Z značilnim klobukom na glavi in posnosnim pogledom uprtim visoko v nebo. Tak nas v tržaškem Ljudskem vrtu Muzeju de Tommasini od včeraj pričakuje plemeniti oče Julijcev, alpinist, humanist, pisatelj, glasbenik in botanik Julius Kugy. Ob 150. obletnici njegovega rojstva (rojen je bil ravno na včerajšnji dan leta 1858) sta namreč na pobudo odbora Julius Kugy, tržaška občina in pokrajina s finančno podporo Fundacije CRTI este v zeleni oazi sredi mestnega središča odkrili njegov doprsni kip. Ob slovenskem pesniku Srečku Kosovelu in ostalih velikih osebnostih italijanske, angleške in nemške narodnosti stoji torej od včeraj tudi Kugyjeva bronasta figura. Kip je delo preminulega tržaškega kiparja Nina Spagnolijsa, razlikuje pa se od vseh ostalih zaradi podstavka: gre za neobdelan nabrežinski kamen, ki simbolizira Kugyjeve srčno ljubljene gorice.

V imenu tržaške občinske uprave je na dopoldanski svečanosti spregovoril odbornik Michele Lobianco, ki se je v svojem krašem nagovoru zaustavil ravno pri gorah, pravzaprav pri duši alpinista, ki je ob vsakem koraku »predana poeziji in občutkom.« Taka je bila tudi Kugyjeva, kot lahko bremo v številnih knjigah, v katere je avtor prebil svoje najgloblje misli in najintimnejše občutke o gorskih pohodih.

Na Kugyja kot svetovljana je opoznila predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat, ki je poudarila željo, da bi Kugya spoznala širša šolska mladina. »Julius Kugy je bil namreč svetel simbol integracije in sožitja med narodi; zaradi njegovih družbenih in kulturnih vrednot ga lahko jemljemo za zgled sodobnega Evropeja.«

Predsednica odbora Julius Kugy Gianna Fumo je prisotnim osvetlila lik slavljenca, ki se je rodil slovenski materi (verno pa, da je bil njegov oče Korošec z originalnim imenom Kogej, op.a.) v Gorici, od koder se je družina odselila v Trst. Spomnila se je njegovih prvih vzponov in pa dogodka, ki je bil najbrž ključnega pomena v Kugyjevem življenju. »Gre za srečanje s tržaškim županom Muzeju de Tommasiniju, ki je bil tudi straten botanik in je devetnajstletnega Julijusa uvedel v študij naravoslovja in v iskanje še nepoznane, legendarne cvetlice Scabiosa Trente, da bi lepotico le prebudil iz stolnega sna.« Po ocetovi smrti je z bratom prevzel upravljanje podjetja »Pfeifer-Kugy«, ob delu pa se je predaval tudi glasbenim užit-

kom, saj je igral na orgle. Ob izbruhu prve svetovne vojne se je prostovoljno pridružil avstro-ogrskim vojakom kot izkušeni referent za gorske poti. »Konec vojne je prekinil tudi Kugyjeve alpinistične vzpone. Kot šestdesetletnik je svoje dneve od tedaj preživeljal v družbi prijateljev, ob igranju klavirja in s pipo v ustih.«

V Trst se je včeraj pripeljal tudi župan Naborjeta Aleksander Oman, ki je spominil na Kugyjevo ljubezen do Ovčeve vasi, »vassi lastovic, od koder je vsakič štartal proti Julijcu.« In ravno v tem kraju v Kanalski dolini bodo 3. avgusta odkrili Kugyjev kip. Svojega zadovoljstva pa ni včeraj skrival Spiro Dalla Porta Xydias, ki se je prijatelja spomnil predvsem kot izrednega poeta lepote naravnih pojmov.

Ob priložnosti je odbor Kugy skoval tudi posebno spominsko medaljo, na kateri so ob alpinistu natisnjene še orgle, mitična Scabiosa trenta in Montažev obris, prejeli pa so jo vsi, ki so si prizadevali, da ne bi Kugyjeva figura tonila v pozabovo: med temi jo je prejela tudi predsednica SPDT Marinka Pertot. (sas)

Utrinka ob včerajšnjem odkritju Kugyjevega doprsnega kipa v tržaškem Ljudskem vrtu; svečanosti so se vedela udeležili tudi člani Slovenskega planinskega društva Trst s predsednico Marinko Pertot, ob spomeniku pa so tudi razvili prapor društva

KROMA

SLOVENIJA - 150-letnica rojstva Julijusa Kugya

Velikega raziskovalca Julijskih Alp se bodo danes spomnili v ljubljeni Trenti

Juliusa Kugya se bodo danes

spomnili v dolini Treante, ki jo je alpinist in pisatelj neizmerno ljubil. Osrednja spominska prireditve bo ob 18.30 v informacijskem središču Triglavskega narodnega parka (TNP) v osrčju Treante. Rdeča nit prireditve bo Kugyjevo življenje in delo, s ponudarkom na njegovi ljubezni do Trente in Julijskih Alp. TNP pripravlja to prireditve skupaj z domačo občino Bovec in Meddrušvenim odborom Posoče pri Planinski zvezzi Slovenije.

Že ob 15.30 uri se bo pri Kugyevemu spomeniku ob cesti na Vršič v Trenti, ki ga je Planinska zveza Slovenije (PZS) postavila ob svoji 60-letnici, odvila krajša slovesnost, po kateri se bodo udeleženci lahko pridružili vodnikom TNP na krašem sprehodu po Soški poti. Ta vela za najstarejšo pot v parku, povezuje pa naravnih vrednot in kulturne dediščine v dolini Soče od izvira

do Bovcu.

Letošnjega visokega jubileja rojstva Kugya so se med drugimi spomnili tudi pri Pošti Slovenije, in sicer so v marcu izdali znamko z njegovo podobo, PZS pa je sredi junija predstavila faksimile knjige Dr. Julius Kugy - iz mojega življenja v gorah, ki je izšla leta 1937 v prevodu Mire M. Debelak pri Planinski matici.

Julius Kugy, ki se je slovenski staršema rodil leta 1858 v Gorici, se uvršča med največje občudovalce Julijskih Alp in doline Treante. Po izobrazbi je bil pravnik, sicer pa humanist, ki si je prislužil oznako »odkritelja« Julijskih Alp. S pomočjo domačih gorskih vodnikov se je namreč prvi povzpel na številne gorske vrhove Julijcev, na mnoge pa se je povzpel po novih smereh.

V Julijskih Alp se je zaljubil že v svojih najstarijih letih.

Lubiteljska botanična dejavnost ga je popeljala tudi po mnogih

Kugyjev spomenik v Trenti

hibolaznih podvigih, na katerih je iskal in raziskoval neraziskano cvetlico Scabiosa trenta. Po svojih izkušnjah je napisal množico knjig. V

njih je opeval lepoto gorskega sveta in na umetniški način izražal naklonjenost do ljudi, ki bivajo v gorah, s čimer je postavil trajen spomenik Julijskim Alpam in Trentarjem.

Med drugo svetovno vojno je iz koncentracijskega taborišča Dachau rešil kar nekaj slovenskih alpinistov. Umrl je leta 1944 v Trstu, kjer je tudi pokopan. Poleg znamenitega spomenika v Trenti, ki je delo kiparja Jakoba Savinška, so po Kugyu poimenovane nekatere gorske poti in šolska učna pot v Nabrežini.

Sicer pa je 150-letnica rojstva Kugya le ena izmed okroglih obletnic, ki jih letos praznujejo slovenski planinci. Mineva namreč 230 let od prvega vzpona na Triglav in 200 let od takrat, ko je Valentin Stanič izmeril njegovo višino. Pred 150 leti pa se je rodil tudi velik ljubitelj gora Henrik Tuma. (STA)

Oddaja Alpe Jadran drevi na slovenski TV

Na slovenskem programu tretje mreže RAI bo nočoj približno ob 20.50 na sporednu mesečna oddaja Alpe Jadran, ki bo za naše gledalce zanimiva predvsem zaradi prispevka o proizvajalcih kraških sirov Moisir. O svojih izkušnjah in delu bodo spregovorili predsednik konzorcija Dario Zidarič, ki je sladokusce navdušil s svojim »jamarem«, podpredsednik Dimitrij Žbogar in Omar Marucelli, ki pripravlja sladoled iz ovčjega sira. Pozornost gledalcev bo gotovo pritegnila tudi predstavitev naravoslovnega didaktičnega središča v Bazovici, ki prikazuje Kras v vsej njegovi raznoliki pojavnosti. V oddaji bo govor še o zastrupitvi čebel na Slovenskem, o farmi lam na Koroškem, o direktorju Mittelfesta Moni Avadii in še marsičem. Daljši filmski zapis, ki ga je pripravila Tv Slovenija, bo posvečen Cerkniškemu jezeru. Oddajo ureja Loredana Gec. Ponovitev bo v četrtek, 31. julija, ob 20.50.

Poseg Kmečke zveze zaradi posledic toče

V smislu zakonskega odloka št. 102/2004 je Kmečka zveza pisala načelniku pokrajinskega Kmetijskega nadzorništva za Trst in Gorico (pismo je poslala tudi v vednost županu občine Devin Nabrežina Giorgiu Retu), da je toča na dan 14.07.2008 prizadela območje občine Devin Nabrežina, posebno vasi Medja vas, Štivan, Mavhinje, Cerovlje, Vižovlje in Prečnik. Glede na dejstvo, da škoda na nekaterih kulturah (vtrojih, vinogradih, sadovnjakih, itd.) presega 30% proizvodnje, Kmečka zveza poziva nadzorništvo, naj sprejmete vse ukrepe, ki jih zakon predvideva v korist prizadetih. Poudarja tudi, da so se zaradi izrednih vremenskih prilik vsled dolgega devetnajstega obdobja, v vinogradih kmetij, ki so uvelde biološki način gojitve in še vse tistih, ki uporabljajo samo kontaktné fungicide, pojavili hudi napadi peronospore na kabrnkih in mladih grozdcih. Vsled teh napadov je bilo uničenih do 50 % do 70% grozdrov, kar pomeni, da se bo zmanjšala tudi proizvodnja vina za isti odstotek. Upoštevajoč dejstvo, da je glivična okužba povzročila enako škodo v vseh vinogradniških okoliših dežele, Kmečka zvezapredlaga, da se upošteva možnost posega v prid omenjenih kmetij.

GOSPODARSTVO - Hude težave Sklada za Trst

Proračunsko klestenje prizadelo tudi SKD Tabor

Deželni svetnik SSk Gabrovec predlagal nujno srečanje s parlamentarci

Odbor Sklada za Trst je na svoji prvi seji vzel na znanje dejstvo, da je rimska vlada črtala približno tretjino finančnih sredstev, ki so bila določena na Skladu v triletu 2007-2009. Povedano v številkah pomeni milijon evrov manj za leto 2007 in dvakrat poldruži milijon evrov manj za leti 2008 in 2009. To je pomenilo dejanski preklic že porazdeljenih prispevkov raznim subjektom, ki jim je prejšnji odbor Sklada že potrdil finančne vsote.

»Na seji odbora je prišlo do odločitve, da klestenje finančnih sredstev za leto 2007-2008 ne bo prizadelo majhnih društev in organizacij, ki so prejela in potrosila prispevke za obnovitvena dela in investicije, tako da so bila manjkajoča sredstva preklicana večim institucionalnim subjektom ter v manjši meri javnim upravam,« je dejal deželni svetnik SSk Igor Gabrovec, ki je član upravnega sveta te ustanove.

Težje je stanje glede porazdelitve v finančnem letu 2009, saj je krčenje sredstev oplazilo tudi sklad za investicije manjših društev v meri približno 33 odstotkov. Prejemniki prispevka bodo tako od tržaške Prefekture prejeli pismo, da je že najavljeni prispevek za tretjino nižji. Od slovenskih društev bo prizadeto SKD Tabor, ki je bilo sprva deležno 100.000 evrov za obnovitev Prosvetnega doma na Opčinah, po novem pa bo denarja za nekaj manj kot 70.000 evrov. Ostali slovenski prejemniki (društva Rapotec, Igo Gruden, Gaja in Zarja) so bili po srečnem naključju deležni porazdelitve v proračunih 2007-2008 in jim je upravni odbor torej uspel ohraniti neokrnjene prispevke.

Težave so tudi s postavko za podporo investicij v industriji. Termin za predstavitev prošenj je zapadel šele konec junija letos, že sedaj pa je jasno, da je od prvotnega zneska v višini 1.500.000 evrov ostalo na razpolago prosilcem borih pol milijona. »Naravnost škandalozen in osupljiv je pri tem podatek, da je bilo v vseh teh letih finančiranja Sklada za Trst neizkorisčenih preko 30 milijonov evrov (primeri, ko prejemniki prispevkov niso potrosili denarja oz. niso izvedli investicij), ki bodo skoraj gotovo v celoti izgubljeni,« je poudaril deželni svetnik Igor Gabrovec, ki je odboru zato predlagal nujno srečanje s parlamentarci iz Trsta s ciljem, da se vsaj delno rešijo drugače gotovo izgubljena sredstva.

Za obnovitev
openskega
Prosvetnega doma
bo Sklad za Trst
namenil 70 tisoč
evrov

KROMA

BARKOVLJE - Stojnica neprofitne organizacije Prostovoljci Emergency tokrat med kopalci

Prostovoljci tržaške skupine neprofitne organizacije Emergency so bili v petek s stojnico prisotni v barkovljanskem gozdičku (pri drugem kiosku po vodometu). Mimočim v vsem zainteresiranim so ob raznobarnih majicah, materialu z razpoznavnim logotipom »E« in informacijah o svojem delovanju, tokrat nudili tudi »špric«; s prostovoljnimi prispevkom dveh evrov je vsakodobno lahko dobil hladno pičačo in s tem tudi prispeval za urgentno ambulanto in zdravstveni center v Angaramu v dolini reke Panšir v severnem Afganistanu. Kdo bi želel izvedeti več o samem delovanju organizacije, pa naj pokuka na spletno stran www.emergencytrieste.org. Organizacija Emergency pa bo s svojimi stojnicami prisotna tudi 25. julija v praproškem gozdičku na koncertu skupine Makako Jump oz. 2. avgusta, ko bo tam nastopil ansambel Trabant.

NABREŽINA - S koncertom domačega godbenega društva

Začetek večerov pod zvezdami

Jutri zvečer pred županstvom koncert irske skupine v sklopu Folkesta - Prireditelj je Občina Devin-Nabrežina

Za uvod v Poletne
večere pod
zvezdami je sinoči
v Nabrežini
poskrbela domača
godba na pihala

KROMA

Z nastopom domače godbe pod taktkiro Sergia Grattona so se sinoči na trgu pred županstvom v Nabrežini začele prireditve v sklopu pobude Poletni večeri pod zvezdami, ki jih prireja Občina Devin-Nabrežina ob pomoči drugih lokalnih uprav. Pobuda je bila v preteklih letih zelo dobro sprejeta od občinstva in organizatorji so prepričani, da bo tako tudi letos. Podobno kot lani so prireditve povezali z odmevnimi kulturnimi pobudami, kot so festival narečnega gledališča Ave Ninchi in mednarodni prireditvi Onde Mediterranean Folkest.

Prav v sklopu Folkesta bo jutri zvečer (začetek ob 21.15) na trgu pred županstvom nastopila irska glasbena skupina John Mc Sherry Band. Nabrežinski večeri pod zvezdami se bodo nadaljevali vse do nedelje, 3. avgusta. Obiskovalcem bodo na voljo kioski s hrano in pičačo. V primeru dežja se bodo prireditve odvijale v nabrežinski telovadnici.

Odstopil glavni direktor mestne uprave?

Glavni direktor Občine Trst Santi Terranova naj bi odstopil zaradi neusoglasij z županom Robertom Di piazzo. Pogojni je obvezen, saj odstopa Občina ni uradno potrdila. Morda se bo kaj več o tem izvedelo na jutrišnji seji občinskega sveta.

Objava lestvic učnega osebja

Pokrajinski urad za slovenske šole obvešča, da bodo v pondeljek, 21. julija, na oglašni deski urada objavili pokrajinske lestvice (bivše permanentne) učnega in vzgojiteljskega osebja prvega, drugega in tretjega pasu za šolsko leto 2008/09 v otroških vrtcih, osnovnih, nižjih in višjih srednjih šolah za nedoločen in določen čas. Lestvica bo objavljena tudi na spletni strani www.istruzione-trieste.it. Morebitne utemjeljene pritožbe zainteresiranih (samo zaradi umika pridržkov in posledične ponovne določitve točkovovanja) bodo upoštevali z eksplicitnimi ukrepi in posledičnimi ročnimi popravki. Proti dokončnim lestvicam je možen izreden priziv na predsednika republike v roku 120 dni od njihove objave ali pa priziv na Deželno upravno sodišče v roku 60 dni od njihove objave.

Znižanje vodnega pritiska

Komunalno podjetje AcegasAps obvešča, da bo zaradi vzdrževalnega posega na vodnem omrežju na Trgu De Gasperi, ki bo v sredo, 23. julija, od 8.30 do 18.30, lahko prišlo do znižanja vodnega pritiska v sledenih ulicah: od Ul. Rossetti do Ul. Porta 16, Ul. Redi 12, Ul. Eremo 12/1 in 9/1 in Ul. Mameli; v Ul. Vergerio od Ul. Settefontane do Ul. Rossetti; znotraj območja, ki ga razmejujejo ulice Scomparini, Nathan, Sbisà, Sambo, Fittke, Grunhut, Veruda in Cumano; od Ul. Fittke do Ul. Scomparini 25; v ulicah Milizie in Lamarmora. V času poteka del naj občani, ki stanujejo v omenjenih ulicah, zmanjšajo porabo vode, da se izognejo potencialnim težavam.

Program za harmoniko na tržaškem konservatoriju

Do danes so italijanski harmonikarji, ki so želeli pridobiti uradno priznano diplomo, morali polagati izpite v Castelfranco Venetu, v Pesaru ali v Mantovi. V letošnjem letu je tržaški konservatorij Tartini odpril svoj 27. študijski program, in sicer program za harmoniko. Novi študentje se lahko vpisajo do 6. septembra, za prehod iz drugega konservatorija pa rok 31. julij. Ob stareh tečajih, ki jih danes imenujejo tradicionalne, ponuja tržaški državni konservatorij številne študijske programe, ki predvidevajo tako triletni dodiplomski kot dvoletni poddiplomski študij, od harfe, bibliotekonomije in glasbene bibliografije, petja, kitare, klarineta, klavičembala in starih glasbil s tipkami, kompozicije, zborovske kompozicije in dirigiranja, kontrabasa, glasbene didaktike, fagota, kljunaste flavete, flavte, orgel, klavirja, saksofona, roga, tolkal, trobente, pozavne, violine, viole, violončela, orgel vse do jazzu in novih tehnologij. Na podiplomskem nivoju pa ima konservatorij tudi dvoletni študij za poučevanje na nižjih srednjih šolah, in sicer za glasbeno vzgojo in za glasbeni instrument. Za vse te je možen vpis do 31. julija. Pogoji za vpis v dodiplomski študij sta opravljeni maturitetni izpit in primerno glasbeno znanje.

Ogled vrta Carsiana

V botaničnem vrtu Carsiana sta danes predvidena dva vodena obiska, ob 16. in ob 17. uri. Drugače je vrt od pondeljka do petka od 10. do 13. ure, v sobotah in ob praznikih od 10. do 13. in od 15. do 19. ure. Informacije dobimo na spletni strani www.carsiana.eu.

BIVŠA RIBARNICA - Sedma izvedba salona ITS SEVEN v režiji tržaške agencije EVE

V objemu modnega dizajna in kreativnosti

Prireditev povezovala Victoria Cabello - Udeležili so se je mladi dizajnerji iz Evrope, Azije in ZDA

Kot gotska katedrala, ki jo označujejo temne barve in moreča atmosfera. Tako je sinoči nekdanja tržaška ribarnica pričakala najbrž najbolj »glamour« dogodek leta, končni defile salona ITS SEVEN in seveda nagrajevanje najboljših mladih dizajnerjev.

Nad modno stezo in obema razstavnima prostoroma, kjer so bile razbene fotografije in pa razstavljene torbice, klobuki, škrorni ter ostali izdelki domiselnih kreatorjev, je kraljevalo ogromno kralito srce; slednje nekako ponazarja ljubezen vseh, ki si pri tržaški agenciji EVE skozi vse leto prizadevajo za organizacijo in uspeh šele dnevnega dogodka, ki pa za vselej krova uspeh, želje in sposobnosti nekaterih študentov kreatorstva, ki študirajo na najbolj priznanih inštitutih vsega sveta.

Tudi letos je včerajšnji končni večer povezovala Victoria Cabello, ki je predstavila vsakega od oseminštiridesetih finalistov, ki so se letos potegovali za končno zmago v treh osrednjih sklopih.

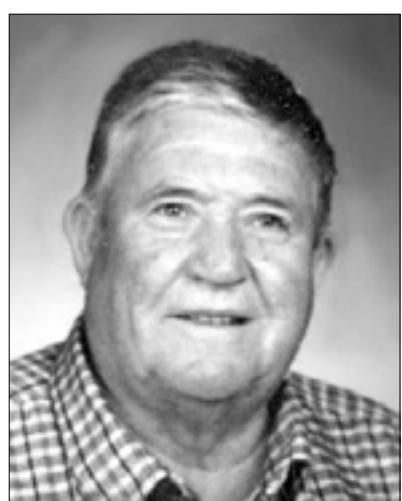
Tistem, ki je bil že tretje leto zapored posvečen fotografiji, tistem, ki so ga tudi letos posvetili modnim dodatkom in seveda tistem, ki že od vsega začetka označuje tržaško modno predstavo, se pravi modnim kolekcijam. Dizajnerji prihodnosti, ki so letos oblikovali ITS SEVEN, so tokrat prispevali iz treh celin, Evrope, Azije in Združenih držav Amerike.

Zirija, ki so jo ob nekaterih slovenih imenih svetovne mode sestavljeni izvedenci iz vsega sveta, je tako pozno zvečer razodela imena letošnjih zmagovalcev. Nagrada za fotografijo, ki predvideva enotni brezplačni tečaj upodabljanja umetnosti, je šla Mattieu Lavauchy, medtem ko je nagrada za najboljše modne dodatke prejel Benjamin Shun Lai Ng. Prestižne modne nagrade za Collection of the year, ki predvideva nagrado 20 tisočih evrov, je prejel David Steinhorst, nagrada za hišo Diesel v znesku 50 tisočih evrov pa je šla Heilki Salonen. Posebno nagrada YKK pa si je zaslužil Tomasz Donocik.

Skupni imenovalec osemnajstih kolekcij »visoke mode« so bile temne barve, maske in vsakovrstna pokrivala, značilna za vojno in povojno obdobja, ki očitno napovedujejo nekaj čisto drugega. Krizo, ki pustoši celotno zemeljsko območje pa modrem in fotografiskem področju opredeljuje tudi uporaba ognja in drugih destruktivnih elementov. (Iga)

OPĆINE - V spomin na dragega prijatelja

Viktor Sosič - Tojo

V petek, 11. julija smo na openko pokopališče pospremili k zadnjemu početku Viktora Sosiča, ki smo ga vsi klicali Tojo od Škuorča. Ko je duhovnik molil zadnje pogrebne molitve, so se mi kot v filmu prikazale slike iz začetka petdesetih let prejšnjega stoletja, ko sva s Tojotom z vespo, ki jo je nama posodil njegov brat Bruno, šla po Švizeriji.

Najprej in Ferraro in Bologno in dalej čez prelaz Apennin La Futa v Firence. Od tu nas je pot vodila v Rim. Ker je imela vespa takrat še evidentno tablico Slobodnega tržaškega ozemlja z rdečo zastavo in belo helebaro so nas vsi imeli, da smo »Švizeri«.

Poleti leta 1957 smo se Saško od Trdeta, Tojo Škuorč in jaz zmenili, da gremo na potovanje v Španijo in Portugalsko z dvema vespama. To je bil za tiste čase kar velik pa tudi nevaren podvig, kar se je izkazalo že v Franciji, ko so nas med spanjem v šotoru tatovi okradli. Zjutraj smo našle potne liste našli v enem grmu, kamor so jih tatovi odvrgli in tako smo lahko naše potovanje nadaljevali. Pot nas je vodila naj-

prej v Barcelono, Murcijo, Granado in Malago, kjer smo si ogledati bikoborbo in dalej preko Sevilje na Portugalsko. Po ogledu Lisbone smo šli naprej do najzahodnejše točke Evrope, kjer na kamnitih plošči piše: Na tej točki konča zemlja in se začne morje. Od tu nazaj v Španijo v Madrid in

Armando Škerlavaj

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 20. julija 2008
MARJETA

Sonce vzide ob 5.35 in zatone ob 20.47 - Dolžina dneva 15.12 - Luna vzide ob 21.55 in zatone ob 7.36.

Jutri, PONEDELJEK, 21. julija 2008
DANILO

VREMEN VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 26,8 stopinje C, zračni tlak 1011,9 mb ustavljen, veter 9 km na uro vzhodnik, vlaga 43-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 25,4 stopinje C.

OKLICI: Fabio Battista in Francesca Buoso, Alessandro Fegac in Martina Castellano, Stefano Leo in Natalina Sabatini, Alessandro Cavalli in Barbara Tardivo, Giulio Ferraguti in Tiziana Avanzo, Damjan Batti in Daša Pangerc, Lorenzo Miot in Chiara Bertoli, Carlo Cracovia in Dagmar Hanačkova, Alessandro Bulzoni in Francesca Dragani, Mario Lattin in Gabriella Cleva, Davide Gustinich in Micaela Paoletti, Gianfranco Strauss in Adriana Lucchina, Alberto Giarletta in Annalisa Gentili.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A.M. SLOMŠKA sporoča, da je v poletnih mesecih tajništvo odprto od ponedeljka do petka, od 8. do 13. ure.

RAZSTAVA NA BONOMOVEM DO: MU: Dijaki 1. klasičnega razreda liceja F. Prešeren in mentorica Vas vladivo vabimo v Prosvetni dom na Općine na poletni ogled fotografiske in zgodovinske razstave o Petru Bonomu in njegovi palači. Pobudi smo za natečaj sklada FAI in s podporo Zadržane kraške banke pripravili ob Trubarjevem letu, sedaj pa nas je v goste sprejelo SKD Tabor. Razstava bo na ogled do 31. julija. Odprtba bo vsak delavnik, od 17. do 20. ure.

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE - tajništvo Trst obvešča, da je Ministrstvo za šolstvo objavilo odlok za obnovitev zavodskih lestvic neუčnega osebja (tretji pas). Prošnjo je treba na eno od izbranih šol vložiti do 31. julija. Obrazci so na voljo na spletni strani www.pubblica.istruzione.it (personale scuola-personale ATA). Podrobnejše informacije nudi Pokrajinski šolski urad v ul. SS. Martiri.

ZDURŽENJE STARŠEV OŠ FRAN MILČINSKI organizira naslednje poletne tabore: Angleški »Jezikajte!« v Postojni, od 24. do 29. avgusta (od 8. do 15. leta); računalniško in šahovsko delavničko »Mišk@« v Trstu, od 1. do 5. septembra (od 3. razreda dalje). Za dodatne informacije in prijave sem Vam na razpolago na tel. 040-567751, ali mobi: 320-2717508 (Tanja) in po e-pošti: framilcinski@gmail.com.

DTTZ ŽIGEZOISA obvešča, da je med poletno prekinjivo didaktičnih dejavnosti šola ob sobotah zaprta do 30. avgusta 2008. Med tednom bo tajništvo odprt od 9. do 14. ure.

ZNANSTVENI LICEJ FRANCETA PREŠERNA sporoča, da bo do 30. avgusta šola ob sobotah zaprta.

Osmice

GIGI IN BORIS sta odprla osmico v Samatoriči št. 14. Tel. 040-229199.

KMETIJA SLAVEC je v Mačkoljah na št. 133 odprla vrata svoje osmice. Vljudno vabljeni!

MAVHINJE, osmica je odprta pri Normi. Tel. 040-299806

NA KONTOVELU (Kamence) je odprta osmica. Vabljeni!

OSMICO smo odprli v Šempolaju, v oljčnem gaju. Vabljeni!

OSMICO je odprl Mario Milič, Zgonik 71. Tel. 040-229337

OSMICO je odprl Renzo Tavčar, Repen 42.

SIDONIJA IN MAVRICA sta odprli osmico v Medjivasi št. 10. Tel. 040-208987.

STANKO je na Opčinah odprl osmico. **V GABROVEC** vas vabita na osmico Bogdan in Marlenka v mesecu juliju. Tel. 040-2296068.

V KRIŽU je odprl osmico Martin Košuta. Tel. 040 - 220605

V SALEŽU, N'PULJH sta odprla osmico Just in Bojana. Vabljeni!

Obvestila

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA praznuje 10-letnico! Studijski center Melanie Klein in Slovenska prosveta vabita člane in prijatelje na proslavo in družabno srečanje, ki bo v petek, 25. julija, ob 14.30 v prostorih otroškega vrtca v Bazovici. V primeru slabega vremena bo prireditev v Športnem centru v Bazovici.

GLASBENA MATICA obvešča cene ne stranke, da bo do 31. julija tajništvo odprto s poletnim urnikom: od 9. do 12. ure. Zaradi poletnega dopusta bo zaprta od 1. do 23. avgusta. Od 25. avgusta dalje bo odprto s poletnim urnikom.

KRUT obvešča, da je pisarna odprta s poletnim urnikom, od 9. do 13. ure. **ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV** obvešča, da bodo uradi do 12. septembra, delovali s poletnim urnikom in sicer od ponедeljka do petka, od 9. do 13. ure.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ sporoča, da bodo v juliju in avgustu uradi v Trstu, Gorici in Čedadu delovali po poletnem urniku: od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure.

F.C. PRIMORJE organizira na Proseku športni praznik s sledečim programom: danes, 20. julija, ansambel Happy Day, v soboto, 26. julija, ansambel MI, v nedeljo, 27. julija, koncert Godbenega Društva Prosek in ansambel Souvenir, v soboto 2. avgusta, ansambel 3 Prasički, v nedeljo ansambel Old Stars.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA odpotujejo na taborjenje v Gozd Martuljek danes, 20. julija, iz Nove Gorice z vlakom. Zbirališče ob 7. uri na železniški postaji v Novi Gorici. Vlak odpotuje ob 7.35 (in ne čaka za mudnikov!). Iz taborjenja se bodo taborniki vrnili v četrtek, 31. julija. Prihod vlaka v Novo Gorico ob 18.43, v Sežano pa ob 19.44. Taborniški srečno!

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV IN JSKD prirejata 4. Mednarodni mladinski godbeniški laboratorij namenjen godbenikom od 9. do 20. leta starosti. Odvijal se bo v Dijaškem domu v Portorožu od danes, 20. julija, do sobote, 26. julija. Dodatne informacije nudi ZSKD (tel. št. 040-635626).

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih 10-dnevne jadralne tečaje na jadrnih tipa optimist. Tečaji so namenjeni otrokom, ki so rojeni od leta 1995 do 2001 in znajo plavati. Tečajniki imajo poskrbljeno jadrnico, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v F.I.V. Tečaji se od-

vijojo od ponedeljka do petka, od 9. do 17. ure. Četrti tečaj od 21. julija do 1. avgusta 2008. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih, od 9. do 11. ure in ob sobotah, od 16. do 18. ure, na našem sedežu v Sesljanskem zalivu, ter na tel/fax: 040-299858; e-mail: info@yccupa.org ter na spletni strani: www.yccupa.org.

OBČINSKA KNJIŽNICA iz Nabrežine obvešča cene bralce, da bo zaprta na poletni dopust do petka, 25. julija.

V PETEK, 25. JULIJA, bo župnija sv. Jakoba apostola obhajala praznik svojega zavetnika. Slovenski verniki se bomo na ta pomembni praznik pripravili s trdnevinico, ki bo v torek, 22., v sredo, 23. in v četrtek, 24. julija. Vsak dan bo sv. maša ob 17. uri, pri kateri bo govoril vrhniški dekan g. Blaž Gregorc. Na sam praznik, v petek, 25. julija, bo ob 18.30 slovesno dvojezično somaševanje in po maši procesija, pri kateri bo prvič nošena tudi nova kopija bandera sv. Cirila in Metoda, ki so jo izdelale Sestre notredamke iz Novega mesta v Sloveniji. Vabljeni!

DRUŠTVO NOE' organizira »tečaj restavriranja starega pohištva«. Prvi srečanji bosta v soboto, 26. in v nedeljo, 27. julija. Info: 040-299461 ali 349-8419497.

MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA v soorganizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev za srednješolce se bo odvijala na Debelem Rtiču od 27. julija do 2. avgusta. Dodatne informacije nudi ZSKD (tel. št. 040-635626, 0481-531495).

F.C. PRIMORJE oživlja sekcijo Cicibanov. Če je vaš otrok star od 8 do 10 let, ga lahko vpišete v našo ekipo. 3. avgusta bo na travnatem igrišču Ervatti pri Brščkih, od 9. ure dalje, enodnevni brezplačni kamp (kosilo je vključeno). Ob udeležbi prejme vaš otrok majico in hlačke v dar. Info in vpis (do 28. julija) na tel. št. 329-6022707 (Robert).

NARODNA ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA bo odprta s poletnim urnikom do petka, 29. avgusta od 8. do 16. ure. Zaradi poletnega dopusta bo zaprta ob ponedeljku, 28. julija do četrtega, 14. avgusta.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da je v teku vpisovanje v Glasbeno šolo. Odprt so razredi pihal, trobil in tolkal, najmlajšim pa je namenjena pripravnica. Kdor se vpiše do 31. julija, ima 50,00 evrov popusta na celotni šolnini. Za vse informacije smo vam na razpolago na tel. št.: 320-4511592 ali na www.ricmanje.org.

SKLAD MIJA ČUK obvešča, da je letošnje poletno središče Kratkohlačnik 2008 na Proseku do 1. avgusta od 8. do 17. ure. Informacije in vpis v justranjih urah na Skladu Mitja Čuk - Proseka ul. 131 - tel. 040-212289.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA vabijo vse bivše člane, da se jim pripravijo od 1. do 3. avgusta na akcijo »Nazaj ... v taborniški raj!« v Gozdu Martuljku. Informacije in prijave na www.tabornikirmv.it.

SLOVENSKI INFORMATIVNI CENTER Narodni dom (Ul. Filzi 14 - Trst) bo zaprto do ponedeljka, 1. septembra.

Prireditve

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Galerija Rika Debenjaka iz Kanala ob Soči pripravlja spominsko razstavo ob 50-letnici smrti goriškega umetnika Lojzeta Špacapana. Da bi likovnika čim bolj popolno predstavili, se organizatorja obračata na ustanove in zasebnike s prošnjo po informacijah in eventualno posojbo del za razstavo. Prosim kličite na tel. št.: 0039-0481-531445 med 8.30 in 12.30 (Kulturni center Lojze Bratuž).

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE - krožek 1. Maj, vabi danes, 20. julija, na dvorišče Ljudskega doma v Podlonjerju na praznik komunističnega tiska. Danes odprtje kioskov ob 18. uri, od 20. ure dalje ples z Duom Melody.

SKD TABOR - POLETJE POD KOSTANJEM 2008 v Prosvetnem domu na Opčinah: v četrtek, 24. julija, ob 21. uri, večer istrskih pesmi z Rudim

jem Bučarjem; četrtek, 31. julija, ob 21. uri, koncert sardinskega zbara »Paulis di Uri (Sassari). V primeru slabega vremena bodo prireditve v dvorani. Za podrobnejše informacije www.skdtabor.it. Pokrovitelj: Potokrainer Trst; pobudo so podprli: rajonski svet za vzhodni Kras, Zadružna kraška banka, Zveza slovenskih kulturnih društev, Nova Conad - Državna prodajalna na Općinah in razni domači trgovski obrati.

SKLOVSKO KULTURNO DRUŠTVO BARKOVLJE IN ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV vladivo vabita na koncert pod zvezdami Mladinskega pihalnega orkestra Intercampus (vodi Eva Jelenc) v petek, 25. julija 2008 ob 20.30 na sedežu SKD Barkovlje (Ulica Bonafata 6 - Trst).

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi v petek, 25. julija, ob 20.30 v Kraško hišo v Repen na odprtje fotografске razstave Renate Deganello »Mirovo žganje«. Avtorico in dela bo predstavil Sergio Ferrari. Glasbeni uvod Lojze Furlan.

SKD VESNA IN AGRITURIZEM BIBC iz Križa prirejata v ponedeljek, 28. junija, ob 19. uri, v Bibčevi vinski kleti predstavitev novega romana Veita Heinichena »Danza Macabra« in novega penečega vina »Etika«. Noviteti bosta predstavila Miran Koštuta in Stefano Cosma. Večer bosta pestriala Annalisa Gon s harfo in gledališki igralec Livio Bogatec.

ZAHVALA

Ob slovesu

Cristine Maganja vd. Tence

se prisrčno zahvaljujeva vsem, ki ste počastili njen spomin.

Majda in Andrea

Križ, 20. julija 2008
Kraško pogrebno podjetje Lipa

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam bili ob strani in z nami sočustvali ob izgubi našega ljubljenega

Emilija Maurija

Posebna zahvala gospodu župniku Rafku Ropretu za tolažilne besede, boljunske cerkvene pevkam, zboru upokojencev iz Brega, partizanskemu klubu, nosilcem in darovalcem cvetja ter v dobrodelne namene.

Svojci

Lakotišče, Boljunc, 20. julija 2008

ZAHVALA

Lepa hvala vsem, ki ste pospremili našega dragega

Viktorja Sosiča

na njegovo zadnjo pot.

Svojci

Općine, Trst, Kanada, 20. julija 2008
Kraško pogrebno podjetje Lipa

21.7.2007

21.7.2008

Boris Laurica

Z neskončno ljubezno in hvaležnostjo se te spominjajo

tvoji najdražji

Dolina, 20. julija 2008

Po pogrebu sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga sestra

Marija Bressani vd. Zidarič

Od 18. julija počiva na šempoljskem pokopališču.

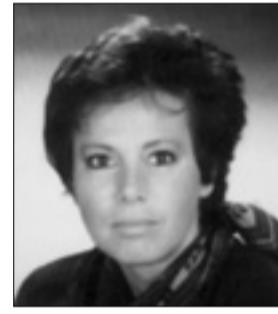
Užaloščeni svojci

Šempolj, 20. julija 2008
Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.*

+ Mnogo prezgodaj nas je zapustila naša ljubljena žena, mama in hči

Vlasta Bachij por. Grgić

Žalostno vest sporočajo

mož Branko, hčerki Martina in Ivana, mama, tata, Ivanka, Mira, Boris in vsi sorodniki.

Posebna zahvala gre centru CRO iz Aviana in oddelku splošne medicine katinarske bolnišnice.

Žara pokojne bo izpostavljena v torek, 29. julija 2008 v cerkvi na Padričah od 12.00 do 13.00. Sledila bo maša in zadnji pozdrav.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Padriče, 20. julija 2008

Ob prerani izgubi drage mame izrekamo Martini in Ivani iskreno sožalje

David, Lele z Majo, Alessandra, Matej, Wili, Roby, Paolo, Maurizio, Marjan, Luca in Manuel

*V sanjah si k meni prišla,
da bi me zadnjič pozdravila.*

Ciao, lepa.

Irenka - tvb

Draga Vlasta,
preveč lepih trenutkov
smo preživel skupaj,
da bi te pozabili.

Tvoji sošolci Trgovske

Draga Vlasta, počivaj v miru.
Vsem tvojim najdražjim topel objem.

Sonja, Zdravko, Mirko, Vasilij, Branko in Rudi

Draga Vlasta,
zadnji objem bo ostal
v trajnem spominu.

Za teboj žalujemo

Suzana, Ivan in Manuel z Mojco

Tvoja korajža naj bo v zgled.

Irenka, Darko, Mitja in Erik

Vlasta,
tvoj nasmej bo vedno živ
v našem spominu.

Žalujoči Rado, Vera, Vesna in Igor

Dragi Vlasti zadnji srčen pozdrav globoko prizadeti

Mirko, Zlata, Joško in Sonja z družinama

Ob izgubi drage Vlaste smo ob strani Branku, Martini, Ivani in svojcem

Milan z Ljubico, Loreno in Karin

Žalovanju se pridružujejo

Marija, Jelka, Marta in Janko z družinami

Ni besede in kretanje, ki bi lahko napolnili tako veliko izgubo.
Ostaja le tolažba v toplem objemu...
Ivani, Martini, Branku in svojem izrekava občuteno sožalje

Lorena in Mojca

</div

ŠAGRA NA PROSEKU
18., 19., 20. julija
26., 27. julija
2., 3. avgusta

Danes ob 20.30
Ples s HAPPY DAY

Odprije kioskov ob 18.00

Lekarne

Nedelja, 13. julija 2008
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Trg Valmaura 11, Trg Sv. Jakoba 1, Ul. Ginnastica 44, Općine - Nanoški trg 3/2 (040 211001).

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00
Trg Valmaura 11 (040 812308), Trg Sv. Jakoba 1 (040 639749).
Općine - Nanoški trg 3/2 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Trg Valmaura 101, Trg Sv. Jakoba 1, Ul. Ginnastica 44.
Općine - Nanoški trg 3/2 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 44 (040 764943).

Od ponedeljka, 21.,
do sobote, 26. julija 2008
Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Garibaldi 5 (040 368647), Ul. L. Stock 9 11 (040 414304), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998). Narežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30
Trg Garibaldi 5, Ul. Roma 16 (na vogalu z Ul. Rossini), Milje - Lungomare Venezia 3.
Narežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 16 (na vogalu z Ul. Rossini - 040 364330).

www.farmacistitrieste.it
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

POHOD OB 150.LETNICI JULIUSA KUGYJA Danes, 20. julija, organizira SPDT, ob 150-letnici rojstva Julijusa Kugya, krajši sprehod v Tolminska korita. Zbirališče ob 8. uri na Općinah, pri hotelu Danev. V popoldanskih urah se bodo udeležili svečnosti ob spomeniku J. Kugya v Trenti in v Informativnem centru TNP. Izlet vodi Peter Suhadolc. Za dodatna pojasnila tel.: 040-2176855 (Vojka).

AVTOBUSNI IZLET SPDT NA VRŠIČ IN SLEME V nedeljo, 27. julija, organizira SPDT avtobusni izlet na Vršič in Slem. Odhod avtobusa ob 6.30 iz Trsta, s trga Oberdan in ob 6.45 s trga v Sesljanu. Izlet vodi Elči Abram. Predvidene so tri variante: a) vzpon na Slem iz doline Tamar, zahteven, primeren le za izkušene planince (5 ur hoje); b) sprehod od Ruske kapelice na Vršič in po bližnji okolici (primeren za vse); c)

ORGANIZACIJE IZ BAZOVICE

Vas privažno vabijo
na tradicionalni

VAŠKI PRAZNIK "PRI KALU"

DANES 20. JULIJA

Za glasbo in dobro razpoloženje
bo poskrbel ansambel

Mi

Delovali bodo dobro založeni kioski!

bi kmalu dobil še druge lepe novice.
To ti voščimo Sabina, Zdravko, Vlasta, Vendel, Evald z družino, Barbara z družino, Flora z družino.

Dragi stric ITALO prejmi naših
70. poljubčkov, tvoji pranečaki Jan,
Lara, Ana, Iva, Neža.

Dobrodošla PETRA. Mamici
Miriam, očku Aleksandru in sestriči
Jani iskrene čestitke, mali Petri pa voščimo, da bi podnevi lepo pela, po noči pa spala. Mešani pevski zbor
Fran Venturini.

Danes slavita zlato paroko
Lilijana in Walter Berginc

Še na mnoga skupna,
zdrava in srečna leta
jima želimo Fulvia, Moira
in vsi, ki ju imamo radi.

Končno se je rodila

Petra

ter razveselila mamico Mirjam,
očka Aleksandra in sestrico Jano.
Srečni družnici iskreno čestita,
mali Petri pa vošči
vso srečo v življenju

KD F. Venturini

Čestitke

Draga mama in žena SONJA ti
si naš cvet in poleg tega slaviš danes
50 let. Iskrena voščila prejmi zdaj ti
in bodi vesela, to ti želimo mi vsi - Livio,
Sandi i Dean z Viviano.

Danes je v Boljunc Abraham
prikorak, ker je na SONJO petdeset
let čakal. V Boljunc pa pridemo tu-
di mi, da ji zaželimo še nešteto lepi
dni. Cvetka, Boris in Klara s Paolom.

Danes v Gropadi je vesel dan,
ker naša draga hčerkica MARTINA
praznuje svoj prvi rojstni dan. Vse
najboljše in polno zdravih in veselih
dni, ti iz srca želite mama in tatko.
V Gropadi MARTINA živi in danes eno
leto slavi. Obilo sreče in zdravja ji že-
lijono Rosanna, nono Gino, prona-
na Stelia, stric Paolo in Brigita.

Danes bo naša mala MARTINA
ugasnila prvo svečko. Da bi bila ved-
no tako vesela in nasmejanja ji želijo
nona Lili, nono Angel, stric Roberto
in Annamaria. Sestrčni Lisa in Gaia
ji pošljajo koš poljubčkov.

Jutri bo za MARINO super dan,
saj praznuje važen rojstni dan. Da bi
se ti uresničilo vse, kar si sama želiš,
to so želje nas vseh. Jasmy, Darko, Eda
in Torči.

Jutri se bo v Trebčah srečala z
Abrahamom MARINA KRALJ. Ob
okrogletem življenskem jubileju ji
Nadja in Janja posiljata prisrčna vo-
ščila in ji želite še veliko srečnih dni.

Ni lepšega kot se veseliti z dobro
priateljico in kolegico, kot si ti, MA-
RINA, še posebno na tvoj praznični
dan. Nešteto dni polnih smeha in son-
ca ti želijo Barbara, Bruna in Olga.

Uzatuke se že use veseli, ki jut-
tre naša tajnjica MARINA 50 let slavi.
Z njo bomo nazdraule tude mi in
je žljelo še duaste liepih dni!!! Od-
borniki SKD Primorec

Danes praznuje okroglo oble-
tnico PIERO UNIŠIĆ s Konkonela.
Klapa mu želi vse najboljše, polno
zdravja ter da bi še naprej bil tako
aktivен.

Dragi stric PIERO, vse najbolj-
še in da bi bil vedno tako mladosten
in nasmejan ti želimo Branko Reiko
in Marko.

Hura', hura', naš PIERO 70 let
ima. Vse najboljše mu bomo zapeli in
na zdravje mu zaželeti. Tanja, Igor,
Aleks, Omar, Tanja in Kristina.

Danes praznuje rojstni dan no-
no PIERO. Vse najboljše in karjolo po-
ljubčkov mu pošilja Dean.

Danes praznuje 70. rojstni dan
PIERO. Iz srca mu želimo še dolgo le-
pih in zdravih let. Jožko, Lidia, Ti-
ziana, Roby, Barbara in Matija.

ITALO SABADIN slavi jutri svoj
visoki življenski jubilej, ob tej prilici
mu voščimo najprej veliko zdrav-
ja in veselja v objemu potrežljive
»Rozic. Nato mu voščimo, da bi še
vedno tako vesel in razposajen in da

bi kmalu dobil še druge lepe novice.
To ti voščimo Sabina, Zdravko, Vla-
sta, Vendel, Evald z družino, Barba-
ra z družino, Flora z družino.

Dragi stric ITALO prejmi naših
70. poljubčkov, tvoji pranečaki Jan,
Lara, Ana, Iva, Neža.

Dobrodošla PETRA. Mamici
Miriam, očku Aleksandru in sestriči
Jani iskrene čestitke, mali Petri pa vo-
ščimo, da bi podnevi lepo pela, po noči pa spala. Mešani pevski zbor
Fran Venturini.

Kino

ALCIONE - 17.00, 19.00, 21.00 »Il di-
vo«.

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15,

22.15 »Wanted - Scegli il tuo destino«.

ARISTON - 21.15 »In amore niente re-
gole«.

CINECITY - 15.00, 16.00, 17.25, 18.45,

19.45, 21.15, 22.05 »Hellboy: The

golden army«; 15.20, 17.35, 19.55,

22.05 »Agente Smart - Casino totale«;

15.15, 17.30, 19.50, 22.00 »Funny ga-
mes«; 15.00, 16.50, 18.40, 20.30, 22.15

»Ken il guerriero: La leggenda di Ho-
kuto«; 15.00, 17.30, 19.50, 22.00

»Wanted - Scegli il tuo destino«;

15.00, 17.25, 19.50, 22.10 »L'incredibile

Hulk«.

EXCELSIOR - 18.00, 21.00 »Meduse«.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.00, 21.00 Il

mio amico giardiniere«.

FELLINI - 16.10, 17.55, 19.50, 21.45

»Troppa de elite - Gli squadrone del-

la morte«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giot-
to 8) 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Fun-
ny games«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.00, 18.45,

20.30, 22.15 »Il mio sogno più gran-
de«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.30, 19.00, 21.30

»Neverjetni Hulk«; 16.40, 18.30, 20.20,

22.10 »Maturantski pleš«; 17.50,

19.50, 21.50 »Hancock«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20,

20.15, 22.15 »Un'estate al mare«;

Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15

»L'incredibile Hulk«; Dvorana 3:

16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Le morti di

Ian Stone«; Dvorana 4: 16.30, 18.20,

20.15, 22.15 »Agente Smart - Casino

totale«.

SUPER - 16.45 »Impy e il mistero

dell'isola magica«; 18.00 »Un amore

di testimone«; 19.30, 21.45 »Gomor-
ra«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45,

20.00, 22.10 »Hellboy II: Teh golden

army«; Dvorana 2: 17.40, 19.50, 22.00

»Agente Smart - Casino totale«; Dvo-
rana 3: 17.50, 20.00, 22.10 »Wanted -

Scegli il tuo destino«; Dvorana 4:

17.50, 20.10, 22.15 »Funny games«;

Dvorana 5: 17.50, 19.50, 22.00

»Un'estate al mare«.

Mali oglasi

ISČEM KNJIGE za 3. razred Pedago-
škega liceja A.M. Slomšek, še posebno
Leksikon filozofija (avtor Šruk). Tel.
040-225214 ob uri kosila.

**ISČEMO VESTNO, IZKUŠENO GO-
SPO** za oskrbo invalidne osebe, 24 ur
dnevno. Tel. 347-2530

Goriški prostor

GORICA - Spominska slovesnost ob 150-letnici rojstva velikega gornika in pisca

Kugy plemenit zgled za zagovornike sožitja

Prisotni mnogi gostje iz goriškega prostora, Slovenije in s Koroške

Kugyjeva
pranečakinja
Ursula Pitzer (levo);
postavitev vence
na obeležje
pred Kugyjevo
rojstno hišo

BUMBACA

V Gorici se je rodil slučajno, najpoznamenješo značilnost mesta, večkulturnost, pa je izbral kot vodilo življenja. Osebnosti Juliusa Kugya, »odkritelja Julijskih Alp«, so se v tej luči včeraj spomnili pred rojstno hišo v parku Coronini, kjer je gornik, pisec in glasbenik slovenskega izvora privekal na svet pred natanko 150 leti.

Prireditev, ki jo je s pomočjo goriške občine in Fundacije Goriške hranilnice priredila goriška sekcija CAI, so se udeležili tudi mnogi gostje, od krajevnih oblasti do predstavnikov Planinske zveze Slovenije, deželnega vodstva CAI, SPDG-ja in avstrijske zveze OAF. Med prisotnimi je bila tudi Kugyjeva pranečakinja, 73-letna Ursula Pitzer, ki je ob priložnosti oblekla koroško narodno noško in s seboj prinesla pismo, ki ji ga je Kugy poslal, ko je bila stara štiri leta.

Kugyjeva družina je živel v Trstu, ob

epidemiji kolere leta 1858 pa se je zatekla v Gorico, kjer se je Julius rodil 19. julija. Starša sta bila po rodu Slovenci, družinski pogovorni jezik pa je bila nemščina. Julius je vsekakor postal ljubitelj tako slovenske kot italijanske kulture. »Kugy je pravi ambasador Julijskih Alp, ob tem pa se ga Slovenci spominjamamo tudi zaradi spoštovanja, ki ga je izkazoval do slovenskega jezika. Lahko rečemo, da je bil po svetovnem razmerju pravi Evropejec,« je ocenil predsednik Planinske zveze Slovenije Franc Ekar. Po besedah župana Ettoreja Romolija je Kugy vsrkal duh goriškega mesta, čeprav je bil le slučajno Gorjan. »Utelesil je obdobje, v katerem je bilo sožitje naravneje kot danes: po njegovem stilu življena bi se morali zgledovati,« je povedal Romoli, spregovoril pa je tudi prefekt Roberto De Lorenzo: »Slovesnosti v spomin na take osebnosti niso retorika. Berimo in os-

vojimo vrednote, ki jih je Kugy izražal. Kdor ima danes nalogo, da gradi integracijo, se mora po njem zgledovati.«

Med dogodkom, ki ga je popestril tudi nastop zpora Monte Sabotino, so pozdravili predstavnik avstrijske zveze OAF Karl Pallasmann, Paolo Geotti in Franco Seneca iz goriške sekcije CAI, daljši govor pa so organizatorji zaupali zgodovinarju Sergiu Tavanu. »Zanimivo je, da sta se istega leta kot Kugy rodila tudi drugi pomembni osebno-

sti, ki ob ljubezni do gora predstavljata tudi goriško raznolikost. Prvi je bil Henrik Tuma, drugi Antonio Zepenhofer. Kugy je pisal v nemščini, Tuma v slovenščini, Antonio Sepenhofer pa v italijansčini,« je povedal Tavano in dodal: »Njihovi pogledi kažejo na goriško kulturno homogenost skozi večjezičnost.«

Slovenski planinci bodo podobno prireditev organizirali tudi danes ob 15. uri, in sicer pri Kugyjevem spomeniku v Trenti. (Ale)

Poklon karabinjerjem

Včeraj so se spomnili karabinjerjev, ki so pred 93. leti padli med bitko za Podgoro. Ob prisotnosti predstavnikov civilnih in vojaških oblasti so vence položili pred kostnico na Oslavju in na pokopališče v Mošu, kjer je pokopan tudi brigadir Antonio Ferraro, ki je bil ubit v attentatu pri Petovljah. Dalje so se po-klonili padlim karabinjerjem pred spomenikom ob vznožju Kalvarije. Med prisotnimi je izstopal upokojeni karabinjerski general Michele Ladislao.

Koncert za mir v Medeji

V Medeji bo danes ob 20.30 v okviru Niza med zvoki krajev koncert za mir. Nastopil bodo orkester »I cameroni della scala«, pianist Maurizio Zanini, violinist Francesco Marra, čelist Massimo Polidori in fagotist Valentino Zucchiatti. Vstop bo prost.

Piknik upokojencev

Goriški upokojenci pripravljajo tradicionalni piknik, ki bo letos v soboto, 2. avgusta, v lovski koči v Gojačah pri Ajdovščini. V lepem borovem gozdčku in ob krasnem travniku bo res prijetno. Če bo vreme naklonjeno, bo piknik pred kočo, drugače pa v njeni notranjosti. Upokojenci se bodo odpeljali okrog sedme ure iz Doberdoba, skozi Poljane, Vrh, Sovodnje, Štandrež, preko Podgore in Gorice. Najprej si bodo z vodičem ogledali Vipavo; nato bodo nadaljevali pot do Vipavskega Križa, kjer bodo obiskali samostan in knjižnico. Ob 12.30 bodo prispeti h koci, kjer bo sprejem in pozdrav vsem prisotnim. Po kobilu se bodo zabavali ob zvokih ansambla Trije mački, sledila bo tombola. Priporočajo čimprejšnjo prijavo. Vpisujejo Ivo T. (0481-882024), Veronika T. (0481-882303), Ema B. (0481-21361), Ana K. (0481-78061), Saverij T. (0481-390688). Na račun 20 evrov.

ŠTEVERJAN - Obisk deželnega svetnika Igorja Gabrovec

Pregled težav male občine

Corsi in Humar spregovorila o javnih delih in gospodarstvu - Gabrovec: »Preveriti treba možnost širših koalicij med DS in SSK«

Gabrovec (levo) in Corsi med števerjanskim srečanjem

Problem javnih del in pregled značilnosti območja, ki temelji na monokulturi, so bili v središču petkovega srečanja med deželnim svetnikom SSK Igorjem Gabrovcem ter županom in podžupanom občine Števerjan Hadrijanom Corsijem in Dominikom Humarjem. V teku srečanja sta upravitelja predstavila težave, s katerimi se spopadajo Števerjan in druge male občine, ki zaradi svojih dimenij in pretežno kmetijskega gospodarstva razpolagajo z omejenimi sredstvi. »Med nujnimi ukrepi so razširitev pokopališča, namestitev razsvetljave v nekaterih zaselkih in popravilo cest,« je povedal Corsi, ki je Gabrovcu opozoril tudi na potrebo po pozornosti s strani Trgovinske zbornice, pokrajine in FJK: »Blagovna znamka »Collio» je še simbol ka-

PODGORA - Jutri Potok Štoperca bodo očistili

Jutri bodo v Podgori začeli s čiščenjem struge potoka Štoperca. Na potrebo po odstranitvi vejevja in zemlje, ki v primeru obilnih padavin povzročajo prehitro naraščanje vode in grožnjo poplav, je večkrat opozoril predsednik rajonskega sveta Walter Bandelj, ki je končno s pomočjo deželne direkcije za javna dela s sedežem v Gorici dosegel, da je dežela FJK namenila posegu 25.000 evrov. »Vsota zadošča za temeljiti poseg, cilj pa je, da bi se dežela obvezala k rednemu čiščenju potoka vsaki dve leti,« je povedal Bandelj.

Srečanje o odpadkih

Ravnanje z odpadki je vse bolj kočljiva tema, pri kateri so javne ustanove soudeležene v prvi vrsti. Današnje razmere zahtevajo v tem sektorju nove prijeme, saj je treba ščititi okolje in zdravje ljudi. V ta namen SSK v sodelovanju s krožkom Anton Gregorčič prireja predstavitev predloga novega pokrajinskega načrta za ravnanje z odpadki. Srečanje bo v torek, 22. julija, ob 20. uri v KC Bratuz. Načrt bo predstavila pokrajinska odbornica Mara Černic. Dobrodošli bodo tudi predlogi in pripombe s strani javnih upraviteljev.

Nedelja, 20. julija 2008

9

Primorski
dnevnik

TRGOVSKI DOM Z županom snujejo strategijo za oživitev

Pokrajinski predsednik SKGZ Livio Semolič se je včeraj srečal z goriškim županom Ettorejem Romolijem in se z njim pogovoril o postopku vratjanja Trgovskega doma. Semolič je pojasnil korake, ki so bili doslej opravljeni, in nanizal še odprtva vprašanja. Kar se tiče dvorane Petrarca, je pokrajinski predsednik SKGZ povedal, da je bila leta 1999 dodeljena državni knjižnici, da so sredstva za njen obnovi že na razpolago in da se zatika pri banalnih birokratskih zadehah. Semolič je predlagal županu, da naj se občina in tudi on osebno aktivirata za rešitev zapleta, saj se bodo takoj zatem lahko začela obnovitvena dela. Glede pritličnih prostorov Trgovskega doma, ki bodo namenjeni Narodni in študijski knjižnici, je po Semoličevih besedah dežela že pripravila obnovitveni načrt in da na razpolago potrebna sredstva, vendar težave ustvarajo krajevni predstavniki zakladnega ministrstva. Zato je Semolič pozval župana, da naj posreduje za prenovo prostorov in za uresničitev kulturnega centra evroregije, v katerem bi slovenske in italijanske kulturne ustanove snovale skupne pobude tudi ob furlanski in nemški prisotnosti. Romoli je zagotovil, da bo po letnih počitnicah sklical vrst srečanj, med katerimi bodo izdelali strategijo za oživitev Fabiani-jeve stavbe.

V Gorici padec meje ne vzbuja več strahu

Padec meje med Goričani ne vzbuja več strahu. To dokazuje anketa, ki jo je na zahtevo goriške občine med 7. in 14. julijem izdelalo podjetje Alan Normann Comunicazione. 78 odstotkov od 500 anketirancev je povedalo, da je bila zaskrbljenost ob vstopu Slovenije v schengensko območje povsem odveč; ko je bila namreč podobna anketa izdelana pred šestimi meseci, je 39 odstotkov Goričanov povedalo, da bi želelo ohraniti policijske kontrole na meji, 19 odstotkov pa jih je bilo nad ukinitevjo mejni pregrad le delno zadovoljnih. Po šestih mesecih so se Goričani očitno pomirili, saj padec meje ni prinesel porasta kriminala, ki so se ga nekateri tako bali. Iz ankete ob tem izhaja, da so Goričani v glavnem nezadovoljni s stanjem cest in pločnikov, s prometom in parkiršči, ne glede na to pa 84 odstotkov anketirancev meni, da je kakovost življenga v mestu zelo visoka. »73 odstotkov anketirancev je zadovoljnih tudi s storitvami, ki jih nudi občina, 60 odstotkov pa jih je zadovoljnih z novo upravo,« je pojasnil goriški župan Ettore Romoli, ki mu zaupa 59,5 anketirancev, 63 odstotkov jih pozna njenovo ime, 30 odstotkov pa priimek. 7 odstotkov anketirancev ne pozna imena in priimka župana. (dr)

KULTURNI
Vabimo Vas na odprtje razstave
Slovenski Dijaki dom Simon Gregorčič

SONCE MIRU 2008 "Utrinki s srečanj"

V četrtek, 24. julija, ob 11. uri
v Kulturnem domu v Gorici
(ul. Brass 20)
Prispevek Fundacije goriške hranilnice

NOVA GORICA - Travnik pred občinsko palačo

Načrte že imajo, čakajo na investitorje

Štirinadstropne podzemne garaže občina sama ni sposobna zgraditi

O travniku pred novogoriško občinsko stavbo je bilo v zadnjem času veliko napisanega. Po umiku lanskoletne Hitove polletne plaže so dodatno škodo na zelenici povzročili Dnevi civilne zaščite v jeseni, ko je težka mehanizacija, ki je bila tam razstavljena, poskrbela za to, da je travnik pomlad pričakal v res klavrnri podobi.

Številni Novgoričani so bili zaradi tega žalostni, drugi jezni, tretji so se le zmajevali z glavami. Skupina kulturnikov, predvsem mladih gledališčnikov pod vodstvom režiserja Emila Aberščka, se je organizirala v civilno iniciativo s kritičnim imenom »Potegnimo voz iz Blatnega dol«. Z raznimi akcijami so opozarjali na sramotno stanje v centru mesta. Zahtevali so celo odstranitev Počivavške skulpture sredi travnika, ki so jo označili za železno gmoto. Ko so se na občini odločili, da posekajo stare topole ob robu travnika, ki so jih ob začetku gradnje mesta zasadili zato, da bi pomagali pri izsuševanju močvirnatih tal, so šli občani spet pokonci, a prepozno, saj so topoli v tem času že padli. Z lepšim vremenom, ko je trava le pognala in vsaj deloma prekrila površino nekdajnega travnika, so se strasti pomirile. Namesto veličastnih topakov je bila ob ulici Tolminskih puntarjev zasajena vrsta mladih platan, od takrat dalje pa travnik čaka na boljše čase.

Mnenja o tem, kako ga urediti, so različna. Nekateri bi najraje videli, da se ga asfaltira in na njem uredi parkirišče, ki jih v mestu primanjkuje. Drugi bi površino izkoristili za ureditev pravega parka s posečenimi potmi, ribnikom, igrali za otroke in podobnimi, tretji ne bi ničesar spreminali, četrти bi zemljišče v strogem centru pozidali. Svetovalka za izvedbene prostorske dokumente na občinskem oddelku za okolje in prostor Ingrid Šircelj je povedala, da obstaja v okviru občinskega podrobrega prostorskoga načrta veljaven načrt za t.i. Kulturni center, ki regulira območje med Kidričevim ulico, ulico Tolminskih puntarjev in Vojkovo ulico, vključno z borovim gozdčkom, Hitovo Perlo in vsemi poslovnimi stavbami ter občino. O samem občinskem travniku, ki sodi v ta načrt, je povedala, da je pod njim predvidena štirinadstropna podzemna garaža, čaka pa se na investitorja, ki bi bil pripravljen to zgraditi, saj sama občina glede na likvidnostne težave tega ni sposobna izvesti. »Bila so tudi nasprotovanja, češ, da spravljamo s tem dodaten promet v mesto, a glede na to, da se bo z novega krožnega križišča na Grčni po ulici Tolminskih puntarjev pripeljalo naravnost do vhoda v garažo, v tem ne vidim problema,« je po-

Ob travniku so topole podrli in zasadili platane

FOTO N.N.

POHOD - Tudi goriški planinci na tradicionalnem vzponu na Triglav

Najmlajši na očaku

V skupini z Goriškega osem še ne dvajsetletnih pohodnikov - Na vrhu zadoneli zvoki harmonike

Mladi goriški pohodniki na vrhu Triglava

FOTO S.R.

ŠTANDREŽ - Sestala se je krajevna sekcija Slovenske skupnosti

Zahtevajo razčiščenje

Po napadih na rajonskega predsednika zaradi obnove vaškega trga napovedujejo sklic srečanja večinske koalicije

Da bi razpravljala o obnovi trga v Štandrežu, se je sestala krajevna sekcija SSk. Prisotni so bili tudi pokrajinski tajnik SSk Julijan Čavdek, predsednik pokrajinskega sveta SSk Silvan Primosig in člani pokrajinskega tajništva Walter Bandelj, Cristian Tommasi in Marinka Koršč.

Tajnik štandreške sekcije SSk Božidar Tabaj je po udaril, da je predsednik rajonskega sveta Marjan Brescianajbolj zaslužen za vrsto pomembnih javnih prispevkov, ki v skupinem znesku presegajo 1,5 milijonov evrov in so namenjeni urbanistični ureditvi vasi. V ta sklop spadajo prispevki za ureditev struge reke Soče, za parkirišča in za preureditev glavnega trga. Tik pred začetkom del je tudi načrt grezničnega sistema. Tabaj je pojasnil, kako je kot občinski svetnik z amandmajem dosegel, da je bil dejelni prispevki za glavni štandreški trg vključen v letoski proračun, sicer bi bili zamujeni predvideni roki in bi bilo financiranje pod vprašajem. Sekcija SSk iz Štandreža zato obžaluje dejstvo, da okrog načrta ni prišlo do konkretnega, umirjenega in resnega soocenja. »Potreba po parkiriščih, ki je seveda upravičena, je potisnila v ozadje celovitost načrta in njegov namen. Obžalovanja je vredno, da je marsikdo izrabil načrt za napade na predsednika Brescija, ki si je stalno prizadeval za čim boljšo rešitev v korist vse vaške skupnosti,« opozarjajo pri štandreški sekciji SSk in nadaljujejo: »Še najhujše stva-

S srečanja štandreške sekcije SSk

ri so se dogodile znotraj rajonskega sveta, kjer se je zamajala koalicija, ki podpira Brescija. To zgleda dokaj čudno, saj so vsi člani večine Slovinci in obenem tudi domaćini. Sekcija SSk bo zato pobudnik za sklic srečanja koalicije v štandreškem rajonskem svetu, saj je treba razčistiti tako odnos Demokratske stranke kot Forum. To je še posebno pomembno, saj so napadi desničarske opozicije dosegli svoj najnižji nivo ravno med javno predstavljivijo načrta. Besedni napadi in grožnje, ki so padači na račun predsednika in občinskih tehnikov, ne morajo biti dopuščeni. Gre za ugled javno-upravnega telesa, ki ima pomembno nalogo posredovanja potreb vase skupnosti goriški občinski upravi, in tudi za ugled prebivalcev Štandreža kot občanov in kot Slovencev. Nedopustno je, da se demokratično izvoljeni rajonski svetnik proglaša z žalitvami, psovskami in osebnimi grožnjami. Tako obnašanje je vredno najodločnejše obsodbe in tuji primernih pravnih ukrepov. Štandreška SSk je obenem hvaležna številnim domaćinom, ki so po javnem srečanju osebno izkazali solidarnost Bresciju.«

AMIDEI - Tudi danes in jutri gost program

Filmska mrzllica še ne popušča

Drevi na ogled »Il divo«, jutri pa »Irina Palm«

Tudi prva sobota desetdneyneva filmskega maratona za nagrado Sergio Amidei se je izteka v znamenuje uspeha. Predvsem večerne projekcije so priklicala izredno veliko število gledalcev, ki so jih nagovorili tudi gostje Giorgio Dritt, Freddo Valls in Thierry Toscan, po vrsti režiser, scenarist in protagonist filma »Il vento fa il suo giro«, ki ga je žirija nagradila za najboljši prvenec.

Vabljeni je tudi današnji program, ki se bo začel v Kinemaxu s poklonom scenaristu Béli Bálzash; ob 9.30 se bo zavrtel »Das blaue Licht« Lenja Riefenstaha, ob 11. uri pa »The searchers« Johna Forda. Ob 14. uri bodo gledalci lahko odkrili nov delček Springsteenove predstave Amerike v filmu »Badlands« Terrencea Mallicka, ob 16. uri pa na vrstni niz »Italiana off« s filmom »L'estate di mio fratello« Pietra Reggiani, ki bo ob 17. uri srečal publiko in novinarje. Ob 18. uri bo v Hiši filma okrogla miza na temo obrobne filmske produkcije »Mladi režiserji in off producenti«. Večerni del festivalske nedelje bo

odprt kratki film »Il lavoro« Lorenza De Nicole, nato pa na sporedu »Il divo« Paola Sorrentina. Dan bo sklenil nepozabni »Taxi driver« Martina Scorseseja, ki se bo ob 23.30 zavrtel v dvorani 2 goriškega Kinemaxa.

Jutrišnji program se bo začel ob 9. uri v Kinemaxu s filmom »Enek a búzamezokrol«. Ob 10.30 se bo zavrtel »Il buono, il brutto e il cattivo« Sergia Leoneja; v niz, ki raziskuje Springsteenovo pojmovanje ameriške družbe, spada tudi »Gun crazy - Deadly is the female«, ki je na sporedu ob 14. uri. Ob 16. uri bo na ogled film »Guido che sfidò le Brigate rosse« Giuseppeja Ferrare; večerni del v parku Coronini (oz. dvorani 1 Kinemaxa) bo startal ob 21. uri s pruvovrščenim kratkim filmom na temoviranju »Un film per la pace«. Nato bo na ogled celovečer »Irina Palm« Samo Garbarskega, zadnja projekcija »Forteza Bastiani« pa bo ob 23.30. Jutri bo projekcije spremljala okrogla miza o političnem filmu v Italiji. Začela se bo ob 18. uri v Hiši filma.

ŠTANDREŽ - Sestala se je krajevna sekcija Slovenske skupnosti

Zahtevajo razčiščenje

Po napadih na rajonskega predsednika zaradi obnove vaškega trga napovedujejo sklic srečanja večinske koalicije

Tudi letos je povsem uspel 23. pohod na Triglav v prireditvi Zveze borcev, Veteranov vojne za Slovenijo, slovenskih častnikov in civilne zaščite. Kot vsako leto so se pohoda udeležili tudi Gorican. V petek, 11. julija, so se iz Trente odpravili proti vrhu Triglava mladi pohodniki, ki niso še dopolnili dvajset let; šest jih je doma iz Števerjana, eden iz Štandreža in eden iz Vrha. Že opoldne so prispleli na vrh očaka, kjer je bila nato proslava, ki so se je udeležili pohodniki iz vse Slovenije. V skupini z Goriške je bil tudi mlad harmonikar Tadej Lango, ki je ponesel harmoniko na vrh Triglava in tam poskrbel za veselo razpoloženje na desetine gornikov. Na vrhu so seveda krstili štiri pohodnike, ki so bili prvič na Triglavu. Po končani ceremoniji so prispleli na Kredarico, kjer je bila zatem kulturna prireditev, med katero je Tadej spet zaigral na svojo harmoniko. Gorican so bili zelo toplo sprejeti, saj je bila med skoraj 6.000 udeležencij pohoda njihova skupina najmlajša. V soboto so pohodniki preko doline Krma prispleli do Kovinarske koče, nato pa so z avtobusom slovenske vojske prišli na Pokljuko, kjer je bila osrednja proslava. Za povratek proti domu je poskrbelo Društvo slovenskih upokojencev za Goriško, ki je priredilo enodnevni izlet na Pokljuko. Med potjo je bila še zaslužena postaja v gostišču Turk v Hotedrščici. Čeprav je bilo kar naporno, so se tako upokojenci kot mladi pohodniki domov vrnili zadovoljni. Vodja odprave Danjel Bajt je že napovedal, da bo prihodnje leto naskakovalo Triglav dvajset mladih planincev. (sr)

DOBERDOB - Zbor Hrast gostoval v Franciji

Pot sv. Martina jih je popeljala v Tours

Doberdobski pevci so na koncertu v baziliki krstno izvedli Maurijev mašo

Zbor Hrast se komaj vrnil iz čisto posebnega gostovanja v Franciji, kjer je pel ob otvoriti evropske kulturne poti sv. Martina. Društvo Poslanstvo sv. Martina iz Ljubljane je namreč ustvarilo simbolično pot, ki skozi tri države povezuje vse etape življenjske poti tega svetnika, od rojstne Madžarske skozi Italijo do Toursa, v dolini reke Loare. Doberdobski pevci so imeli čast, da so s podporo slovenskega slovenskega ministrstva za kulturo, Zvezne slovenske katoliške prosvetne in Rafaelove družbe obeležili s petjem kulturno-institucionalni dogodek v baziliki, posvečeni temu znamenitemu svetniku, ki v njej tudi počiva. Koncert zboru je sprejel tudi študenta zgodovine Nicolasa Francoisa in Daniela Markyja, ki sta simbolično ustvarila most med vzhodno in zahodno Evropo s prekolesarjenjem omenjene, 1800 kilometrov dolge poti. Gostovanje je spadal v okvir pobud ob koncu slovenskega predsedovanja Svetu EU in predaje poslov Franciji. Slovenskega koncerta, ki ga je zbor oblikoval v katedrali v Toursu, se je udeležilo več avtoritet, med katerimi sta bila slovenski veleposlanik v Parizu in župan mesta Tours. Zborovodja Hilarij Lavrenčič je pripravil in vodil glasbeni spored svečanosti.

»Goriški skladatelj Štefan Mauri, doma iz Avč, je za to priložnost napisal štiriglasno latinsko mašo z orgelsko spremljavo v čast sv. Martinu, ki smo jo krstno izvedli. Krajski solistični vložek je zapel baritonist Goran Ruzzier. Po stilu je maša v glavnem neoklasična, obenem pa je skladatelj dodal nekaj francoskega duha z uporabo bimodalnosti in je seveda pustil pečat lastnega, prepoznavnega stila. V prvem delu programa so z izvedbo Maurijeve kantante »Meč, ki deli« sodelovali tudi organist ljubljanske stolnice Gregor Klančič, violinist Marko Kodelja in solodelavec ljubljanske Operе, baritonist Zdravko Perger. V drugem delu pa smo pevci izvedli del našega že ustaljenega, klasičnega načavnega repertoarja s skladbami Brucknerja, Schnittkeja, Brahmsa, Merkuja in Diapazze. Ob koncu smo dodali še dve privedbi ljudskih pesmi. Koncert je posnela televizijska ekipa RTV Slovenije.«

Kakšni vti si so spremiali nastop?

»Katedrala v gotskem stilu je dala veličasten vtis z veliko razsežnostjo in višini in širini. Prav zaradi tega so nam organizatorji svetovali primeren prostor za postavitev, da bi bila akustika najbolj učinkovita. V ta namen smo imeli akustično vajo dve uri pred nastopom. Katedrala slovi po zelo dobrih koncertnih orglah, ki jih žal nismo mogli uporabiti zaradi razdalje med zborom in glasbom. Ko se je katedrala napolnila za večerni koncert, smo peli pred množico, ki je štela verjetno okrog 600 ljudi, kar je seveda neprimerljivo z našimi običajnimi razmerami. Francoska publika nas je sprejela s topilino in velikim odobravanjem, na koncu so vsi ploskali stope. Vzdružno je bilo enkratno, spominjalo me je na enega od najlepših koncertov lanske sezone, v ogledski baziliki. Izvedbe so bile na visokem umetniškem nivoju, pevci so muzicirali in verjetno je okvir veliko pripomogel k temu z izjemnimi emocijami, ki jih

Zbor Hrast med nastopom v baziliki v Toursu

FOTO R.P.

posreduje gotska arhitektura. Tudi drugi koncert našega gostovanja se je odvijal v Toursu, v dominikanski cerkvi v drugem predelu mesta. Tu je publika takoj navdušeno vztrajala pri ploskanju, da so nas poklicali za doatek, ko je del zobra bil še v slaćilnici.

Ste imeli tudi nekaj časa na razpolago za turistični del gostovanja?

»Smo imeli le nekaj ur za ogled nekaterih znamenitosti francoske prestolnice. Naša vodiča sta bila predstavnica društva Poslanstvo sv. Martina Jasmina Arambašič in naš pevec Lorenzo Drašček. Obiskali smo tudi pariško katedralo Notre Dame, na katero je vezano izredno doživetje. V cerkvi smo namreč zapeli »Bogorodice Devo« in ko so zavezene prve note je množica turistov navila v cerkev. Okrog tisoč ljudi je ploskalo ob koncu naše izvedbe in mislim, da nam bo prav to nepričakovano doživetje ostalo v najtrajnejšem spominu. Prvič organiziramo daljše potovanje in moram priznati, da je skupna organizacija bila brezhibna. Zato se moram zahvaliti predsedniku društva Claudiu Pericu in podpredsedniku Andreju Černicu za ves trud in pozitivnošč.«

Gostovanje je del pobud ob jubilejnem letu zobra Hrast, ki praznuje štiridesetletnico ustanovitve. Praznovanje bo doseglo svoj vrh v oktobru z izdajo nove cd plošče in z jubilejnim koncertom v Doberdobu. V jesenskem obdobju je v načrtu tudi ponovitev koncerta, tokrat na Madžarskem, kjer je bil sv. Martin doma.

Rossana Paliaga

naslovom »Foldlore 2008«; odprta bo do 30. avgusta.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ v Gorici in Galerija Rika Debenjaka iz Kanala ob Soči pripravlja spominsko razstavo ob 50-letnici smrti goriškega umetnika Lojzeta Špacapana. Da bi likovnika čim bolj popolno predstavili, se organizatorja obračata na ustanove in zasebnike s prošnjo po informacijah in eventuelno posojo del za razstavo; informacije na tel. 0481-531445 med 8.30 in 12.30 (Kulturni center Lojze Bratuž).

OBČINA SOVODNICA OB SOČI obvešča, da je v pritličju županstva na ogled razstava fotografkskega kluba Anton Ažbe iz Škofje Loke z naslovom Škofja Loka in okolica; do 31. julija od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure.

Šolske vesti

MLADINSKI DOM sporoča, da bo urad

v ulici Don Bosco 60 v Gorici do 29. avgusta zaprt zaradi poletnega dopusta. Novo šolsko leto se bo začelo v ponedeljek, 1. septembra, s pripravo na vstop v nižjo srednjo šolo, ki bo potekala do petka 5. septembra od 9. ure do 12.30; informacije in vpis na tečaj in k pošolskemu pouku 2008-09 na tel. 328-3155040 ali 0481-536455 (goriški urad SSO).

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE - Tajanstvo Gorica obvešča, da nudi pomoč pri izpolnjevanju obrazcev za vključitev osebjata ATA v tretji pas. Izpolnjene obrazce je treba oddati na šole do 31. julija letos. Za sestanek naj interesenti pokličejo od ponedeljka, 14. julija, do srede, 16. julija, na tel. 0481-21608 (od 12. ure do 13.30) ali ob četrtekih od 15. ure do 16.30 na tel. 0481-82613.

Obvestila

GLASBENA MATICA - Gorica obvešča, da bo poletni urnik urada do 31. avgusta od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure. Od 21. julija do 20. avgusta bo urad zaprt. Sprejemajo prijave za poletno delavnico, ki bo potekala v Doberdobu od 25. do 29. avgusta.

GORIŠKI MESTNI REDARJI sporočajo ulice, dneve in urnike merjenja hitrosti z radarjem: Korzo Italia - sreda, 23. julija, 17.30-18.30; ul. Trieste - sobota, 26. julija, 9.00-10.30; ul. Ku-

gy - sreda, 29. julija, 17.30-18.30.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL iz Gorice obvešča, da bo do 5. septembra odprta po poletnem urniku: ponedeljek, sreda in četrtek od 8. do 16. ure, torek od 8. do 18. ure, petek od 8. do 13. ure; zaprt bo od 4. do 16. avgusta.

OBČINA DOBERDOB sporoča, da bodo v juliju in avgustu v popoldanskih urah anagrafski, davčni urad in tajništvo zaprti.

OBČINA GORICA obvešča, da bodo do 31. avgusta naslednji uradi odprti samo v jutranjih urah med 8.45 in 12. uro od ponedeljka do petka: protokolni, matični, volilni urad, urad AI-RE, okence za prepis lastništva, decentralizacija, urad za javne dražbe, generalno tajništvo, davčni urad, kulturni in športni urad, urad mestnih redarjev, knjigovodstvo, urada upravljanja s človeškimi resursi in čezmejnih odnosov, tajništvo treh občinskih uprav in ekonomat; urad za decentralizacijo bo odprt ob ponedeljkih in sredah med 9.30 in 12.30, uprava urada za vzgojne storitve (center Lenassi v ul. Vittorio Veneto 2) od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro, tajništvo za socialno (večnamensko središče v ul. Baiamonti) ob ponedeljkih in sredah med 9. in 11. uro, slovenski in furlanski urad pa ob ponedeljkih med 9. in 12. uro; matični urad bo kot običajno ob sobotah med 9. in 12. uro sprejemalo prijave rojstev in smrti.

OBČINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOBU bo zaradi dopusta zaprta do 23. julija.

PALAČA CORONINI CRONBERG na drevoredu 20. septembra v Gorici bo do oktobra odprta od torka do sobote med 10. in 13. uro in med 14. in 19. uro, ob nedeljah in praznikih med 10. in 13. uro ter med 15. in 20. uro; informacije na tel. 0481-533485.

URAD ATER na vogalu z ulicama Verdi in Roma v Tržiču bo do 31. julija odprt samo ob ponedeljkih od 10. do 12. ure, avgusta pa bo zaprt.

URAD ZSKD v Gorici bo do 15. septembra posloval po poletnem urniku, od ponedeljka do petka med 8. in 14. uro.

ZDRUŽENJE CUORE AMICO iz Gorice prireja v okviru pobude »Estate sera« razna srečanja in prireditve: v četrtek, 24. julija, ob 8.30 romanje na Staro Goro in kulturni izlet v Slovenijo (informacije in vpisovanje na sedežu društva).

Prireditve

PERCORSI DI-VERSI je niz pesniških srečanj z glasbeno spremljavo, ki bo do potekala v centru »Mare Pensante« v parku Basaglia v ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici: v ponedeljek, 21. julija, ob 18. uri srečanje z pesnicama Gabriello Musetti in Liliano Passagnoli.

KNJIGARNA EDITRICE GORIZIANA na korzu Verdi 67 v Gorici prireja srečanja z avtorji na notranjem dvorišču knjigarne: v soboto, 26. julija, ob 17.30 bo Dimitrij Volčič predstavil svojo knjigo »Il piccolo zar«.

Gledališče

OBČINA ROMANS prireja gledališki festival z naslovom »...parole di fuoco!«: v četrtek, 24. julija, v kmečkem muzeju v Fari bo ob 17.30 gledališki laboratorijski z naslovom »Un pezzo non fa fuoco...« in ob 21. uri gledališka predstava »Fuoco mani papavero e grani«.

Izleti

PROSVETNO DRUŠTVO VRH SV. MIHAELA prireja avtobusni izlet v Ptuj v ponedeljek, 18. avgusta; informacije na tel. 333-1706760 (Nerina).

SPDG prireja od 9. do 11. avgusta pochod iz Gorice na Triglav; informacije in prijave do 31. julija na info@spdg.eu ali na tel. 320-1423712.

Poslovni oglasi

52-LETNA GOSPA IŠČE zaposlitve kot hišna pomočnica ali varuška na Goriškem. Tel. 00386-53080470

Čestitke

Šel je mimo slaven čas, ko je vse profesorje prevzel sladek glas, ko je naša MATEJA diplomu dobila in vse njene predrage razvesila. Ob tem pomembnem trenutku ji Bodeča neža vesla obilo sreče želi in dobrega dela! Tvoje pevke.

Na videmski univerzi je uspešno opravil magisterij v ekonomskih vedah
Marko Miculus
Čestitajo mu mama, tata in vsi domači

Mateja

jin ju je fanj zegudla (anu zepuojela) tudi u Ljubljani. Ma nismo imjili dvomov. An vjelik aplavz.

SKD in MePZ Hrast

Mali oglasi

BELE SIMPATIČNE ZAJČKE primerne za družbo otrok in starejših oseb podarim ljubiteljem živali; tel. 0481-78107 od 18. do 20. ure.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Tatjane Šuligoj darujejo družina Silvan Primožič 100 evrov, družina Drago Pahor 75 evrov, družina Sergij Korošec 75 evrov, družina Bogdan Makuc 20 evrov in družina Kusič 50 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Namesto cvetja na grob Tatjane Šuligoj daruje družina Cej 50 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Pogrebi

JUTRI V GORICI: 9.00, Luciana Plet por. Turco iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ane; 10.30, Elilia Falcone vd. Giordano iz hiše žalosti v ul. Silvio Pellico 20 v cerkev na Placuti in na glavno pokopališče; 12.15, Dario Figar (iz Vidma) v cerkvi v Podturnu in na glavnem pokopališču.

JUTRI V ŠTANDREŽU: 11.40, Marco Braini (iz goriške bolnišnice ob 11.30) v cerkvi in na pokopališču.

JUTRI V KRMINU: 14.00, Erminia Marga (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.30) v cerkvi Sv. Leopolda in na pokopališču.

JUTRI V RONKAH: 10.55, Giovanni Baldo s pokopališča v cerkev Sv. Lovrenca in na pokopališče.

JUTRI V TRŽIČU: 9.50, Maurizio Paccor (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Device Marcelliane in v Trst za upelitev.

JUTRI V ŠTARANCANU: 11.30, Benilde Zoratti vd. Feghiz (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in v Trst za upelitev.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalki:

GORICA
AGIP - Ul. Crispi 14
AGIP - Ul. Lungo Isonzo
SHELL - Ul. Aquileia 20
ESSO - Ul. Trieste 106

FARA
ERG - Ul. Gorizia 109
MEDEA

ESSO - Most na Birši, na državni cesti 305 km 3+

TRŽIČ
AGIP - Ul. Valentini 61
AGIP - Ul. S. Polo
TAMOIL - Drev. Cosulich 21
ŠKOCJAN
ESSO - Državna cesta 14 (Pieris)

KRMIN
TAMOIL - Državna cesta 56 km 21
ŠTARANCAN
SHELL - Ul. S. Canciano 11

GABRJE - Prvi teden nogometnega turnirja kulturnega društva Skala je mimo

V uvodu ponagajalo vreme, obiskovalcev kljub temu veliko

Edi Sambo: »Ljudje se pri nas zadržujejo do enih ponoči« - V petek moški finale, nagrajevanje in ples

Organizatorji tradicionalnega nogometnega turnirja v Gabrijah, ki je startal v minulem tednu, so zadovoljni. Kljub mokremu začetku, ki jih je prisilil, da so ponedeljke tekm prenesli in odigrali včeraj, so v ostalih večerih privabili v malo vasico nadpovprečno množico ljubiteljev nogometa ter amaterskih športnikov in športnic, ki se bodo še ta teden potegovali za pokale in druge nagrade kulturnega društva Skala.

»Čeprav nam je vreme manj naklonjeno kot lani, se ne moremo pritoževati. Razen v ponedeljek, ko smo zaradi neurja prenesli tekme, je vsak večer mrgolelo ljudi, ki so se pri kiosku zadrževali do enih ponoči. Uspeh nas seveda zelo veseli, čeprav je organizacija naporna. Za tiste, ki smo na nogometnem igrišču stalno prisotni, gre skoraj za drugo službo,« je povedal predsednik društva Skala Edi Sambo in dodal: »Naval ljudi smo prvič zabeležili lani. Glavna spremembra v primerjavi s prejšnjimi izvedbami je bila namestitev razsvetljave, ki nam omogoča prirejanje tekem tudi ponoči. Nekoč je bilo ob 21. uri že vsega konec, danes pa se ob tej uri šele začenja zbirati množica.«

Na letošnjo, 22. izvedbo gabrskega turnirja v malem nogometu, se je vpisalo osemajstaj ekip. Na ženski del turnirja so se vpisale ekipe Doberdob, Štandrež, Bum-Bum Lady, Rupa-Peč in Sovodnje, na moški pa Štandrež, Martinščina, Oslavje, Ločnik, AXA, Števerjan, Quelli che, Timava, Devin, Gabrie, Sovodnje, Rupa-Peč in Doberdob.

Prvi dve jutrišnji tekmi bodo odigrali moški. Ob 19.15 bo Timava odigrala četrtnač proti drugouvrščeni ekipi v kolu D, nato pa se bo ekipa Devin pomerila s pruvrščenim moštvom kola D. Drugi dve tekmi bodo odigrale ženske: ob 20.55 bo na vrsti dvoboj med Štandrežem in Rupo-Peč, ob 21.45 pa med Doberdobom in Sovodnjami. V torek bosta prvi dve tekmi ponovno odigrali moški, in sicer najprej ekipi Martinščina in Ločnik, nato pa Števerjan in Štandrež. Ob 20.55 se bosta za žogo podali ženski ekipi Doberdob in Bum Bum Lady, za njima pa še Štandrež in Sovodnje. Ženski finalni tekmi bosta v četrtek, moški pa v petek, ko bosta na sporedu tudi nagrajevanje in ples s skupino Blek Panters. V primeru slabega vremena bodo petkov program izpeljali v soboto.

Utrinek z ene izmed nogometnih tekem (zgoraj); med gledalci je večkrat tudi domači odbojkarski as Matej Černic (v sredini levo)

BUMBACA

ALUMINIJASTE ZASTEKLITVE
Tabaj F.lli s.n.c.
Miloš in Rajmund
ŠTANDREŽ - GORICA
Ulica A. Gregorčič 24 • Tel. 0481/21514 • Fax 0481/21987

KOVAŠKI IZDELKI

 mark
MEDICAL SUPPLIES GROUP

MARK S.r.l.
Ul. S. Michele, 334
34170 - GORICA - ITALY

Tel.: +39 0481 21711
Fax.: +39 0481 20719
E-mail: info@mark-medical.com
Web: http://www.mark-medical.com

tiskarna
grafica goriziana

34170 gorica • ul. a. gregorčič, 18 • tel. 0481 22116
fax 0481 22079 • e-mail: info@graficagoriziana.com

www.graficagoriziana.com

MARIO MUCCI & C. s.n.c.
PROIZVODNJA
IN INŠTALACIJA
KLEPARSTVA

Ulica A. Gregorčič 20/2 • 34170 GORICA
Tel. 0481/21828 • Fax 0481/524657
info@muccilattonerie.com • www.muccilattonerie.com

**Zadružna Banka
Doberdob
in Sovodnje**
www.bccdos.it

**Povsod prisotni, kjer
nas potrebujete...**

V Sovodnjah
Prvomajska 120/A, Tel. 0481.882155

N

EDELJSKE

Henrik Tuma, eden najvidnejših predstavnikov slovenskega javnega življenja ob koncu 19. in v prvih tridesetih letih 20. stoletja, je še danes nenehna stalnica v publicističnem in znanstvenoraziskovalnem delu zlasti zgodovinarjev, domoznancev, politologov, sociologov, jezikoslovcev, predvsem pa planincev in alpinistov. V tem stalnem zanimanju sedanjega časa za njegovo delo in življenje spoznavamo izvirnost in svežino ustvarjanja, obenem pa je taka pozornost nazorno pričevanje o mnogostranosti strok, ki se jim je Tuma posvečal z njemu lastnim nezadržnim in nikoli potešenim raziskovalnim duhom. In če so bile tudi za levičarske kroge mnoge Tumove politične in ideološke zamislji, še v času, ko se je njegovo življenje že iztekelo, zastarele pa je skupaj s svojim idejnim in političnim krogom dal slovenski javnosti pomemben pečat, ki je še danes viden in še rojeva sadove. Politične misli in opredelitev nosijo pečat časa, se spreminjajo, preoblikujejo in prilagajajo. Zato se ob letošnji 150-letnici rojstva spominjajo Tume predvsem planinci. Že bežen pregled njegovih spominov z naslovom Iz mojega življenja, leta 1937 so izšli posmrtno, nedvoumno pokaže, da je svoje življenje in delo namenjal predvsem javnemu in političnemu delovanju. Njegovo politično delovanje, pogostokrat razpeto med neuresničljivimi načrti in neuresničenimi vizijami, ni uspelo najti pravega naslednika niti takrat, ko se je Marxov nauk skušal tudi na Slovenskem dejansko uresničiti.

Nedavno tega je slovenski zgodovinar mlajše generacije zapisal, da je Tumovo življenje in sam paradoks, nekakšna protislovnost. To zagotovo ni njegovo gorništvo, ki mu je kot prvi na Slovenskem postavljal teoretična izhodišča, kar je zaznati že prav na začetku njegovega prvega objavljenega planinskega spisa iz leta 1905, v katerem je misli, izrečene med vrsticami, preil tri leta kasneje v spoznanje: »Brezciljno hrepeneje po neznanem silnjem, brezkončno premagovanje samega sebe, brezmejna moč volje in nebojazen pred smrto, to so individualno psihološki elementi alpinizma.« Takrat leta 1908, ko je po »idejni preosnovi« stopil med socialdemokrate, si je prizadeval tudi za demokratizacijo gorništva. Zrelih letih pa je svojo planinsko misel strnil z besedami: »Alpinizem mi je bil vedno edina tolažba v vseh nezgodah, političnih in zasebnih« in jo razložil leta 1930 v knjigi Pomen in razvoj alpinizma.

Ni mogoče dvomiti, da je politika tisto področje človekovega delovanja, kjer njeni akterji ustvarjajo paradokse in so zato postavljeni pred ostrejšo presojo zgodovine. Tudi Tuma ni imel tiste zaščite, ki bi ga branila pred njimi. A preden temu vprašanju namenimo kako besedo se za začetek vprašamo, kaj je Tumo, ljubljana po rodu (rojen 9. julija 1858), gnalo v svet zahodne Slovenije, kjer je preživel skoraj pol stoletja. Zelo verjetno je tako odločitev narekovalo spoznanje, da je slovenski zahod bližje morju, morje pa je široka cesta v svet. Svetovljanstvo je bila Tumova značajska pravina. Položena mu je bila v zibelko, saj je bil njegov oče češkega rodu. In Trst je bil tisto pravo kozmopolitsko središče za srečavanje s svetom.

V Postojni, kjer je Tuma začel kot učitelj, je doživel prvi stik s politiko, zanj se ni končal uspešno. Iz Postojne se je njegov pogled nato usmeril na zahod proti Trstu, ki mu je v zrelih letih pripisoval, zlasti kot pristanišču, velik pomen za splošni družbeni razvoj Slovencev in slovenskega ozemlja. V mestu ob morju je preživel krajši čas, nato pa je med leti 1890-1924 živel na Goriskem. Zato ima danes v središču slovenskega dela zgodovinske Goriske, v Novi Gorici, spomenik in ulico. Po njem se imenuje tudi

ulica v Gorici, v mestu, ki mu je sicer leta 1924 v nacionalističnem zagonu odredila gostoljubnost, da se je moral preseliti v rodni kraj.

Kmalu potem, ko je začel službovati v Gorici, se je uveljavil z zelo intenzivnimi javnimi nastopi v deželnem zboru ter v za Tedanju razmere na Goriskem značilen političnem društvu »Sloga«, ki je tudi po Tumovem prizadevanju na prelomu stoletja z razcepom na liberalni in klerikalni del, doživel preobrat. Toda Tuma s svojimi za goriško okolje manj običajnim radikalizmom ni našel pravega mesta tudi v liberalni stranki. Zaradi izkušenj, ki si jih je nabral med službovanjem v Trstu in v Gorici, je bil trdno prepričan, da morajo Slovenci svojo narodno pripadnost in samostojnost graditi na lastnih močeh, zlasti na močnem gospodarstvu, kar jim bo prineslo prevlado tudi v mestih ter v državnih in deželnih samoupravnih organizmih in drugih vzvodih oblasti. Izkušnje iz delovanja v prostoru, kjer sta se srečevala slovenski in romanski svet, so mu prinašale spoznanja o sožitju v večetnični skupnosti, o mednarodnih povezavah ob hkratni slutnji, da je ireditenzem v Primorju podaljšana roka italijanske državne politike, usmerjene v pridobitev predelov ob obalah Jadranja, izven njenega državnega prostora. Tudi nemški pritisak na jug se mu ni zdel prav nič manj nevaren.

Še preden je prekinil politično vez z liberalnim taborom je korenito posegal v izvajanja slovenskega političnega in zlasti gospodarskega programa na Gori-

škem. Potem se je začasno umaknil iz javnega življenja - morda tudi zaradi neuspeha na državnozborskih volitvah – in je v času med leti 1903-1908, kot se spominja »...intenzivno sem prečital Marsove knjige in šele tedaj sem dobil pregled o sebi in življenju«. Takrat je razmišljal, da bi izdal lastno glasilo na levoberalnih osnovah, pomislil je na ustavitev neke demokratične stranke, ki bi združevala male posestnike, kmete in delavce. V časopisnih prispevkih je bil enako kritičen do liberalcev kot klerikalcev, poudarjal je smotrnost vlaganj v razvoj slovenskega gospodarstva v Trstu in Gorici. Zavzemal se je za dvojezično italijansko-slovensko univerzo v Trstu in v tem mestu spoznal središče gospodarskega razvoja vseh Slovencev.

Čeravno je imel nekaj zadržkov do socialdemokratov ter stopil v to stranko. V njej je prevzema vlogo ideologa, ker je tudi bila po njegovem, prva naloga vsakega marksista »vzgajati delavce, da temeljne nauke marksizma prav razumejo«. Tumov vstop v Jugoslovansko socialdemokratsko stranko je vzbudil veliko začudenje slovenske javnosti. Njegove objave v socialdemokratskem glasilu Rdeči prapor, pogostokrat polemične in ideolesko nepopustljive, kažejo na odločitev, da želi postati ideolog stranke, na stremljenje, da bi se socialističnemu gibanju pridružili tudi kmetje in na posredovanje v zblíževalnem razmerju med inteligenco in delavskim socialističnim gibanjem. Njegova politična usmeritev pa je postal avstromarksizem zlasti pri re-

ševanju slovenskega vprašanja, čeravno so mu bila blizu tudi politična načrtovanja mlade slovenske radikalne mladine.

V prvi svetovni vojni je poleg nešreče, ki jo vojna prinaša, videl rešitev mnogih problemov povezanih s Slovenci. Sodil je, da bo konec vojne zmagoval za avtonomijo malih narodov in da bo usoda Evropa v rokah socialističnih sil. Ena izmed poglavitnih nalog, ki jih je opravil med vojno, je bila izdelava spomenice, ki jo je namenil neuresničeni mednarodni socialistično mirovni konferenci v Stockholm (1917). Besedilo spomenice je prikaz Tumove intelektualne širine pa tudi zaupanja v trdnost izraženega preprčanja. Z besedilom je želel mednarodno javnost seznaniti tudi s problemom Slovencev, zlasti v njih sočanju z načrti imperialističnih držav, predvsem Italije. Kot ugleden slovenski socialistični politik je sodeloval tudi z vodstvi socialistov avstrijskega dela avstro-ogrskih držav, ko je hotel preprečevati vpliv nacionalističnih struj, ki so se odmikale od avstromarksističnega reševanja avstro-ogrskega narodnognega problema. Verjel je, da bi zmaga centralnih zagotovila ohranitev Trsta in Gorice za vse Slovence, Primorska pa bi se gospodarsko okreplila. Mesto Slovenije in Slovencev je videl v zvezi svobodnih jadransko-donavsko-balkanskih narodov. Ob koncu prve vojne je Tuma opozarjal, zlasti na problem Trsta in se je, kot protištrelj z italijanski oz. jugoslovanski tezi o reševanju problema, zavzemal, da bi Trst postal neodvisna mestna republi-

ka. Zato je obžaloval ob koncu vojne, da tržaško delavstvo ni izrabilo priložnosti in ustvarilo avtonomni in socialistični Trst. V to utopično misel je Tuma verjel.

Čas po vojni je preobrnil vse take zamisli in Tuma postal pred sodbo zgodovine, ki jo je nepohvalno izpovedal Edward Kardelj Sperans leta 1939 v knjigi Razvoj slovenskega narodnognega vprašanja. Kardeljevo mnenje je skušalo krogiti odnos domače slovenske javnosti do Tume po drugi svetovni vojni. Da pa je bil Tuma v tem času zamolčan, kar se je slišalo ob političnih spremembah v Sloveniji pred dvema desetletjem, je bila le za trenutne politične potrebe ustvarjena nekorektnost.

Po prvi svetovni vojni je nadaljeval delo v socialdemokratski stranki, ki se je na Primorskem oktobra 1919 vključila v italijansko državno socialistično stranko. Deloval je strogo internacionalno, a ko je konec leta 1920 proti pričakovovanju in kot nekakšen miseln preobrat odklonil ekstremska stališča ruskih komunistov, si je nakopal kritiko socialistične komunistične levice. Po razcepnu italijanskih socialistov na kongresu v Livornu (1921) se je umaknil iz stranke, javno je deloval kot predavatelj ter izjavljal: »Po preprčanju sem komunist, ker vidim v svetovni zgodovini po krščanstvu v komunizmu veliki politični, socialni sistem, ki edini more dvigniti človeštvo.«

V Ljubljani, kjer je umrl 10. aprila 1935, je zadnje desetletje življenja nastopal kot neodvisen socialist, deloval je v socialističnih združenjih. Ob Tumovem jubileju je potreben spomniti na posebno naključje. Leto in meseč rojstva je povezel dve imeni iz planinske zgodovine predvsem Julijskih Alp, dr. Henrika Tuma in dr. Julija Kugyja. Le deset dni mlajši Kugy je bil sin tržaškega veletrgovca in vnuk slovenskega pesnika Jovana Vesela Koseskega. Veliko slučajnosti, interesov in nagnjenj ju je povezovalo. Med njima pa je bilo tudi nekaj temeljnih razlik, saj je bila pripadnik premoržne tržaške družine pot v življenje lažja, kot pa sin ljubljanskega čevljarja. Če se je mogel Kugy nemoteno predajati svojim radovednostim, iskanju in uresničevanju želja, je bilo vse to za Tuma povezano le z lastno življensko močjo, odpovedovanjem, strogostjo do samega sebe in asketizmom. Na eni strani samec, ki nima težav z materialnim obstankom, na drugi strani oče sedmih otrok, ki zahaja v gore kadar mu dopušča čas, saj ga mora namenjati poklicu, družini in javnosti. Gore so Kugyu navdih duhovnega užitka in ustvarjanja, Tumi pa preizkus telesnih in duševnih moči, pomembne tudi za njegove jezikoslovne pravzaprav toponomastične raziskave. Kugyjevo planinsko pisanje je poetično, Tumovo stvarno in brez oblepšav. Če Kugy ob pogledu na sonce, ki je zahaja za Montažem, pomici na glasbo Palestreine, pa Tuma v ledinskih imenih, zbranih v gorovju Montaževe skupine, utrije svoje preprčanje o slovenski avtohtonosti ne le Kanalske doline, ampak še drugih ozemelj, daleč proti zahodu. Tuma živi sredi javnosti in tudi za javnost, Kugy od nje močno odmaknjen, a ne toliko, da se ne bi znašel v tržaškem Coronetu v tistih dneh leta 1940, ko je Italija stopila v vojno. A ob tolikih različnostih sta imela vendar skupen prostor, Julijskie Alpe. Našla pa ste se osebno še takrat, ko so leta umirila njuno gorohodstvo, ko so ju leta silila, da zapustita tudi pisne sledi njunega gorniškega vnemanja. Tuma je bil leta 1933 zadnji na Triglavu, Kugy je bil zadnji v visokogorju, ko se je neposredno po končani prvi svetovni vojni povzpel na Bavški Grintovec.

Leta 1921 je Tuma zapisal: »Hodil sem vedno sam skozi življenje, opore nisem nikdar iskal, nisem se nikdar podlagal voljam mase, videl daleč naprej in sledil višjim principom. Zase nisem zahteval nikdar, ničesar. To je tragika mojega življenja in moj ponos.«

DR. HENRIK TUMA, OB 150-LETNICI ROJSTVA

Človek, ki je videl daleč naprej in sledil višjim principom

BRANKO MARUŠIČ

Henrik Tuma je bil trdno preprčan, da morajo Slovenci svojo narodno pripadnost in samostojnost graditi na lastnih močeh, zlasti na močnem gospodarstvu

Dejavnosti uč

OŠ O. Župančič iz Gorice

2.a in 2.b RAZRED

Učenci drugih razredov smo se z učitelji odločili, da bomo pripravili gledališki list za zaključno predstavo: Ko so bili krokarji še pisani. Z različnimi likovnimi tehnikami smo ustvarjali čudovito pisane krokarje in s pomočjo učiteljev Danile uredili gledališki list.

22.aprila smo se z avtobusom pelali v Marjan v serigrafsko delavnico Serigo, kjer nam je Pietrov očka Dario pokazal, kako so z risbami naših krokarjev izoblikovali in tiskali gledališki list. Čakalo nas je tudi presenečenje, saj smo skupaj tiskali tudi majice z našimi krokarji. Ob koncu dneva smo se vsi ponosno slikali z novimi majicami. Ko jih bomo tudi ob drugih prilikah nosili, se bomo z veseljem spominjali tega prečudovitega dne.

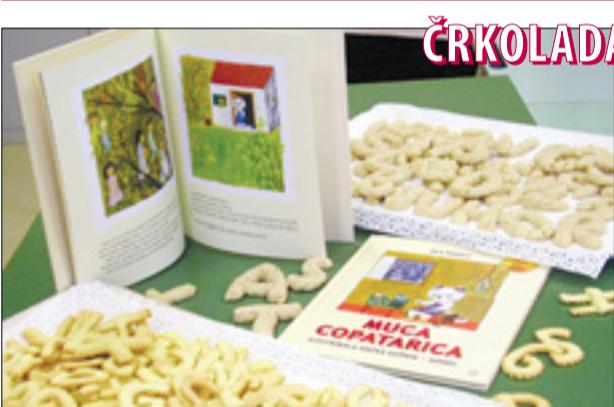
Krokarji

Krokarji iz 4. razreda so se že veselo spreletavali po šoli v pisanih perutnicah in komaj čakali na zaključna nastopa. Prvi je bil v sklopu koncertne sezone "Snovanja" Slovenskega centra za glasbeno vzgojo E. Komel, drugi pa je zaključil naše šolsko leto. Glasbena pravljička je nastala na podlagi slikanice Ko so krokarji bili še pisani. Besedilo pesmi je napisala Mateja Černic, za izvirno glasbo pa je poskrbel ustvarjalni Mirko Ferlan. Neutrudna profesorica Michela De Castro se je ponudila, da je otroke naučila ubrano zapeti novonastale pesmi ter jim priskrbela glasbeno podlago. Učiteljice in učenci so takoj poprijeti za delo in že so krokarji živeli na odru K.C. L. Bratuž.

Šolsko leto smo sklenili še s podejovanjem nagrad za uspešno opravljenje na preverjanja ob zaključku tečaja glasbe po Willemsovi metodi. Vodila ga je prof. M. De Castro v sodelovanju s S.C.G.V. Emil Komel. Letos ga je opravilo kar 110 učencev. Svoje pridobljene pevske sposobnosti so dodatno pokazali še v soboto 7. junija in se tako poslovili od šolskega leta. Živijo počitnice!!!

KROKARJI - KROKARJI - KROKARJI - KROKARJI - KROKARJI - KROKARJI - KROKARJI

ČRKOLADA

V začetku februarja smo prvošolci pripravili presenečenje svojim staršem. Povabili smo jih na ČRKOLADO, na pravo pravcato besedilno tombolo, ki je nam pomenila igro in zabavo, njim pa podčrtala, kakšni junaki smo postali v teh nekaj mesecih šolanja. Mamice in očki so kar osupnili, ko so nas poslušali, kako pridno bremo in razlagamo svojim sošolcem, kar smo od prebranega razumeli. Res niso slutili, da zmoremo tudi to in so nam ganjeno zaploskali, ko smo se pred njimi postavili, da smo sedaj veliki in da je končno svet naš. Vsí v en glas so nas povhalili v vsakemu izmed nas v dar prinesli MUCA COPATARICO, zabavno slikanico o prijazni muci, ki jo redno sedaj prebiramo v razredu in se tako pridno pripravljamo na BRALNO ZNAČKO.

Ob zaključku ČRKOLADE smo se posladkali s čajem in s slastnimi piškotki, ki sta jih za nas sprekli prijazni učiteljice Majda in Sara.

"DRUGAČNE" KULTURNE RAZSEŽNOSTI

Dan slovenske kulture smo obeležili na nekoliko „drugačen“ način, saj smo medse povabili posebne goste, člane Društva gluhih in naglušnih severne Primorske. Predstavili so se nam z duhovitim gledališkim utrinkom KIP V PARKU. Člani gledališkega ansambla so po predstavi živahnno „kramljali“ z nami in nam razodevali svoj svet, njihove posebne potrebe, težave, zmage in poraze, s katerimi so širili naša kulturna obzorja. Zahvaljujemo se gospo Milojki Tomažič Scocetta, ki je bila vezni člen z društvom, predvsem pa razigranim gledališčnikom, ki so nam omogočili to nepozabno doživetje.

Ostov
Učenc
tos vključili
Fiume", smi
ročanje pre
mi.

Naslov
ljevem dvor
to raziskoval
vljenja v gra
je tako navd
mo izdelali.
se preko ele
ga bomo na
rali material
vali. Izdelali
strani v bojn
v bogato ple
nove Turjaš
za Ostrovrh
izdelali pa
ki smo ji me

Razred

li na razstav

v dvorano F

Prve dni
novembra
se je na
šolo
prikradla
nadvse
lačna
gosenica,
ravno ko
smo učenci
prvega
razreda v
goste
povabili
priatelje iz
vrtca v Ul.
Brolo in iz
vrtca Max
Fabiani iz
Gorice. S
sabo je
priprljala
tudi
prijazno
gospo
Majdo
Zavadlav, ki
jo je komaj
krotila, ko
je
požeruhinja
goltala
jabolka,
hruške,
slive,
jagode,
marelice,
sladoledo,
tortice,
kolače,
lizike in
druge
dobrote. Še
sreča, da se
je na koncu
zabudila in
se
spremenila
v prelepega
raznobarvn
ega
metulja,
sicer bi
nam
pohrustala
še malice!

čencev

Ekoprojekt o vodi (5.R)

Učenci petega razreda so skupaj s svojimi sovrstniki iz Štandreža sodelovali pri eko-projektu o vodi in v zaključni fazi predstavili knjižico z naslovom Kapljica vode pripoveduje... Namen projekta je bil v tem, da se med najmlajšo generacijo spodbuja zavest o dragocenosti, ki jo predstavlja vodno bogastvo, ki je tudi v naših, sicer vodno bogatih krajih, v prihodnosti ogroženo. Nujna podlaga za posredovanje tega pristopa pa je poznavanje sveta, ki ga predstavlja voda kot naravni element, zato je bil prvi del načrta namenjen interdisciplinarnemu spoznavanju osnovnih pojmov, ki so povezani z vodo. Otroci so z zanimanjem raziskovali in s svojimi risbami dokazali, da so razumeli smisel celotnega načrta.

Projekt angleškega jezika

»Green English«

Od meseca oktobra do konca meseca decembra je v 4.in 5.razredu potekal projekt angleškega jezika, ki sta ga vodili izkušeni učiteljici Jean Morgan in Chiara Zecchini iz British Institute. V vsakem razredu sta v 10-urnem tečaju izpeljali projekt »Green English«. Glavna tema projekta je bila narava. Učenci smo preko zanimivih aktivnosti obogatili besedišče v zvezi z okoljem, drevesi, rastlinami, sadeži in letnimi časi. Posebno pozornost sta učiteljici namenili tudi temi o varovanju našega okolja in pomembnosti recikliranja odpadkov.

Včasih nam je bilo težko, ker je pouk potekal samo v angleščini, a to nas je še bolj spodbudilo, da smo bili pozorni in poslušni.

V bojni opravi

Ostrovrharski med nami

Predstavitev likovne delavnice v OŠ Otona Župančiča šolsko leto 2007/2008

Modeliranje z glino je v osnovnih šolah goriškega didaktičnega ravnateljstva že skoraj dvajsetletna tradicija, ki iz leta v leto navdušuje in spodbuja ustvarjalne žilice učencev. Ob ustvarjanju s temi naravnimi materiali in orodji učenci razvijajo motorične spretnosti, spoznavajo likovna pravila, tehnologije in njihove izrazne možnosti ter ustrezne, za zdravje neškodljive materiale in postopke.

V okviru letosnje likovne delavnice so se v prvem delu šolskega leta izkazali učenci petega razreda OŠ Otona Župančiča, skupaj s sovrstniki iz Štandreža in iz Nove Gorice s čezmejnim projektom: »Jaslice združujejo«. O njihovih uspehih je že izčrpno poročal Primorski dnevnik v mesecu decembru in januarju. V drugem delu šolskega leta so se s plastičnim oblikovanjem preizkusili še učenci iz četrtega razreda OŠ Otona Župančiča. Najprej so iz žgane gline izdelovali nizke in visoke reliefs, z mo-

tivi o prevoznih sredstvih, nato pa še raznovrstne posodice, ki so jih dokončali s keramično tehniko. Likovno delavnico je vodil učitelj Silvan Bevčar.

Učenci in učitelji se ob tej priliki iskreno zahvaljujejo goriški Finančni delniški družbi KB, ki je z denarnim prispevkom omogočila nakup gline in drugih likovnih pripomočkov.

Zeleni teden v domu Radenci

Od 11. do 15. februarja smo se učenci vseh petih razredov didaktičnega ravnateljstva ul. Brolo udeležili tedna v naravi. Teden smo preživel na jugovzhodnem delu Slovenije, in sicer v Beli krajini, blizu Starega Trga ob Kolpi, v zaselku Radenci.

Naravna okolja in krajevne značilnosti Bele krajine so se vsemu nam globoko vtisnile v spomin. V prelepem okolju, neposredno ob reki Kolpi, smo opazovali različno rastlinstvo, spoznali živali in glive. Na terenu smo tudi opazovali različne vrste prsti in ugotavljali razlike med njimi. Obisk kraške Jame Kobiljače je vse nas močno navdušil, saj smo si po poti do nje tudi spekli klobase. Preverili smo se v lokostrelstvu, v plezanju in v pripravi zavetišč v gozdu ter vozov. Nasmejanih in zadovoljnih obrazov je bilo videti kar

veliko, še posebno pri večerni družabnosti in zaključnem plesu.

Dežela Zelenega Jurija, belokranjskih pisanic, plesov in dobre pogage nas je resnično očarala in obogatila.

POMEMBNE, A NAM NEZNANE TRŽAČanke IN GORIČanke

Gizela Pavšič Bravničar (1908-1990) primabalerina in pedagoginja

Prvi plesni nastopi na slovenskih tleh segajo daleč nazaj, vendar se šele v 19. stol. začnejo na naših odrh pojavljati domači igralci in plesalci, posebno v narodnih igrah s petjem in plesom. Z ustanovitvijo Slovenskega gledališkega konzorcija, delniške družbe (3. apr. 1918) pod vodstvom dr. Alberta Kramarja pa je zaživel tudi prvi poklicni baletni ansambel. Vodil ga je Čeh Vaclav Vlček. Prvič je nastopil ta balet v operi 21. nov. 1918, in z njim tudi prva slovenska baletna solistka Staša Bežek. 13. maja 1919 je na lepaku za Baletni večer napisana tudi mala Wisiak, takrat komaj 13 let starca Lidija. Potrebnih je še nekaj let, preden je med 24 članicami baleta tretjina Slovenek.

Slovenski balet je doživel svoj vzpon, ko je postal ravnatelj Operе Tržačan Mirko Polič (1. okt. 1925). V Ljubljano je povabil Rusinjo Marijo Tujakovu. Tako je postala prva plesalka ljubljanskega baleta, posvetila pa se je tudi vzgoji mladega kadra. Med njenimi učenkami je bila Gizela Pavšičeva. Sredi tretje sezone je 22. februar 1928 Tujakova nepričakovano odšla v Beograd. Balet je prevzel Čeh Vaclav Vlček, ki pa je že naslednjo sezono odšel z L. Wisiakovo v Pariz. Mesto baletnega mojstra so ponudili Petru Golovinu, ki je malo prej diplomiral na elektrotehnični fakulteti v Ljubljani. Odločitev zanj ni bila lahka. Pri njem je takrat nadaljevala svoje šolanje tudi mlada Gizela, pozneje poročena Bravničar, ki je bila že v sez. 1927/28 (po gledališkem letnem poročilu) članka baletnega zborna.

Gizela Pavšič se je rodila v Trstu 20. februar 1908. Njen oče Andrej je bil delavec, mati Katarina Lovišček pa gospodinja. Družina si je morala kmalu poiskati delo v tujini, in sicer v Alzacji, ki je takrat spadala pod Nemčijo. V Alzringenu (franc. Alzrange), kjer so rudniki žezele, je Gizela dokončala 5 razredov osnovne šole. Medtem se je končala vojna, in družina se je izselila v Ljubljano, kjer se je oče odločil za vojaški poklic. Gizela je dokončala pri uršulinkah štiri leta dekliške šole in potem še dveletni trgovski tečaj. Že med šolanjem se je posvečala študiju baleta, ki mu je potem posvetila vse življenje. Bila je že eno leto članica baletnega zborna, ko je Peter Golovin s pravim imenom Peter Gresserov sprejel izizziv in se odločil za balet, klub začetnim pomislekom. Denarja ni bilo in vladni prispevki nizki. »Balet je bil peto kolo pri vozlu«, se pozneje spominja tisti časov. Po postavitvi »bakanala« za opero Samson in Dalila, ga je poklical Mahkota in mu povedal, da bo izplačal honorarje za dodatne plesalce iz njegove plače, če števila nastopajočih ne zmanjša. Baletniki so bili polno zaposleni, saj so nastopali v vseh operah in operetah. »Posebno honorarni so bili zaradi svoje ljubezni do baleta pravi mučeniki«, se še spominja njihov vodja. Gizela Bravničar je v sez. 1960/61 povedala uredniku Gled. lista Mitji Šarabonu, da je večkrat plesala tudi pri dveh predstavah isti dan. Ob vsem tem pa so bili delovni pogoji izredno slabi. Kljub zelo nizki placi si je morala večkrat sama kupovati kostume za baletne nastope. Ko se je poročila, je prejemala samo polovično plačo. Nič nenavadnega ni bilo, če so v tistih letih baletke prejemale plačo v dveh mesečnih obrokih. Veseli so bili, da so sploh mogle nastopati. Niso se pritoževali, čeprav so delale ves dan; vaje zjutraj in popoldne, zvečer predstave. Nastopale so tudi v kakšni drami in večkrat v pravljicah za otroke.

V svoji prvi sezoni (1927/28) so prejemale honorarne plesalke samo 30 do 50 dinarjev od vsakega nastopa, vaje niso bile plačane. Šele tri leta pozneje je prejemala Pavšičeva kot članiča 950 dinarjev z neomejenim številom

obveznih nastopov.

Poseben dogodek je bilo gostovanje Pine in Pia Mlakarja v Ljubljani (okt. 1932) v baletnem koncertu Mlada pota. Zaradi velikega uspeha tega večera, je ravnatelj Polič povabil Mlakarjeva, naj pripravita v drugem delu sezone baletni večer z ljubljanskim baletom. Ponudbo sta sprejela in 11. februar 1933 je zaživel na odu pantomima Punčka Josepha Bayerja. »Delovne razmere so bile nemogoče«, se ob 50-letnici slovenskega baleta takratnih prav spominja Mlakar. Študirali so v prostorih moškega opernega zborna, kadar je bila na razpolago. Pred vsako vajo so morali sobo vsaj delno izpraznit, nato pa jo spet opremiti za zbor. Mlakarja sta si za delo najela v hotelu

ni kreaciji je izšla (24. V.) Govekarjeva ocena v SN, v kateri piše, da se je »posebno odlikovala lutka-balerina v pantomimi in različnih, zlasti klasičnih, plesih, naša najboljša plesalka na špicah...« Tudi druge scene so bile zelo poхvalne. Adamiču se je zdel balet Petruška najzanimivejše baletno delo doslej. Kljub velikemu uspehu so bile možnosti za samostojne baletne večere omejene. Plesalci so se morali zdovoljiti s sodelovanjem v operah in operetah. Bravničarjeva je doživela izreden uspeh v opereti Pesem ljubezni (5. apr. 1936) na novo angažiranega dirigenta in skladatelja Josipa Rahe. Za to opereto je Raha napisal za Golovino in Bravničarjevo poseben balet z imenom Karioka. Ples je bil zelo na-

vertissement Matije Bravničarja. V baletu z naslovom Terpsihorin praznik je v naslovni vlogi plesala Bravničarjeva. Skupino fantov in deklet sta v zadnjem delu baleta, v Bravničarjevem Naboru, vodila kot solista Bravničarjeva in Golovin. Dirigiral je Žebrèr in bil skupaj z izvajalci deležen lepega priznanja. Govekar je v SN opozoril na težko nalogu Terpsihore, kipa, ki se čudežno razpleše in spet okameni. Tudi Šivic je v Jutru ocenil ta baletni večer zelo pozitivno, posebej omenja ob zaključku večera Bravničarjevo v veseli folklorini obdelavi s harmoniko in pušljcem v Veseli plesni burleski Nabor. Hkrati pohvali izkušenost in visoko stopnjo izurjenosti in znanja L. Wisiakove in Bravničarjeve, ki se kot primabalerina stalno odlikuje po spontani ritmični gesti in neprisiljeni svežosti. Poročilo o baletu je objavil tudi Dragotin Cvetko v časopisu Edinost iz Maribora. Tudi on posebej omenja Bravničarjevo, ki je tako tehnično kot vsebinsko oblikovala estetsko posrečene like.

Sledila so gostovanja Maksa Kirbosa in para Mlakar (februar 1940 z Lokom), ki so poživljali ljubljansko baletno sceno. Vmes pa so vsi člani ansambla, tudi prvi solisti sodelovali v operah in operetah, ter na raznih drugih prireditvah. Ob obnovitvi operne enodejanke Jolanta je Golovin (februar 1940) postavil Suite iz baleta Hrestač P.I. Čajkovskega. V drugem delu Pred pajkovo mrežo je bila posebno učinkovita Bravničarjeva kot fantastičen hrošč pred nevarno mrežo s prežecim pakom, je ocenil F. Govekar v SN. P. Šivic se v Jutru ustavi samo ob tem posebno zahtevnem plesu, »v katerem Bravničarjeva kot izvrstna plesalka z živim ritmom svojih kretenj in izraza polnimi giblji sproščenega telesa zajame gledalca, vbujoč v njem pristne predstave plesnega prikaza«.

Šele v sezoni 1940/41 dobi balet končno prizidek z baletno dvorano, ob njej pa tudi garderoibe in prhe. Bravničarjeva spet, kot že prej, pleše solistične točke tudi v operah. Medtem 6. aprila 1941 zasedejo Ljubljano italijanske čete. 24. maja pripravi balet spet svoj samostojni večer. O njem je Dragotin Cvetko poročal v Jutru, kjer omenja zlasti »Bravničarjevo, ki poleg lepega obvladovanja baletne tehnike razpolaga še z naravnim, pristno prirastanjem in s smisлом za estetsko močnejše obliskovanje, zato se v marsičem oddaljuje od baleta k cistemu plesu«.

Samostojni večer je balet pripravil spet 29. julij 1942. V drugem delu je bil na sporednu Pieretin pajčolan E. Dohnanyja. V Jutru je nepodpisani ocenil, da je stala v središču zanjanja Bravničarjeva kot Piereta. V SN je napisal kritiko Govekar, v njej piše: »Zlasti Bravničarjeva in Kirbos sta pokazala vso moč in lepoto svojega velikega znanja ter znova utrdila sloves svoje težke umetnosti«. Pa še »Bravničarjeva že nekaj let naša najbolj priklupna primabalerina, je končno zavzela mesto, ki ji gre po njenem znanju in njeni pojavi«.

Marca 1944 je Maks Kirbos pravil baletni večer. V drugem delu je bil Mandarin, sloneč na izvlečkih iz posameznih Mozartovih del. »V ospredju je bila nežna Chung Yang Bravničarjeva, ki je dorasla tudi najzahtevenejšim nalogam plesnega umetnostnega ustvarjanja. Bila je v središču vseh, ki so sodelovali« beremo v SN. Za zaključek te sezone je Golovin pripravil Ravelovo špansko plesno sliko Bolero z Bravničarjevo in Kirbosom. Ob premieri je izšel v GL obsežen pogovor z Golovinom, igralka, režiserka in publicistka Maša Slavčeva pa je predstavila nekatere tedanje pravke ljubljanskega baleta. Med njimi je tudi G. Bravničarjeva. Pod naslovom Izraz piše: »Pri Bravničarjevi ne doživljam toliko njene plesne kretanje, kakor celotni izraz. Izraz duše, človeka, ki ga

predstavlja na odru. Pri njej je plesna kretanja podrejena notranjemu doživetju in dobi pravo ceno in poudarke šele v njim. Ples postaja v njeni interpretaciji čustvo drugotnega pomena, postane izrazito sredstvo, ni pa sam sebi cilj in namen. In to se mi zdi pravo bistvo in poslanstvo plesa«.

Gracilno telo Bravničarjeve, ki zna dati vsakemu plesu svojski osebni akcent, napravlja vtis žlahtne krhkosti, a vendar razpolaga... z bogato skalo izrazov: od lahkotne veselosti do obupa, od spogledljivosti do tragike...« In končuje: »Ona je duh, ki zavestno vlađa svojemu telesu, ki oblikuje z umeščno zavestjo značaj in dušo lika, ki ga predstavlja. Eterična ženskost, krhka kakor snežni kristali in zavestno zapeljiva ženskost sta njena plesna ekstrema.«

Marca 1945 je prišla po l. 1937 spet na oder simfonična suita Šeherezada N. Rimskega-Korsakova. Maša Slavčeva je v GL opisala posamezne vloge. O sužnji Šeherezadi pravi, da je atavistična, kot ujeta žival, plašna in divja in hrepeneča po svobodi in ljubezni. Je polnokrvna ženska, zapeljiva... obenem pa pripravljena žrtvovati življenje za en sam trenutek ljubezni. O njej je v Jutru nepodpisani poročevalc zapisal, da je kot sužnja »v živem osrčju umetniške pomembnosti... Že takoj ko se pojavi na odu zanesi v haremski svet nekaj divjega, elementarno strastnega«, in to noto obdrži do tragičnega viška.

Ob koncu vojne se konča tudi dolgo in bogato Golovinovo obdobje. Poleg dveh oper pripravi v svoji zadnji ljubljanski sezoni še dve baletni premieri; prva so Slovenski plesi Antonija Dvoršaka. Bravničarjeva je plesala v 6., 11. in 16. plesu. Druga premiera je bila 7. februar ob Prešernovem dnevu koreografsko postavljeni simfonična pesnitev po Cankarjevi noveli Spomladi - Maršenka L.M. Škerjanca. Naslovno vlogo je plesala Bravničarjeva.

V začetku nove sezone so Golovina premestili, zagnjeni je odšel v Maribor. Že prej 28. februar 1946 pa je GL objavil novico, da sta Pia in Pino Mlakar prevzela vodstvo opernega baleta. Začela se je nova doba, v kateri je Bravničarjeva še vedno plesala velike in glavne vloge, vendar se časopisne ocene vedno bolj posvečajo Mlakarjevinu in njuni hčerki Veroniki. Uveljavljajo pa se tudi že novi doma izšolani moški plesalci, ki jih dolga leta skorajda ni bilo. Že marca 1944 so namreč v Ljubljani odprišli šestletno Operno baletno šolo. Šolanje je bilo brezplačno. Pripravilo se je 100 otrok starih od 10 do 14 let. Sprejeli so 30 deklic in 10 dečkov (od 15). Razporedili so jih v dve skupini, drugo je poučevala Bravničarjeva. L. 1951 se je šola preimenovala v Srednjo baletno šolo, njeno vodstvo je prevzel Mlakar. Že naslednje leto jeseni 1952, pa je postala ravnateljica Bravničarjeva. Šola je postala državna, šolanje pa osemletno. V letu 1963/64 se je baletna šola združila z glasbeno šolo v enotni Zavod za glasbeno in baletno izobraževanje v Ljubljani. Pouku baleta so se pridružili še nekateri drugi predmeti. Ko se je jeseni 1964 Bravničarjeva upokojila, je vodstvo šole prevzela L. Wisiakova. Iz ljubljanskega baletne šole je izšla vrsta vrhunskih plesalcev in plesalk.

Gizela Pavšič Bravničarjeva nas je zapustila malo preden je dopolnila 82 let, 3. februar 1990 v Ljubljani. S svojim delom »je vtisnila pečat slovenski baletni umetnosti, najprej kot plesalka - baletna solistka in nato l. 1952 do 1964 z vsem pridobljenim znanjem in izkušenostjo še kot baletna pedagoginja in vzgojiteljica nekaj rodov mladih plesalcev« je v svoji II. knjigi zgodovine baleta zapisal dr. Henrik Neubauer (str. 257), eden izmed njenih uveljavljenih učencev.

Lelja Rehar Sancin

Gizela Pavšič Bravničar v baletu Začaranji ptič

Tivoli dvorano, v kateri sta tudi prebivala. Kljub težkim razmeram uspeh ni izostal. Poleg obeh Mlakarjev so se uveljavili tudi domači plesalci, med njimi Gizela Pavšič, ki ji je bila zaupana vloga Japonke. Plesala je skupaj s pagonom Pinom Mlakarjem. Zaradi svoje inventivnosti in pristnosti je Mlakar že med študijem v družbi večkrat omenjal njen izjemnost, ko je s svojo pasivnostjo proti pajacovi intenziteti povezovala plesnost dogajanja. Še mnogo let pozneje je ob koncu poklicne poti Bravničarjeva navajala Japonko kot eno izmed svojih najljubših vlog, ki je pomenila tudi njen vstop v sodobni ples.

Svojo prvo naslovno vlogo je dobila Gizela Pavšič v baletu Začaranji ptič Čerepnina, katerega motiv je povezan po ruski pravljici. Dirigiral je Mirko Polič, začaranega ptiča in princeso je plesala Gizela. (19. okt. 1933) Govekar je o njej v SN zapisal, da je prekrasno plesala in glumila, E. Adamič je v Jutru poudaril znanje te bogato nadarjene primabalerine, Slavko Osterc pa omenja v beograjskem listu Zvuk (1. št 1933) odlično Gizelo Pavšičovo.

Led je bil prebit in nadaljnji uspeh zagotovljen. Maja 1935 so v Ljubljani prvič uprizorili slovito baletno delo Igorja Stravinskega Petruška, burleske prizore v štirih slikah. Balerino pa omenja v beograjskem listu Zvuk (1. št 1933) odlično Gizelo Pavšičovo.

Zadnja tri predvojne in medvojne sezone so pod Golovinovim vodstvom pomenile nov zalet v razvoju baletne dejavnosti. Junija 1939 je bil velik dogodek Plesni večer opernega baleta z gostjo Lidijo Wisiak. Golovin je pripravil baletne scene na glasbo desetih slovenskih skladateljev. Večer je bil razdeljen na tri dele. Bravničarjeva je dobila plesni motiv na glasbo L.M. Škerjanca, ki je bil najavljen kot »plastičen moment brez otipljive vsebine, ki se izživila v absolutnem plesu«. Treći del baleta se je začel s skladbo Di-

poren in plesalca sta bila na koncu vsa izčrpana in brez diha. Ker pa aplavz ni hotel utihnuti, sta moralna svojo točko ponoviti, včasih celo dvakrat. Sloves tega plesa se je naglo širil po Ljubljani. Ljudje so celo na ulici ustavljali Gizele in se ji zahvaljevali za ta ples, in to celo še več let pozneje.

Šele v sezoni 1936/37 so Ljubljanci spet dobili baletni večer. Opera je povabila v goste ruskega plesalca Maksa Fromana, ki je pripravil 6. februar Rimskoga Korsakova Šeherezado in Roberta Schumana balet Metuljčki. Šeherezado je plesala Bravničarjeva, v Metuljčkih pa Deklico. Kritike so se posvečale predvsem gostu Fromanu, ob katerem gre priznanje vsemu ansamblu. Uspelo mu je vse zliti v pestro celoto, v kateri se je mojstrsko stopnjeval učinek do končnega viška.

Na koncu sezone je

MANJŠINE - Javnomenjska raziskava Eurobarometra

Romi so v Evropski uniji najbolj diskriminirana skupnost

SVETOVNI SPLET - Bretonci, Valižani in Galiciji

Manjšinski jeziki zahtevajo lastno oznako

O možnostih, da bi na oznakah spletnih strani v kratkem videli tudi kratice '.cym', '.bzh' in '.gal' za Wales, Bretanijo in Galicijo je tekla beseda na pred kratkim organizirani konferenci združenja ICANN, mednarodne ustanove, ki ureja vsa določila v zvezi s svetovnim spletom.

Nekatere jezikovne skupnosti v Evropi že dalj časa vodijo kampanjo za priznanje pravice, da bi na spletnih straneh lahko uporabljale lastno oznako. Takih prošenj je veliko tudi iz drugih sektorjev. Tako si New York prizadeva za oznako '.ny', športne organizacije bi najaje imele kar oznako '.sport', pornografske spletni strani bi želele oznako '.xxx' in še bi lahko nastevali. UNESCO pa je že pred časom opozoril na primernost, da bi posebno oznako priznali tudi manj rabljenim jezikom, ki za seboj nimajo lastne države.

Katalonci so to že pred časom dosegli in njihov dosežek je bil zelo uspešen, daj oznako '.cat' uporablja 24.000 spletnih mest z milijoni spletnih strani. Glede na to, da je katalonska oznaka v veljavi komaj dve leti, gre za res velik dosežek. Organizaci-

ja puntCat (pikaCat) je bila med promotorji te konference ustanove ICANN in eden njenih voditeljev, Amadeu Abril, je zastavil vse sile, da bi tudi drugim manjšim jezikom priznali pravico do lastne oznake.

Na konferenci ICANN, ki je potekala v Parizu, so sklenili, da potrebujejo več časa, da odgovorijo na vsa zastavljena vprašanja. Med temi je tudi predlog, da bi lahko uporabljali kitajsko in arabsko pisavo pri oznakah oziroma naslovih spletnih strani. Prihodnja konferenca ICANN bo v Meksiku v začetku prihodnjega leta in možno je, da bodo takrat odločali o novih oznakah.

Kampanje, ki so jih organizirali v Bretanji, v Galiciji in v Walesu so bile zelo uspešne; organizatorji si niso prizadevali samo za pridobitev podpore za pridobitev

novih oznak, ampak so vsebovale tudi druge jezikovne zahteve in nikakor niso bile vezane na kako politično stranko ali opcijo. Zelo so pazili, da so opozarjali, da ne gre za politično akcijo, po kateri naj bi narodi pridobili nekakšno državno legitimnost; šlo je torej za izrazito kulturno podočilo.

V Bretanji so v kampanji za oznako '.bzh' zbrali približno 17.000 podpisov in sam predsednik Sarkozy je izjavil, da temu ne nasprotuje. V Galiciji je tudi konservativna stranka Partido popular podprla pobudo za oznako '.gal'. Čeprav so bile kampanje zasebna pobuda, je bilo vsem jasno, da rezultata ne bo mogoče doseči, če bi se države temu predlogu formalno uprlo.

Predstavnik valižanske kampanje dotCym Sion Jobbins je ocenil, da je možno, da »se vrata odprejo v času od treh do šestih mesecev«, dodal pa je, da bo treba še veliko delati pri pripravi vsega ustreznega gradiva in pri pogajanju s podjetji, ki bodo pristojna za reševanja tehnoloških vprašanj.

Huw Jones

Zadnja raziskava evropske javnomnenjske agencije Eurobarometer sicer kaže, da je raven diskriminacije v Evropi v zadnjih letih upadel, vendar so še zelo razširjen pojav, kadar gre za diskriminacijo glede na etnični izvor, predvsem glede na visoko raven predsodkov do Romov.

Raziskava je ugotavljala diskriminacijo glede na fizično sposobnost, starost, spol, etnični izvor, veroizpoved in spolno nagnjenost; glede na vse te primere je pokazala, da je prav diskriminacija glede na etnični izvor najbolj razširjen pojav med Evropejci, ki ocenjujejo, da gre za veliko večji problem kot pred petimi leti. Če je namreč po eni strani javnomnenjska raziskava ugotovila, da je diskriminacija glede na starost, na fizično sposobnost, na veroizpoved in na spol v zadnjih letih znatno upadel, je skoraj polovica vprašanih (natančno 48 odstotkov) ocenilo, da je diskriminacija glede na etnično pripadnost čedalje večji problem.

To velja v prvi vrsti za Nizozemski, kjer je kar 71 odstotkov anketirancev ocenilo, da se je stanje medetničnih odnosov močno poslabšalo. Skoraj štiri petine vprašanih meni, da je etnična diskriminacija resen pojav in vsak peti Nizozemec trdi, da je osebno prisostvoval primerom diskriminacije glede na etnično pripadnost. Stanje je zelo resno tudi v nekaterih drugih državah: Danski (tako ga ocenjuje 69 odstotkov vprašanih), Madžarski (61 odst.), Italiji (58 odst.) in Belgiji (56 odst.). Najbolj optimistični so, kadar gre za oceno, ali se je stanje v zadnjih letih poslabšalo, odgovori anketirancev na Poljskem (17 odst.), sledijo Litva (20 odst.), Ciper (23 odst.) in Latvija (25 odst.).

Homofobija je še opazna

Diskriminacija glede na spolno usmerjenost je še vedno na drugem mestu najbolj razširjenih oblik diskriminacije v Evropi. Kar 51 odstotkov vprašanih meni, da je zelo razširjena. Najslabše je stanje na Cipru, v Grčiji in v Italiji, kjer skoraj tri četrtine vprašanih ocenjuje, da je homofobija splošen pojav. Tudi na Portugalskem (65 odst.) in v Franciji (59 odst.) vprašani ocenjujejo, da živijo v homofobni državi. Problem je najmanj zaznaven v nekaterih novih državah članicah: v Bolgariji (20 odst.), v Češki (27 odst.), na Slovaškem (30 odst.) in v Estoniji (32 odst.).

Pravice državljanov

Raziskava je tudi pokazala, da več kot polovica Evropejcev (53 odst.) pozna svoje pravice če bi postali žrtev diskriminacije ali šikaniranja. Sicer pa se komaj tretjina ljudi zaveda, da gre za splošne pravice, tudi če sami ne bi bili prizadeti. Najbolje so informirani državljanji na Finskem (62 odst.), na Malti (49 odst.) in v Sloveniji (44 odst.), najmanj pa državljanji Avstrije (18 odst.) in Bolgarije (17 odst.).

Romi kot posebna kategorija

Evropeji v poprečju ocenjujejo, da bi se dobro počutili, če bi imeli za sodosa pripadnika neke druge etnične skupine. V lestvici od 1 do 10, kjer 1 pomeni zelo slabo, 10 pa zelo dobro, je poprečna vrednost 8,1. Stanje pa se populoma spremeni, če je stanje zastavljeno nanašajoč se specifično na Rome: Na Če-

škem in v Italiji skoraj polovica anketirancev (47 odst.) noče imeti sodosa, ki bi pripadal romski skupnosti. Po zgoraj navedeni lestvici je odgovor na Češkem 3,7, v Italiji pa 4. Stanje je podobno v številnih drugih državah: na Irskem (40 odst., ocena 4,8), na Slovaškem (38 odst., ocena 4,5), v Bolgariji (36 odst., ocena 4,8) in na Cipru (34 odst., ocena 5,6)

Komisija poziva k ukrepanju

Po objavi te raziskave je Evropska komisija ugotovila, da so milijoni evropskih Romov izpostavljeni nenehni diskriminaciji na osebni in institucionalni ravni ter daljnosežni družbeni izključenosti, ugotavlja. Ob tem komisija poudarja, da orodja za izboljšanje razmer obstajajo, zdaj morajo EU, države članice in civilna družba le še združiti moči in učinkovito uskladiti svoja prizadevanja.

Evropska komisija je v okviru prenovljene socialne agende za spodbudo in pomoč ljudem v Evropi 21. stoletja objavila poročilo o položaju Romov v EU, v katerem ugotavlja, da obstaja širok okvir zakonodajnih in finančnih instrumentov ter instrumentov za usklajevanje politik in da se ti čedalje pogosteje uporabljajo, vendar so možnosti za njihovo izvajanje v državah članicah še vedno številne.

Ključna področja vključevanja Romov (npr. izobraževanje, zaposlovanje, socialna vključenost) so namreč še vedno v pristojnosti posameznih držav članic. Na teh področjih lahko EU samo usklajuje politike držav članic ter podpira njihovo izvajanje, med drugim, prek strukturnih skladov. V letih 2000-2006 je bilo na primer iz Evropskega socialnega sklada (ESS) porabljenih 275 milijonov evrov sredstev za projekte, namenjene izključno Romom, milijarda evrov pa je bila porabljena za ranljive skupine, vključno z Romi.

Najnovejše poročilo Evropske komisije je odziv na zahtevo voditeljev EU iz decembra 2007, da se prepičajo politike in instrumenti, ki so na evropski ravni na voljo za izboljšanje položaja Romov. "Romi so ena od največjih etničnih manjšin v EU, a vse prepogosto pozabljeni državljeni Evrope," je povedal komisar za enake možnosti Vladimir Špidla.

Kar 77 odstotkov Evropejcev meni, da biti Rom pomeni biti v slabšem družbenem položaju, prav tako kot biti invalid (79 odstotkov).

Predstavljeni dokument Evropske komisije bo obravnavan na evropskem vrhu o Romih, ki bo 16. septembra v Bruslju.

Razprava o položaju Romov v Evropi je ponovno postala aktualna po predlaganih ukrepih Italije v okviru boja proti kriminalu v romskih naseljih, ki predvidevajo odzem prstnih odtisov ne le odraslim Romom, ampak tudi otrokom. Italijanski notranji minister Roberto Maroni je javnost razburil tudi z napovedjo, da bodo v okviru boja proti kriminalu v romskih naseljih romskim staršem, ki bodo silili otroke v beračenje, otroke odvzel staršem.

Klepeta na dvorišču

V torek, 8. julija je ZSKD priredila klepet, ki je privabil mlade iz Gorice in Nove Gorice

ZSKD je priredila klepet z namenom, da mlade vključi in spodbudi k aktivnemu sooblikovanju kulturnih dogodkov. Mladi so ugotovili, da je srž problema (ne)sodelovanja med mladimi iz Gorice in Nove Gorice prav pomanjkljiva komunikacija, nadalje pomanjkanje organiziranega mladinskega centra ter sodelovanje pri skupnih kulturnih prireditvah. V prisotnosti predstavnikov organizacij civilne družbe so mladi izrazili željo, da bi v bodoče izpeljali nekaj konkretnih dejavnosti.

Ob priložnosti so prisotni podali nekaj zanimivih izjav...

KAKO SMO KLEPETALI NA DVORIŠČU...

...sicer je informacija prišla do mene po vseh možnih ovinkih, a glavno je, da je prišla. Še isto popoldne sem se odpravila v Staro Gorico na srečanje, o katerem sem v kratkem času zvedela le najnujnejše – kdaj, kje in zakaj. Mladi – kultura, no super, sem rekel, saj to je moje področje... in ker sem nekako že obupala nad iskanjem stikov z zamejci moje generacije, je bila to prava priložnost (čeprav moram priznati, da sem jih aktivno iskala samo preko spletnih brskalnikov).

Po prihodu v Staro Gorico sem takoj našla hišo na Korzu Verdi 51 in tam nasmejane obraze naših rojakov. No in potem smo začeli sproščen po-

dih, ki živijo tako nesramno blizu in hkrati tako daleč. Čeprav se govorji, da je na mladih, da spremenijo svet, moramo na žalost priznati, da smo mladi dandanes vse preveč apatični, da bi sami lahko opazili, kaj se dogaja in, da so stvari še vedno v rokah tiste srednje generacije, ki je sposobna spodbujati in vplivati. Zato upam, da bo spodbudno vplivala tudi na omenjeni problem.

Še enkrat se zahvaljujem za po-

mo lahko opisali kot "dobro", bo prišlo šele takrat, ko se bodo mladi z obeh strani začeli neformalno družiti sami, brez volje šol in drugih ustanov. Sedva tega ne moremo pričakovati takoj in v velikem številu, vendar bi bilo lepo, če bi nekoč prišlo do te stopnje.

Kaja Dragoljevič,
bivša predsednica otroškega
parlamenta v Novi Gorici

o resnih problemih, ki jih danes mladi imajo pri ustvarjanju kulture in o pomanjkanju povezovanja in sodelovanja med prebivalci obeh strani meje. Na tem klepetu pa smo lahko opazili, da si marsikdo prizadeva, da bi čimprej to stanje poboljšali in uresničili mnogo zamisli, ki so se morda pred leti lahko zdele utopične. Naj bo ta večer le začetek nekega novega skupnega sodelovanja. (av)

govor o ... marsičem in o najbolj važnem, ključnem pomenu srečanja, o tem, kako se mladi z obeh strani padle meje sploh ne poznamo. Marsikomu, ki ne živi na Goriškem, bi se zdelelo to čudno, včasih me kdo, ki ni »z naših koncev« celo vpraša, če imamo obvezno italijančino v šolah. Pa kako je to mogoče, saj se mestni dobesedno držita skupaj? Ne vem... bi nas moral biti sram, moramo to jemati kot problem, mogoče celo problem naroda? Baje, da so se starejše generacije rojakov iz obeh Goric med seboj družile, prijateljevale (in še se) in konec končev tudi veliko ustvarile, skrbele in gojile slovensko kulturo v tujem prostoru in hvala bogu jo še.

Na tem mestu se moram ustaviti in počasi zaključiti, da se ta kratek vtip ne spremeni v občutljivo razpravo. Vesela sem, da je nekdo končno opazil ta problem nesodelovanja mla-

vilo na Klepet na dvorišču in držim pesti, da se stvari premaknejo.

Z one strani padle meje ...

Maja Vrčon

Najprej vam moram povedat, da je bilo zanimivo slišati "obe strani" in da je lepo, da ste se tega spomnili.

Dobila sem občutek, da si sodelovanja-povezanosti nekako bolj želijo na italijanski strani, kot pri nas. Ne-

kako pri nas (vsaj pri večini mladih) ni zanimanja, preprosto jih "ne briga" kaj se tam dogaja, ne čutijo nobene vezi, niti z zamejskimi Slovenci. To je vsekakor slabo in na tem področju je potrebno marsikaj storiti, vprašanje pa je "Kako". Kaj lahko storijo šole, občine, kulturne ustanove, društva, itd. Prav gotovo lahko veliko pripomorejo, vendar to še zdaleč ni vse. Stanje, ki ga bo-

Anna Roversi,
višješolka na Državnem zavodu
s slovenskim učnim jezikom
Trubar-Gregorčič v Gorici

Klepeta na dvorišču je bil nedvomno nadvse pozitivna izkušnja za vse navzoče. V sproščenem in mirnem vzdušju je bilo namreč govora

agenda

OD 20.7. DO 26.7.2008 V DIJAŠKEM DOMU V PORTOROŽU (Sončna pot 20, Portorož-SLO)

Udeleženci se zberejo v Dijaškem domu 20.7. ob 14. uri.

KONCERTI:

V petek, 25. 7. ob 20.30 koncert v Barkovljah. V soboto, 26.7.2008 ob 9. uri na Prvomajskem trgu v Piranu. Odhod udeležencev po koncertu v spremstvu staršev.

OD 21. JULIJA DO 26. JULIJA 2008 V CENTRU ŠOLSKIH IN OBŠOLSKIH DEJAVNOSTI V RAKOVEM ŠKOCJANU (Rakov Škocjan 2, 1380 Cerknica) Odhod avtobusa bo v ponedeljek, 21. 7. 2008 ob 8. uri izpred Kompasa na Fermetičih (SLO). Udeleženci naj s seboj prinesajo dve brisači in manjšo škatlo iz trde lepenke za fotografjsko delavnico. Starše vabimo na zaključno prireditve, ki bo v soboto, 26. 7. ob 11. uri. Po prireditvi otroci odidejo v spremstvu staršev.

Obveščamo udeležence, da je prihod na Debeli rtič predviden v nedeljo, 27. julija 2008 med 16. in 17. uro. Prosimo, da s seboj prinesete manjšo škatlo iz trde lepenke za fotografjsko delavnico ter brisače in kopalke. V soboto, 2. avgusta 2008 ob 12.30 bo v Mladinskem zdravilišču in letovišču na Debeli rtiču otvoritev razstave izdelkov, ki jo bodo pripravili udeleženci.

Uradi Z S K D
so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626,
e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495,
e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386,
e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428,
e-pošta rezija@zskd.org

iz oči v oči

Ime in priimek: Alenka Versa
Kraj in datum rojstva: Trst,
12.03.1989

Zodiakalno znamenje: Ribi

Kraj bivanja: Repen

Stan: zasedena

Poklic: študentka

Najboljša in najslabša lastnost:

ironija in trma

Nikoli ne bom pozabila: svojih prijateljev

Hobi: berem, krožim okoli, gledam filme

Knjiga na nočni omarici: Vojna in mir

Najljubša risanka: Mila in Shiro ter Pollon

Najljubši filmski igralec/igralka:

Julia Roberts in Robert de Niro

Najljubši glasbenik: Battisti

Kulturnik/osebnost stoletja: Boris Pahor

Ko bom velika, bom... tega še ne vem

Kje sem aktivna: letos bom kot spremljevalka sodelovala na 4. Mladinskem glasbenem laboratoriju Intercampus v Portorožu in igrám odbojko pri Kontovelu

Moj življenski moto: Vsak je svoje sreče kovač

Moje sporočilo svetu: Najprej po-

meti pred svojim pragom, nato skrbi še za druge

Zveza slovenskih kulturnih društev

in

Slovensko kulturno društvo Barkovlje

vabita na

koncert pod zvezdami

**mladinskega
pihalnega orkestra
intercampus**

dirigentka **Eva Jelenc**

**v petek, 25. julija 2008 ob 20.30
na sedežu SKD Barkovlje**
(Ulica Bonafata 6 – Trst)

i.podlistek

ipodlistek@gmail.com

20.07.2008

Za stran skrbijo: ZDROŽENJE E. BLANKIN - ČEDAD, SLOVENSKA PROSVETA - TRST, ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA, ZVEZA CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST, ZDROŽENJE CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

Kam?

Mladi se poleti odpravljajo na počitnice. Podobno kot starejši pa se pogosto znajdejo pred dilemo – kam? Poletne ponudbe za mlade so danes res pestre in nudijo res vsakemu, da lahko izbira po lastnem okusu in žepu. Jezikovni tečaji v tujini so že nekaj desetletij pravi hit, prav tako pa se mladi še vedno zelo radi odločajo kar za tradicionalne počitnice v kakem turističnem kraju, kjer je na voljo – z izjemo plaže in morja – pravzaprav ista ponudba kot v domačem kraju.

Kot običajno pa se v poletnih mesecih kar lepo število mladih odpravi v manj obljudene kraje, zahrbniki in šotori. Slovenska zamejska skavtska organizacija (SZSO) vsako leto ponuja mladim od 8 leta dalje posebna poletna doživetja v oblki taborov. Učenje skavtskih veščin na sestankih celo leto ni samo po sebi namen, saj se obrestuje prav v poletnem času, med bivanjem v neposrednem stiku z naravo. Seveda so tabori nekaj posebnega tudi zato, ker mladi pridejo v stik z drugimi vrstniki, s katerimi delijo ne samo nepozabne dneve, ampak tudi prostor v šotoru, ki za teden ali dva nadomesti udobno domačo sobo. Letos se bo delegacija slovenskih zamejskih skavtov iz Trsta in Gorice odpravila na slovenski Jamboree, to je na srečanje vseh slovenskih skavtov. Tudi to je priložnost, da mladi spoznajo boljše svoje vrstnike in s tem krepijo zavest enotnega slovenskega prostora.

Poleg skavtov so za posebne tabore poskrbeli tudi pri škofijskem odboru za mladino. Skratka, tudi ta teden lahko poročamo ponovno o pobudah za mlade. Poleg počitniških pobud pa se v tem času odvijajo tudi pobude krajevnih društev in skupnosti, ki obeležujejo ne le tradicionalne praznike kraja, ampak s tem tudi dokazujo našo prisotnost na teritoriju od Milj do Trbiža. Skratka, tudi v poletnem času je pestrost zagotovljena!

Poletni pogовори...

Pogовор z Andrejem Maverjem, načelnikom SZSO

1) Poletje je čas taborov. Na koliko taborov se odpravlja letos SZSO?

Kot vsako leto bo SZSO tudi letos pripravila tabore za vse starostne skupine. Tako izvidniki in vodnici kot tudi roverji in popotnice sodelujejo oziroma bodo sodelovali na prvem vseslovenskem jamboree-ju v Želimbah v bližini Ljubljane. Tržaški volčiči in volkuljice bodo taborili v Zabičah pri Ilirski Bistrici od 30. julija do 6. avgusta, tudi goriški najmlajši pa so komaj odpotovali na svoj tabor.

2) Osrednji skavtski tabor v slovenskem prostoru bo nedvomno jamboree, na katerega se odpravljajo tudi člani SZSO....

Prav gotovo. Jamboree organizira ZSKSS – Združenje slovenskih katoliških skavtov in skavtinj. Sodelovali bodo skavti iz cele Slovenije in iz zamejstva. Tabor ima tri sklope: v prvem, od 19. do 27. julija, bodo imeli svoj ločen tabor izvidniki in vodnici. Od 25. do 27. julija bo tako imenovan skupni del, ko bodo na samem taborjenju vse veje in bo na tabornem prostoru več kot 3200 skavtov in skavtinj. To bo dejansko tudi višek celotnega tabora. V tem obdobju bodo namreč na tabornem prostoru prisotni tudi odrasli skavti, ki bodo imeli svoj ločen program. Tudi tega dela tabora se bo udeležila skupina zamejskih skavtov in skavtinj. Po zaključni slovesnosti 27. julija se bo večina taborečih vrnila domov. Tu bodo ostali samo še klanovci, ki bodo nadaljevali s svojim delom taborjenja. Imeli bodo tudi svoj potovalni del. V več skupinah se bodo odpravili na različne poti, delno z javnim prevozom, delno peš. Ena tak načina potovalna skupina bo obiskala tudi Trst in okolico.

3) Tudi v zamejstvu smo imeli kar 5 slovenskih zamejskih jamboree-jev. Kaj je posebne na teh taborih?

Glavna značilnost takih taborov je prav gotovo množičnost, večja skupnost, spoznavanje univerzalnosti skavtskega gibanja. Pravzaprav na takih taborih težje spoznati pravo skavtsko življenje, velika množica ljudi večkrat onemogoča, da bi bliže spoznal naravo, da bi se dejansko posvetil skavtskemu življenju v naravi. Glavni pomen takih taborov je, da spoznamo vrstnike iz drugih krajev, ki pa so jim skupne nekatere vrednote in zanimanja. Taki tabor lahko vsem sodelujočim nudijo velik elan za nadaljnje delovanje. Pri naših zamejskih jamboree-jih je bil poudarek na slovenstvu izven Slovenije. Na letošnjem taboru pa bomo lahko spoznali vrstnike iz vseh koncov Slovenije, dimenzije bodo zato še širše; enako pomembno pa je, da se mi predstavimo Slovencem iz matice, da se naše skavtsko gibanje predstavi ceili Sloveniji.

4) SZSO sodeluje ne samo na tabornem področju s skavti v Sloveniji...

Tudi med letom poskušamo pripraviti nekatere skupne pobude s skavti iz Slovenije, kot na primer sprejem Betlehenske luči pred Božičem. Posamezne enote pa imajo občasne skupne dejavnosti med letom. Poudaril bi tudi sodelovanje na izpopolnjevanju za voditelje, kjer nam ZSKSS nudi možnost, da se naši voditelji udeležujejo njihovih tabornih šol. Poleg tega smo letos začeli tudi sodelovanje med našim glasilom Jamborom in Skavticem, v katerem objavljamo članke o našem delovanju. Sodelovanje je zadovoljivo, vsekakor pa bi ga lahko po mojem mnenju v prihodnje še poglobili. Upajmo, da bo letošnji Jamboree pomemben korak v tej smeri.

Duhovne počitnice

1) Slovenska komisija za mladinsko pastoralo ponuja tudi letos poletne dejavnosti za mladino. Naša ponudba je kar precej razširjena in krije celotno počitniško obdobje. Tabore imamo v naslednjih dneh v Žabnicah v Kanalski dolini (za višešolce) in v Št. Ilju na Koroškem (za srednješolce).

2) Kaj je v ospredju teh tednov? Kako poteka dan oziroma kakšne aktivnosti so v ospredju?

Verjetno je vsak tabor posebna izkušnja: to je skupnost, ki je včasih breme, v kolikor je tabor vseh in ne posameznikov, toda v glavnem veliko bogastvo, ker v skupnosti odkrivaš vsak dan solidarnost, prijateljstvo... V vsakem taboru je posebni poudarek na duhovni razsežnosti mladega človeka. Ta dimenzija mladega človeka odpira in v njem odkriva nova obzorja, ki priznajo človeško omejenost. Ob določenih trenutkih se tudi srečamo kot skupnost Jezusovih učencev, poslušamo njegovo besedo in podoživljamo njegovo navzočnost preko obreda sv. maše.

3) Kaj bo letos jeseni v ospredju vašega delovanja?

Nadaljevali bomo seveda z vsemi dejavnosti, ki so bile uspešne lani (razna srečanja v teku leta, zimski tabor, sodelovanje z italijansko komisijo za mladinsko pastoralo pri binkoštnem srečanju, itd.). Letos bomo posebno pozorni na to, da bi obogatili komisijo s tem, da bi se iz vsake župnije oz. katoliške organizacije pridružil en mlad član, tako da bi delovanje naše komisije zaobjelo celotno naše tržaško ozemlje. Tako bodo prišli na dan potrebe in problemi mladine iz celotnega našega področja.

Odgovarjala sta: g. Tone Bedenčič in g. Maks Suard

Ob okroglem prazniku Iva Kralja

Ivo Kralj je 14. julija praznoval visok osebni jubilej. Ob njegovi 80. letnici bome omenili le nekaj podatkov iz do sedanje življenske poti slavljenca.

Izhaja iz glasbeno nadarjene družine. Njegov ocet Jožef je igral violinino in klarinet, učil petje doma in v Vižovljah ter bil štiri leta kapelin godbe na pihači v Mavhinjah. Pri cerkvenem zboru sodeluje od svojega 15. leta, od 17. leta pa je dejaven tudi v posvetnih zborih. Od leta 1946 do 1957 je bil harmonikar pri domačem orkestru Planika. Pri Nabrežinski godbi igra že skoraj 50 let, od leta 1995 pa je organist v cerkvi v Šempolaju.

Njegovo ime je predvsem znano v povezavi z moškim zborom Fantje izpod Grmade, ki je nastal leta 1966.

Leta 1984 je zbor Fantje izpod Grmade prejel nagrado skladu Dušana Černeta, in sicer za svoje prizadevanje za slovensko zborovsko petje in za slovensko kulturo, leta 2001 pa je Ivo Kralj je

5. SLOVENSKI ZAMEJSKI SKAVTSKI JAMBOREE 2006

UTRINEK Z OJSTRNIKA 2007

NOVE ORGLE V PEVMI

PROCESIJA SV. ANE V PEVMI

prejel priznanje in zahvalno listino Republike Slovenije za dolgoletno in prizadeno delo na področju zborovske glasbe ter za njegov prispevek h krepitvi slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Praznovanje Sv. Ane v Pevmi

Naslednji konec tedna bo v Pevmi potekal v znamenju praznovanja svete Ane. Krajevna skupnost Pevma, Štmaver in Oslavje, KD Sabotin, Prosvetno športno društvo Naš prapor in Župnija sv. Mavra in Silvestra so pripravili zanimiv program praznovanj.

V četrtek, 24. julija, bodo ob 20.30 v cerkvi v Pevmi blagoslovili nove orgle, ki so bile doslej v Selu pri Batujah. Orgle sta natanko pred sto leti izdelala brata Zupan kot opus 110. Orgle so pnevmatske z enim manualom in pedalom ter imajo naslednje registre: Principal 8, Salicet 4, Octav 4, Geigen principal 4, Superoctav 2 v manualu, v pedalu pa: Subbass 16 in Pianobass 16. Na orgle bo igral Mirko Butkovič, pri blagovisu pa bosta pela tudi cerkvena zborna iz Sel in iz Pevme.

V petek, 25. julija, bo ob 20.30 v osnovni šoli v Pevmi nastopila Kambreško-etiološka gledališka skupina Kontrabrant čez Idrijo s predstavo BRGEŠINE IN BUŠTINI MOJE IN TVOJE MLADOSTI, na ogled pa bo tudi razstava slik in diafotov natečaja V DOMAČEM VRTU CVETIJO... V slučaju slabega vremena bo večer v Štmavru na sedežu KD Sabotin. V soboto, 26. julija, bodo prišli na svoj račun mladi, in sicer z rock maratonom, ki se bo začel ob 21. uri prav tako v šoli v Pevmi. Igrale bodo skupine Dusty Dreams, Kanalje in The Maff Show.

V nedeljo, 27. julija, pa bodo ob 9. uri sv. Ane počastili v župnijski cerkvi v Pevmi z mašo in s procesijo.

videm

Zadruga Most iz Čedad je ta teden izdala knjigo »Joanac«. Jezikovna raziskava o imenih vasi, krajev in ljudi zgornje doline Rieke. Gre za zanimivo delo Maurizia Puntina iz Tržiča o toponomastiki, mikroponomastiki in onomastiki slovenskih vasi Mažerole, Tamora, Derjan, Skril in Pod/Zagrad v občini Tovorjana. V uvodu Pavel Merku piše, da slovensko narečje omenjenih vasi predstavlja povezovalni segment med nadiškim in terskim slovenskim narečjem

VSE MANJŠA RAZPOLOŽLJIVOST OBDELOVALNE ZEMLJE NA SVETU

Kako biti kos rastočim prehrambenim potrebam?

Dobro se zavedamo, da odkrivamo toplo vodo, če trdimo, da je za človeštvo najpomembnejša dobrina hrana. Preživetje človeštva na tem planetu odvisi predvsem od razpoložljivosti prehrambenih virov. Toda kljub tej neovrgljivi resnici smo temu problemu posvečali v zadnjih desetletjih premalo pozornosti.

Spregledali smo dejstvo, da ima človeštvo vsled uporabe površin v druge namene (gradnja avtocest, širjenje mest, ipd.) ter zaradi negativnih naravnih pojavov, predvsem dezertifikacije, vedno manjšo razpoložljivost obdelovalne zemlje.

Prav tako si zatiskamo oči pred problemom hitro narašajočega števila prebivalstva na zemlji. Pred stoletji nas je bilo milijarda in pol, danes pa se s hitrimi koraki približujemo sedmim milijardam. Na vsakega prebivalca je bilo pred petdesetimi leti razpoložljivih 5.000 kvadratnih metrov kmetijske zemlje, pred dvajsetimi leti še 3.000 kvadratnih metrov, danes pa približno 2.500 ali celo manj. Zdrava pamet nas sili k edinemu možnemu vprašanju: kako bomo lahko kos rastočim prehrambenim potrebam? To vprašanje je že izredno aktualno danes, saj vemo, da je 1,5 milijarde ljudi podhranjenih ali celo lačnih, a kaj bo še v prihodnji desetletjih.

Vendar o tem ne razmišljamo, vsaj ne dovolj. Kdor je (zaenkrat) sit, si ne postavlja problema podhranjenosti ali celo lačote. Bogate države, med katere spadajo članice EU in razvitejše države ostalih celin, postavljajo v ospredje varovanje okolja, ki je sicer plemenit cilj, saj se vsi zavedamo, kako ogrožen je naš planet vsed ne razsodnega ravnanja z okoljem, a ga ne moremo reševati na račun lačnih, sedanjih in bodočih.

Zdi se nam družbeno nesprejemljivo, da usmerjam vedno večje količine gojenih rastlin v proizvodnjo biogoriv, ker ne onesnažujejo okolja. Prav tako je izredno vprašljiva pravilnost izbire Evropske unije, da usmerja kmete s subvencijami k opuščanju obdelave kmetijskih površin z radi viškov kmetijske proizvodnje (mleka,

mesa, žitaric), ki bi lahko povzročili padec cen. Strinjam se z nemškim kmetijskim ministrom Seehoferjem, ko trdi, da mora skupna evropska politika, vsled katere je v zadnjih letih ostalo neobdelanih 3,8 milijonov hektarov zemlje, kreniti v obratno smer.

Vsled te politike in vedno večje proizvodnje biogoriva, ki odjeda velike količine žit prehrambenim namenom, so cene teh pridelkov močno poskocene na med-

narodnem trgu. Porast cen žit naj bi v povprečju dosegla 55%, kar je povzročilo pravi prehrambeni svetovni alarm, predvsem v nekaterih državah Južne in Srednje Amerike, Afrike in Azije. Položaj je še bolj zaskrbljujoč, če upoštevamo, da je k temu dodala svoje še huda suša, ki že dve leti pesti Avstralijo, vsled katere se je izvoz žit iz te države zmanjšal za 60%.

Pa tudi strem porast cen goriv je občutno vplival na cenenovo raven kmetijskih pridelkov. Če k temu dodamo še množično špekulantov in nepoštenih finančnih operatorjev, ni težko verjeti, da smo pred eksplozivnim položajem, ki lahko priveže do nevarnih družbenih neredov, predvsem v bolj ogroženih državah.

Jasno je torej, da smo pred novimi neodložljivimi gospodarskimi izzivi. Kmetijska politika Evropske unije se bo po vsej verjetnosti morala preusmeriti in postopoma opustiti logiko subvencije za opuščanje obdelovanja kmetijskih površin ter uporabo bioetanola v gorivih. Uvajanje uporabe bioetanola v energetske namene kaže že zaskrbljujoče posledice, saj se za pridobivanje gojitvenih površin tonemenskih kmetijskih kultur krčijo v raznih državah gozdovi s hudimi okoljskimi posledicami, kar postavlja pod vprašaj prednost uporabe bioetanola v okoljevarstvene namene.

Tre izbire so izraz egoistične zaprtosti in prevelike zagledanosti vase, medtem, ko mednarodni položaj zahteva vzajemnost predvsem do izvenevropskih držav, katerih prehrambeni potreb »bogata« Evropa ne sme podcenjevati ali celo spregledati. Prehrambena stiska postaja iz dneva v dan večji svetovni problem, cigar rešitev je le pri povečanju pridelave hrane, da se lahko sleheremu prebivalcu planeta zagotovi pravico do te dobrine. To pa je možno, le če se primarnemu sektorju nudi možnost, da sprosti ves svoj pridelovalni potencial, ob katerem naj se vzporedno, a brez njegovega omejevanja, razvijejo tudi druge funkcije, ki so mu lastne.

Kdor določa smernice uporabe te- ritorija, posebno kraškega, za katerega prevladuje naravovarstvena vizija, naj to upošteva. Ob spoštovanju in razumevanju za probleme varstva narave in okolja, naj ne pozabi na kmeta. Slednjemu naj bo dana možnost, da opravlja prosto svojo prvo in najpomembnejšo vlogo pridelovalca hrane. Še vedno velja latinski pregorov: primum vivere deinde philosophari.

Svetovalna služba KZ

KMEČKA ZVEZA - Prihodnjo nedeljo Vozni red avtobusov za izlet na Koroško

Kmečka zveza obvešča izletnike, da bo vozni red avtobusov za izlet na Koroško dne 27.07.2008 sledi:

AVTOBUS ŠT. 1

- Ob 6.00 iz Boljunca
- Ob 6.15 iz Bazovice
- Ob 6.20 iz Padrič
- Ob 6.30 iz Opčin

AVTOBUS ŠT. 2

- Ob 6.20 iz Proseka
- Ob 6.25 iz Križa
- Ob 6.30 iz Nabrežina
- Ob 6.40 iz Sesljan
- Ob 6.45 iz Štivana

Zatiranje oidija vinske trte Na razpolago novi dinokap

Meptydinokap, ki ga lahko imenujemo novi dinokap, je bil pred kratkim registriran in je že v uporabi. Številni poskusi so dokazali, da lahko zelo uspešno nadomesti dinokap, poznan z imenom KARATHANE, ki so ga vino-gradniki štiri desetletja zelo uspešno

uporabljali proti oidiju.

Glede na njegovo učinkovitost so ga vinogradniki po prepovedi njegove uporabe močno pogrešali in zato z zavodljivostom sprejeli vest o novem priravku, enake učinkovitosti, ki se je pojavil na tržišču z imenom KARATHANE STAR.

Nov priravek lahko uporabljamo samo za varstvo trte v odmerku 40 - 60 ml/hl, karenčna doba pa je 21 dni.

Karathane Star deluje preventivno in kurativno. Učinkovit je v vseh razvojnih fazah oidija ter ne povzroča problemov nastajanja glivične odpornosti.

Glede na sedanjo razvojno fazo trt, pride uporaba memptydinokapa v poštev predvsem proti okužbam na grozdu. Rezultati doseženi na tozadevnih poskusih so dokazali, da je ta priravek pri kurativnih posegih proti obolenju na grozdu najučinkovitejši, saj prekaša celo svojega predhodnika Karathaneja.

Svetovalna služba KZ

Čestitke KZ Cirilu Smrkolu

Vodstvo Kmečke zveze je Cirilu Smrkolu ob imenovanju za novega predsednika Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije poslalo iskrene čestitke in pri tem izrazilo prepičanje, da se bo plodno sodelovanje med organizacijama nadaljevalo tudi v prihodnje.

Svetovalna služba Kmečke zveze

NASVETI STROKOVNIJAKA

Oljčni medič in oljčna muha

OLJČNI MEDIČ - V zadnjih letih je v nekaterih oljčnih nasadih naša pokrajine opaziti prisotnost oljčnega mediča, ki včasih, ob močnem napadu, lahko hudo prizadene oljčna drevesa. Škodljivec sicer le izjemoma napade naše oljčne nasade, kljub temu pa ga bomo podrobnejše opisali.

Znanstveno ime škodljivca je Saissetia oleae, pripada redu enakokrilcev, družini kaparjev. Botanično so kaparji sorodni listnim ušem, a njihovo telo ima posebno obliko. Pokrito je namreč s ščitki. Prav zaradi tega jih je zelo težko uničiti. Škodljivca bolj poznajo v južnejših krajih, kjer dela škodo tudi na drugih rastlinah, predvsem agrumih in oleandrih. Odrasle samice so temne barve in v premeru merijo okrog 3 do 5 mm. Spominjajo na polovično poprovo zrnko, ki se tesno pritrdi na oljčne veje in liste. Od tod italijansko ime. Prepoznavni znak je relief na hrbitu v obliki dvojnega križa. Kapar ima po navadi letno eno generacijo. Prezimijo ličinke, ki spomladi dorazijo v odrasle. Od konca aprila do julija samice polagajo jajčeca, ki se kmalu razvijejo v ličinke. Slednje le izjemoma dozorijo v odrasle kaparje isto leto, večinoma ostanejo v obliki ličinke in take prezimijo, vse do naslednje spomladi.

Oljčni medič srka rastlinski sok, zato dreve ali veja postaneta šibka. Rastlinski sok je bogat s sladkorji. Zaradi tega žuželke večji del sladke tekotine izločijo in jo pustijo na rastlini. To privablja sajavost. To so razne glivice, ki se naselijo na površino vej, ki izgledajo nato kot očrnjene. Obolela rastlina je bolj podvržena boleznim. Ob hujšem napadu listi porumenijo in celo odpadejo. Bolna oljka manj cveti in manj rodi. Obezem je bolj podvržena raznim glivičnim boleznim.

Škodljivec ima številne naravne sovražnike, zato s škropili ukrepamo le, ko je res potreben in le z nasvetom strokovnjaka. Če pa držimo rastline v dobrem splošnem zdravstvenem stanju, redno in pravilno obrezujemo in oljčni nasad skrbno negujemo, se kapar težko pojavi. Le v izjemnih primerih, ko je kapar res množično prisoten, škropimo z mineralnim oljem v 1,5 odstotni raztopini, katerega uporaba je dovoljena tudi v biološkem kmetijstvu. Za mediča je najbolj učinkovito škropljenje v drugi polovici julija, ko je prisotnih največ ličink, saj proti samici škropljenje nima nobenega učinka zaradi ščitka. Pragi škropljenja je 5 – 10 ličink na list na vsaj 10 % rastlin. Ličinke so zelo majhne in vidne s prostim očesom, oranžne barve. Škropljenje ponovimo po 3 tednih. Močnejši, fosforganskih insekticidom pa ne svetujemo, da ne bi obremenili oljka in škodili številnim naravnim sovražnikom.

Na oljki so včasih občasno prisotni nekateri drugi kaparji, ki pa zaradi nizke prisotnosti in zaradi številnih naravnih sovražnikov ne potrebujejo nobenega škropljenja. Vsekakor je najbolje, da se oljkarji, ki opazijo množično prisotnost oljčnega mediča, obrnejo na strokovnjake, preden karkoli ukrenejo.

OLJČNA MUHA – Ker smo opisali oljčnega mediča, ne moremo mimo tega, da opišemo tudi oljčno muho, saj je najhujši škodljivec za oljke. Napadeni plodovi lahko znatno poslabšajo kakovost olja. Obenem predčasno odpadejo, zato se zmanjša tudi količina pridelka.

Oljčna muha je nekoliko manjša od navadne muhe. Krila ima bolj prozorna in razprtja. Na skrajnem robu krila sta temni pikli. Pri samici se zadek konča z leglom, s katerim polaga jajčeca, pri

samcu pa je zadek okrogel. Samica odlaže jajčeca v plodove oljki. Iz jajčeca se izležejo belkaste ličinke. Muha ima v naših krajih dve generaciji, izjemoma tri. Prva generacija se po navadi razvije v juliju in je le v izjemnih letih nevarna. Veliko nevarnejša je druga generacija, ki se pojavi od konca avgusta do polovice septembra. Njena prisotnost je pa različna od leta in od kraja do kraja. Najbolj izpostavljene lege so proti morju in v nižjih legah, zato morajo oljkarji, ki gojijo oljke na primer v miljskih hribih še posebno paziti. V višjih in notranjih legah se muha po navadi manj razvije. Največkrat napade po kakem dežju. Tretja generacija se pojavi pozneje in se le delno razvije.

Napad oljčne muhe prepoznamo po vzbodu. S povečevalno lečo opazimo črni mali madež v obliki enakokrakega trikotnika. Na manjši stranici trikotnika opazimo nekaj mm dolgo zarezo. Tik pod njom lahko opazimo skoraj mm dolgo jajčecce, ki se pozneje razvije v belkasto ličinko.

Pravi čas škropljenja določimo s pomočjo feromonskih vab. Feromoni privabljajo samce, ki se ujamejo na lepilo na spodnji strani vabe. Ko se ulovi 10-15 muh na teden, moramo prešteti vsaj 200 oljk homogeno po vsej krošnji dreves. Če na vsaj 10 odstotkih plodov opazimo vzbod oljčne muhe, moramo škropiti.

Proti oljčni muhi uporabljamo sredstva na podlagi dimetoata ali druge močne insekticide. Škropiti moramo zelo hitro, ko so ličinke še na površju. Ko se namreč zavrtajo v notranjost ploda, ni več pomoči. Tisti, ki kmetujejo na integrirani način, smejo škropiti le enkrat.

Proti muhi lahko uporabljamo tudi preventivni način na podlagi zatruljenih hidroliziranih beljakovinskih vab, ki privabljajo muhe. S tem škropimo zid, deblo ali le del krošnje. Na ta način se izognemo direktnemu škropljenju plodov in uporabimo v obliki ličink na listi porumenijo in celo odpadejo. Bolna oljka manj cveti in manj rodi. Obezem je bolj podvržena raznim glivičnim boleznim.

Škodljivec ima številne naravne sovražnike, zato s škropili ukrepamo le, ko je res potreben in le z nasvetom strokovnjaka. Za zmanjšanje populacije odraslih je tudi koristno namestiti v oljčni nasad rumene tablice, na katerih je lepilo. V Sloveniji in tudi nekateri oljkarji pri nas se na ta način odlično borijo proti oljčni muhi.

Naistem principu sloni novejša metoda zatiranja oljčne muhe, to je masovni ulov muh s pomočjo ekoloških vab (ecotrap). To je prav tako preventivna metoda, ki uniči odrasle muhe preden polagajo jajčeca. Ta metoda je dovoljena v biološkem kmetijstvu. Vabe porazdelimo na vsako drugo ali tretje. Učinkovitejše je, če jih postavimo v dveh ali treh izmenah. Vsaka vaba je sestavljena iz paripnate vrečke, ki je prepojena z insekticidom. V vrečki je amonijeva sol (kot hranilna vaba za muho) na vrečki pa fermenon, ki privablja samce. Muhe pridejo k vabi in se zastrupijo. Na ta način se zniža populacija prisotnih odraslih muh. Vabe pri nas poskušajo že kako leto, pri čemer je problem velika razpršnost dreves, predvsem pa nimamo izoliranih nasadov. Dokazano pa je, da bolj je nasad izoliran in velik, bolje delujejo vabe. Na širših področjih, kjer vse oljkarji uporabljajo to metodo, je slednja bolj učinkovita. Vsekakor so tudi letos vabe na razpolago. Glede te metode in točnega časa morebitnega škropljenja proti oljčni muhi je najbolje, da se posvetimo s strokovnjaki.

Magda Šturm

KONCERT - V torek, 22. julija Paul Simon na gradu v Vidmu

V Italijo se vrača eden največjih piscev skladb v zgodovini ameriške glasbe, resnična legenda na svetovnem glasbenem prizorišču: Paul Simon, avtor skladbe »Mrs. Robinson«, ki je postala himna American Graffiti style generacije. Glavna zvezda legendarnega koncerta v Central Parku se vrača v Italijo po svojem zadnjem zmagošlavnem nastopu leta 2004 pred več kot 600.000 glavnimi občinstvom, ki je proslavljal zgodovinski reunion z njegovim umeštinskim spremjevalcem Artom Garfunklom: koncert Paula Simona 22. julija na gradu v Vidmu v organizaciji združenja Euritmica ob podprtji Deželnega poverjeništv za proizvodne dejavnosti, predstavlja osrednji dogodek poletja v Vidmu 2008,

saj že vnaprej napoveduje nepozaben večer, ki ga ne smete zamuditi: ameriški glasbenik bo namreč izvajal najlepša dela svoje ustvarjalne poti, »soundtrack« treh generacij, od obdobja osemnajstdesetih do vseh ljubiteljev world music, katerim je Simon posvetil svoje zadnje albine. Paul Simon bo s svojo skupino predstavil svoj zadnji izdelek, The Essential, oziroma kar je »bistvenega« v njegovi skoraj štiridesetletni karieri od nepozabnega »The sound of silence« naprej.

Vstopnice lahko kupite preko spletja na www.euritmica.it (tel. ++390432523989) oziroma jih rezervirate po elektronski pošti na prenotazioni@euritmica.it, www.ticketone.it in www.boxofficitalia.com.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TOPOLOVO

■ 15. Postaja Topolove

Vsi dogodki se vrstijo nekje proti večeru

Danes, 20. julija bosta v jutranjih urah pri vodnem izviru nastopila Sai Hua Kuan in Wang Robing; pozno popoldan bo z glasbo in refleksijami nastopil G. L. Favetto; zvečer pa bodo prvič izvedli v živo glasbo znanega filma o Andreottiju Il Divo, ki jo je napisal Teho Teardo. Sodeloval bo avtor.

CEDAD

■ Mittelfest '08

Danes, 20. julija ob 12.00, v stolnici / »Polifonie divine«, cerkveni zbor iz Trsta pod vodstvom Fabia Nossala; ob 18.00 v cerkvi sv. Frančiška, »A cento metri comincia il bosco«, glasba: Giancarlo Schiavoni, tekst: Silvia Schiavoni, slike: VideoLoch; ob 20.00 v gledališču Ristori, »A Little Nightmare Music«, nastopa duet Igudesman & Joo; ob 21.45 v stolnem zvoniku, »Test/Danza verticale«, zamisel in koreografija: Wanda Moretti; ob 22.30 v samostanu sv. Frančiška, Hans Magnus Enzensberger: »Hči zraka«, nastopajo: Slovensko stalno gledališče Trst, Teatri a Teatro, PPF, Mittelfest 2008.

V ponedeljek, 21. julija ob 18.00, cerkev sv. Frančiška / »S druge strane«, nastopa Zagrebačko Kazalište Mladih, režija Nataša Rajković in Bobo Jeličić; ob 20.00 v cerkvi Santa Maria dei Battuti, »Parole di Giuda«, nastopa Paolo Puppa; ob 21.00 Videm, Teatro Nuovo Giovanni da Udine »Three Duets«; ob 21.30 v Ul. Giulio Cesare, »Uomo avvisato«, priredil in nastopa Vanni De Lucia.

V torek, 22. julija ob 18.30, cerkev sv. Frančiška / simfonični ansambel FJK & Vernikov & Bogino. Dirigent: Marco Boni. Solista: Pavel Vernikov - violina in Konstantin Bogino - klavir; ob 18.00 v dvorani Somsi, v spomin na Franca Basaglio ob tridesetletnici zakona 180; ob 20.30 v gledališču Ristori, Massimo Salvianti: »Lina«. Režija: Pierpaolo Sepe; ob 21.30 v športni palači, »Lo sforzo nella tempesta«, zamisel Eva Geatti in Nicola Toffolini; ob 22.30 v cerkvi sv. Frančiška, »Ritorno ad Aquileia«, I. Flors ad Aquileia - glasba ogledskega patriarhata, nastopa Ensemble Dramsam, II) Ritorno ad Aquileia - kantata Giovanne Marini.

V sredo, 23. julija ob 18.00, gledališče Ristori / Eva Asterová, Josef Tichy, Peter Liška, René Pyš: »The best of Image«. Producija Alexander Črihar - Image Theatre - Praga; ob 20.30 v športni palači »Lo sforzo nella tempesta«, zamisel Eva Geatti in Nicola Toffolini, ponovitev; ob 20.45 v kamnolomu Tarpezzo, Walter Colle, Enrico de Angelis in Moni Ovadia: »Progetto canticronache«, koprodukcija, Nota, Club Tenco in Mittelfest 2008; ob 22.30 cerkev Santa Maria dei Battuti, Elie Wiesel: »Il processo si Shamgorod«, režija Miriam Camerini, produkcija Purimspieler.

V četrtek, 24. julija ob 18.30, cerkev sv. Frančiška / Ramzi Aburedwan, koncert palestinske skupine; ob 20.30 v športni

palači, »Pupilija papa Pupilo and the Pupilcks - reconstruction«, priredba Janez Janša, koprodukcija Stara Elektarna, Festival Ex-Ponto, Študentska Založba; ob 22.30 na trgu pred stolnico, zamisel in režija Enrico Casagrande in Daniele Nicolò: »Racconti crudeli della giovinezza«.

V soboto, 26. julija ob 17.00, cerkev sv. Frančiška / »Lo sguardo lieto«, nastop mladih talentov iz tržaškega in videanskega konservatorija; ob 18.30 na Trgu Paolo Diacono, Giorgio Gabrelli: »Legno, diavoli e vecchiette ... storie di matrone«; ob 19.00 v gledališču Ristori, - Michela Bia, Carlo Bruni in Michele Santeramo: »I reduci«; ob 20.30 v športni palači, Mali Weil: »Cabaret 900 - ovvero Cronache di un'alba abortita«; ob 22.30 na trgu pred stolnico, »Caligula«, priredba Albert Camus, režija Tomaž Pandur.

V nedeljo, 27. julija ob 11.00, v cerkvi sv. Frančiška, »Time is no money«, refleksije Claudia Magrisa o Kapitalizmu in Času; ob 17.00 v cerkvi sv. Frančiška: Mario Rigoni Stern »Con il cielo e le selve«, interpretacija in režija Pino Petruzzelli; ob 19.00 v gledališču Ristori, Matei Visnec »Clown cercasi«, režija Radu Nichifor; ob 20.00 v športni palači, »Bauman (Zigmunt) circus«, režija Paolo Giorgio; ob 22.30 na trgu pred stolnico, Moni Ovadia in Stage Orchestra »Oylem Golem«.

PIVENJA

■ 15. Primorski poletni festival

V sredo, 23. julija ob 21.30, Titov trg, Koper / Hans Magnus Enzensberger: »Hči zraka«, nastopajo: Slovensko stalno gledališče Trst, Teatri a Teatro, PPF, Mittelfest 2008.

V petek, 25. julija ob 20.30, Skladišče Libertas (ob Ribiškem trgu), Koper / Milan Rakovac: »Riva i druxi (Prihajajo tovariši)«. Nastopata Italijanska drama HNK Reka in INK Pulj.

KOPER

Martinčev trg

V torek, 22. julija ob 21.00 / Marco Tassara: »Amour, amore, Liebe ... na trnek se lovijo ribe«. Komedija v dveh dejanjih. Prvič v slovenščini. Prevedel in priredil Sergej Verč, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režiserja Minu Kjuder. Gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu. Predstava v sklopu festivala »Poletni gledališki večeri« - vstop prost.

PIRAN

Tartinijev trg

V petek, 25. julija ob 20.00 / Poletni populični festival - Puf 2008. Vstop prost.

ŠTJAK

Prireditveni prostor

V petek, 25. julija ob 20.30 / Marco Tassara: »Amour, amore, Liebe ... na trnek se lovijo ribe«. Komedija v dveh dejanjih. Prvič v slovenščini. Prevedel in priredil Sergej Verč, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režiserja Minu Kjuder. Gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

■ 39. Mednarodni festival operete Nastopa orkester, zbor in balet gledališča Verdi iz Trsta.

Carlo Lombardo: »Cin-ci-là« / režija: Maurizio Nichetti, dirigent: Elisabetta Maschio, koreografija: Sandhya Nagraja. V gledališču Verdi danes, 20. julija, ob 17.30.

Danes, 20. julija ob 21.00, dvorana Banfield-Tripovich / »Od Dunaja do Hollywooda«. Gala opereta in muzikal.

■ Serestate - Trst

Vse predstave se pričnejo ob 21.00

Veliki trg

22. julija / Trieste Loves Jazz - koncert Yellow Jacket - Mike Stern.

27. julija / Koncert - I 60 ruggenti.

29. julija / Združenje Buenos Aires - koncert argentinskega tanga.

30. julija / Simonetto - koncert.

31. julija / Pino Daniele - koncert.

Trg Verdi

Danes, 20. julija / Tieste Loves Jazz - Mike Sponza in Ian Siegal - koncert.

Jutri, 21. julija / Tieste Loves Jazz - tržaške jazzovske skupine - koncert.

23. julija / Tieste Loves Jazz - Michele Malgaro, Monk, Ermanno Signorelli - koncert.

24. julija / Tieste Loves Jazz - Jurkovic, Uhliř, Helesic, Radio String Quartet - koncert.

25. julija / Tieste Loves Jazz - Kvartet Trieste Loves Jazz Fet Rudy Linka, tržaške skupine - koncert.

26. julija / Tieste Loves Jazz - Jazzhondo, John Fischer - koncert.

28. julija / Camerata strumentale italiana - odkritje Amerik, koncert.

Trg Hortis

21. julija / Tieste Loves Jazz - tržaške jazzovske skupine - koncert.

26. julija / L'Argante - zgodovina Trsta, gledališka predstava.

27. julija / Tieste Loves Jazz - tržaške jazzovske skupine, koncert.

28. julija / Amici gioventù' musicale - Il magico viaggio della musica - gledališka predstava in glasba.

30. julija / Joynat yoga Ayurveda - indijski plesi.

■ Folkfest 2008

30. izvedba

Vsi koncerti se pričnejo ob 21.15

V ponedeljek, 21. julija / Nabrežina, pred občinskim poslopjem / The John McSherry Band (Irski).

CODROIPO

Vila Manin

V četrtek, 24. julija ob 21.30 / Nastop glasbene skupine R.E.M.

SLOVENIJA

PIRAN

Križni hodnik

Minoritskega samostana

■ XXX. piranski glasbeni večeri

V petek, 25. julija ob 21.00 / koncert: Miran Kobal - violina, Romeo Drucker - violina, Aleksandar Milošev - viola in Miloš Mlejnik - violončelo.

Punta v Piranu

V četrtek, 24. julija ob 21.00 / Piranski poletni utrip. Nastopajo: Angelo Blue Angel Chiocca - saksofon - vokal, Amir Karalić - kitare, Alessandro Maffioli - bobni.

V četrtek, 31. julija ob 21.00 / Piranski poletni utrip. Koncert: Rožmarinke & Denis Novato. Vstop prost.

PORTOROŽ

Avditorij

Danes, 20. julija ob 21.00 / nastopil bo saksofonist Tim Ries s svojim The Rolling Stones Project.

V sredo, 23. julija ob 21.00 / Plesni kampus 2008. Organizatorja: ZKD Karol Pahor Piran in KUD Erato Izola.

V petek, 25. julija ob 21.00 / koncert: Rock Partyzani.

V soboto, 26. julija ob 21.00 / koncert: Natalija Verboten, Omar Naber.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Narodna in študijska knjižnica (Ul. sv. Frančiška 20), do konca avgusta so na ogled fotografije Robija Jakomina.

Na tržaški fakulteti za ekonomijo bo do 31. julija razstavljal svoje slike Adriano Valuzzi.

Palaca Gopčevič: do 7. septembra - »Maria Callas, trideset let potem«. Od-

prto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Muzej Revoltella, galerija sodobne umetnosti: 1953: L'Italia era già qui«, je naslov razstave o sodobnem italijanskem slikarstvu v Trstu. Urvik: do 30. oktobra od 10.00 do 18.00, ob torkih zaprt.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPĆINE

Prosvetni dom: SKD Tabor vabi do 31. julija na ogled razstave »Na Bonomovem domu«, ki so jo ob Trubarjevem letu pripravili dijaki 1. klasičnega liceja F. Prešernar iz Trsta, pod mentorstvom prof. Marte Ivašič. Razstava bo odprtja ob delavnikih med 17. in 20. uro uro ter med prireditvami.

REPEN

Muzej Kraška hiša: je odprt ob nedeljah in praznikih, do konca oktobra. Urvik: od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je možen ogled v družbenih terminih s predhodno najavo na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kraskahisa.com

KOLESARSTVO - 14. etapa dirke po Franciji

Freire kralj sprinta pred alpskim delom Toura

Nezahtevno 194 km dolgo etapo je odločil ciljni sprint - Na skupnem seštevku še vodi Evans

PARIJ - Zmagu zadnje ravninske etape pred alpskim delom francoske pentije je odločil ciljni sprint. Po 194 kilometrih od Nimsa do Digne les Bainsa je Španec Oscar Freire (Rabobank) ugnal Kolumbijca Leonarda Duqueja in Nemca Erika Zabla. Edini slovenski predstavnik na dirki Tadej Valjavec (AG2R La Mondiale) je etapo končal na 58. mestu v času zmagovalca.

Zaradi razmeroma nezahtevne trase z le enim večjim vzponom ni bilo pričakovati večjih sprememb v skupnem seštevku. Kmalu pa začetku etape je sicer pogebnila četverica, toda prednost šestih minut niso znali zadržati in manj kot 20 kilometrov pred ciljem jih je glavnina ujela. Pri lovu na užežnike so največji delež pripravili kolesarji Liquigasa, Columbie in Milrama. Nazadnje pa je prevladal vodilni v sprinterskem tekočanju Freire, ki je imel največ moči v odločilnih trenutkih. To je bila zanj prva zmaga na letosnjem izvedbi in skupno četrta na francoskih Tourih. Zmagovalec štirih etap na letosnjem Touru Mark Cavendish je po edinem vzponu deset kilometrov pred ciljem ostal v ozadju in čez cilj privozil tri minute kasnejne. Najboljši italijanski kolesar je bil Ballan (6.), Tosatto 9., Pozzato 15.

Skupni vrstni red se ni spremenil. Cadel Evans je obdržal le sekundo naskoka pred Luksemburžanom Frankom Schleckom, še trije kolesarji, Christian Vande Velde, Bernhard Kohl in Denis Menčov, pa zaostajajo manj kot minuto.

Danes čaka kolesarje prva alpska etapa od Embruna do Prata Nevosa v Italiji z dvema zahtevnima vzponoma: na 2744 metrov visoki Col Agnel, cilj pa bo na vzponu na 1440 metrov visoki Prato Nevoso, potem ko se bodo kolesarji že spustili do le 500 metrov nadmorske višine.

Izidi: 1. Oscar Freire (Robobank) 1:13:08, 2. Leonardo Duque (Cofidis), 3. Erik Zabel (Milram), 4. Julian Dean (Garmin Chipotle), 5. Steven de Jongh (Quick Step), 58. Tadej Valjavec (AG2R La Mondiale) vsi isti čas.

Skupni čas: 1. Cadel Evans (Silence-Lotto) 59:01:55, 2. Frank Schleck (Team CSC Saxo Bank) + 0:01, 3. Christian Vande Velde (Garmin Chipotle) 0:38, 4. Bernhard Kohl (Gerolsteiner) 0:46, 5. Denis Menčov (Rus/Rabobank) 0:57; 13. Tadej Valjavec (/AG2R) 5:23.

Vodilni v sprinterskem seštevku Oscar Freire je prvo pomembnejšo zmago osvojil leta 1998 na španski Vuelti: prvo od šestih zmag na španski preizkušnji. Je trikratni svetovni prvak (1998, 2001 in 2003), dvakrat je zmagal dirko Milano-Salerno, leta 2005 je osvojil Tirreno - Adriatico, letos pa je bil najboljši na Gandy-Wevelgem (2008)

ANSA

»BEACH SOCCER« M. Leghissa na SP že v četrtfinalu

MARSEJ - V drugem krogu svetovnega prvenstva nogometna na mivki, ki četrtoč zapored poteka pod pokroviteljstvom svetovne nogometne zveze FIFA, je Italija s 4:1 premagala Salvador in se tako že uvrstila v četrtfinale. V Franciji, bolj natancno pri Marseju, sta včeraj zelo solidno igrali slovenski nogometni Michele Leghissa iz Medje vasi in furlanski vratar Germano Fabro, ki je pred leti branil barve kriške Vesne.

Magrinjevi varovanci bodo jutri (14.45 po RaiSport Più) igrali še proti Portugalski. Tekma bo odločala o prvem mestu v skupini B. V četrtkem bodo na sporednu četrtfinalna srečanja. Ostali izid skupine B: Salomske otoki - Portugalska 3:14.

FORMULA 1 Hamilton v zadnjem krogu ugnal Masso

HOCKHENHEIM - Britanec Lewis Hamilton (McLaren-Mercedes), eden od treh vodilnih v skupnem seštevku svetovnega prvenstva formule 1, je bil najhitrejši na kvalifikacijah za današnjo (14.00 po Rai1) deseto letosnjo dirko VN Nemčije. V zadnjem hitrem krogu je ugnal neposrednega tekmecea Brazilca Felipeja Massa (Ferrari). Uspeh domačega nemško-britanskega moštva je dopolnil še drugi voznik Finec Heikki Kovalainen, ki je dosegel tretji čas kvalifikacij, ob njem pa se bo s starta pognal Italijan Jarno Trulli (Toyota). Šele šesti je bil branilec naslova Finec Kimi Räikkönen (Ferrari), pred njim je kvalifikacija na petem mestu končal tudi nedanji svetovni prvak Fernando Alonso (Renault).

MOTOCIKLIZEM Valentino Rossi ostaja pri Yamaha

Sedemkratni svetovni prvak Valentino Rossi bo do leta 2010 v vozil za ekipo Yamaha. Rossi se je Yamaha pridružil leta 2004, potem ko je pred tem nastopal za Hondo. Z Yamaha je osvojil dva naslova svetovnega pravaka (2004, 2005), 32 zmag na dirkah in 20 najboljših startnih položajev. Tudi Edward je še za eno sezono obljubil zvestobo Yamahi: v sezoni 2009 bo vozil za drugo ekipo japonske tovarne, Yamaha Tech 3.

DANES LAGUNA SECA - Medtem se motociklisti pripravljajo v ZDA na novo preizkušnjo (danes ob 23. uri na Italija 1). Na tretjem prostem treningu je bil najhitrejši Stoner, drugi je bil Rossi, tretji pa Nakano.

ATLETIKA - Državno prvenstvo v Cagliariju

Trinajsti naslov in razočaranje

Claudia Coslovich ni izpolnila norme za tretji olimpijski nastop - Neposredna tekmtica Zahra Bani tokrat ni tekmovala

CAGLIARI - Šestintridesetletna metalka kopja Claudia Coslovich iz Piščancev pri Trstu je dosegla cilj, ki si ga je zastavila pred odhodom na državno prvenstvo v atletiki. V Cagliariju, kjer se je prvenstvo včeraj začelo, je osvojila že devetnajsti državni naslov, trinajstega na odprttem. S prvim, včerajšnjim najboljšim metom 57,47 m, je premagala vse ostale tekmtice. Pričakovanega dvojboja z Zharo Bari, ki je osvojila tri italijanske naslove in bo letos nastopila na olimpijskih igrah v Pekingu, ni bilo, saj se metalka rojena v Mogadišu ni predstavila na prvenstvu.

Ceprav je Coslovicheva dosegla zastavljeni cilj, ji je najpo-membnejši spodeltel. Na prvenstvu ji namreč ni uspelo izpolnit olimpijske norme (60,50 m), ki bi jo ponesla na tretje olimpijske igre. Prvi met je sicer kazal, da je Claudia v dobrimi formi, nato pa je dvakrat opravila napako, ostala dva meta pa sta bila krajša.

V metu diskov je nastopila tudi Biserka Cesar (CUS) iz Trebč, ki pa s svojim nastopom ni zadovoljila. Po dveh napakah je bil tretji met pod pričakovanji, 41,88 m: »Res škoda, saj je bilo za vstop v finale dovolj doseči met čez 45 m. Prejšnji teden sem na deželnem prvenstvu metala 46,39 m, tako da bi bil finale dosegelj,« je povedala Biserka, ki bo danes tekmovala še v metu kroglice.

Izpostaviti gre rezultat Fabia Ceruttija, ki je 100 m pretekel v 10,31 sekundah, kar je tretji najboljši čas v Italiji. Metalka klapa Clarissa Claretti z 72,46 m osvojila sedemnajsti najboljšo izid sezone 2008 na svetu. Danes se bo prvenstvo nadaljevalo (Rai sport più ob 20.30 do 22.30).

Claudia Coslovich (1972) je nastopila na dveh olimpijskih igrah, v Sydneyju in Atenah. V Avstraliji se je uvrstila v finale in bila 12. (56,74 m), v Atenah pa je imela zvrhano mero smole in za 39 cm se ni uvrstila v finalni del. Tekmovanje je zaključila na 14. mestu (60,58 m)

KROMA

KOŠARKA Hrvaška in Grčija gresta na OI

ATENE - Hrvaški košarkarji so v polfinalu kvalifikacijskega turnirja za nastop na OI v Pekingu premagali Nemčijo s 76:70 (24:14, 36:31, 47:48). Z zmago so si zagotovili mestno na olimpijskem turnirju. Nemci pa bodo danes proti Portoriku, ki je izgubil proti Grčiji (88:63), lovili še zadnjo vstopnico za nastop na OI, na katerih bo nastopilo dvanajst reprezentanc. Poleg Hrvaške in Grčije še Argentina, Avstralija, Iran, Litva, Rusija, Angola, Kitajska, Španija in ZDA.

V slovenskem taboru pa niso skrivali razočaranja. Predsednik Košarkarske zveze Slovenije Dušan Šešek je atenski nastop ocenil za neu-spesnega, o morebitnih kadrovskih zamenjavah - če se bodo sploh zgodile - pa bodo na Leskoškovi azpravljali šele konec leta. »Selektor Aleš Pipan zaenkrat ostaja na svojem položaju in močno upam, da bo tudi Rašo Nesterovič preklical slovo od reprezentančnega dresa, saj gre za vrhunskoga igralca,« je dejal Šešek.

SNAIDERO - Košarkarski prvoligaš iz Vidna Snaidero je najel avstrijskega igralca Benjamina Ortner, ki je visok 206 cm. Star je 25 let in rodil se je v Innsbrucku. Avstrijsko krijo je v lanski sezoni igralo v Reggiju Emilii.

ŽBOGAR - Izolan Vasilij Žbogar se iz EP v jadranju v razredtu lašer, ki se je končalo v Belgiji, vrača s srebrno kolajno. Žbogar je zasedel drugo mesto v evropski konkurenči, v absolutni svetovni konkurenči pa je bil tretji. Včeraj zaradi premočnega vetra niso izpeljali nobene regate. V absolutni konkurenči je zmagal olimpijski zmagovalec in svetovni prvak Avstralec Tom Slingsby, Britanc Paul Goodison, pa je ubranil naslov evropskega prvaka.

MANIA' - Italijanska odbojkarska reprezentanca bo danes ob 18.00 (Rai sport più)igrala zadnje srečanje letosnje svetovne lige proti Kubi. Vlogi libera ne bo našega libera Maniaja.

UMAG - Fabio Fognini je v polfinalu ATP turnirja Croatia Open izgubil proti Špancu Verdascu (6:1, 6:3), ki se bo v današnjem finalu pomeril proti Rusu Andrejevu.

NOGOMET - Izid 1. SNL: Nafata - Labod Drava 2:0, Domžale - Primorje 2:0, Mik CM Celje - Rudar 2:0.

ZENSKE - Italijanska nogometna selekcija U19 je evropski prvak. V finalu so z 1:0 premagale Norveško.

ROVAN - Slovensko olimpijsko ekipo bo dopolnil še skakalec s palico Jure Rovan, ki si je na državnem prvenstvu Slovenije v Mariboru, priboril olimpijsko normo. Zmagal je s skokom 5,30. Osvonikar pa je v teku na 100 m z 10,16 dosegel rekord prvenstva ter le za tri stotinice zaostal za svojim slovenskim rekordom.

GIROVELA - Predzadnjega etapa letosnjega jezdralnega Gira iz kraja Castellammare di Stabia do Ostie je osvojila Emilia Romagna Pandora, druga je bila Baia di Sistiana, tretja pa Riva del Garda Pregis, ki je še utrdila prvo mesto na skupni razvrsttvitvi. Danes bo še zadnja etapa (technična preizkušnja pred Ostio).

DAVISOV POKAL - Slovenska teniška reprezentanca je izgubila igro dvojic na dvoboju za obstanek v drugi evroafriški skupini Davisovega pokala proti Tuniziji. Rezultat je zdaj 2:1 za Slovenijo, ki za končno slavje potrebuje eno zmago v preostalih dveh današnjih obračunih posameznikov.

NA OPČINAH - Danes ob 15.30 se bosta v bejbolskem prvenstvu C1-lige pomerili tržaška Alpina in slovenska reprezentanca. Tekma bo na Opčinah.

ROLKANJE - Na državnem prvenstvu v Montebelluni

Peti državni naslov v sprintu Mateje Bogatec

Ani Košuta ni uspel podvig - Mlajši brez medalj - Danes še prolog in zasledovalni tek

Rolkarka kriške Mladine Mateja Bogatec je tudi letos osvojila državni članski naslov v sprintu. Peti po vrsti, od leta 2004. Njena društvena kolegica Ana Košuta se je na državnem rolkarskem prvenstvu pri Montebelluni v Venetu uvrstila na nevhaležno 4. mesto. Za las ob medaljo torej. 26-letna Mateja je bila že po kvalifikacijah prva. Za tri desetinke je bila hitrejša od Anne Rose, za sedem pa od Karin Moreder. 21-letna Ana Košuta pa je po kvalifikacijah zaočajala 2 sekundi. V fazi dvobojev sta se v polfinalu sponadli predstavnici kriškega kluba. Mateja je premagala Ano in v finalu še Anno Roso. Ana pa je v dvoboju za 3. mesto žal izgubila proti Morederjevi. Bogatceva je tako potrdila, da je v sprintu najboljša: »Na državnem prvenstvu ponavadi nimam večjih težav. Šlo je vse po načrtih. Škoda le, da sva se z Ano pomerili v polfinalu. Lepše bi bilo, če bi se v finalu.« Ana Košuta je po tihem upala na bronasto medaljo, čeprav: »Letos nisem veliko trenerala, tako da nisem ciljala na boljši rezultat. Vseeno nisem pričakovala, da bo nastopila Morderjeva, ki me je premagala v malem finalu.« Pri moških je Erik Tence zasedel 19. mesto. Člani so tekmovali na 200 metrov dolgi proggi, mlajši pa na 120 metrov.

V kategoriji najmlajših ženske je Jana Prašelj zasedla 5. mesto, Jasna Vitez pa je bila 9. Pri najmlajših moških se je Luka Ghira uvrstil na 5., Federico Ferluga pa na 11. mesto.

Tudi v kategoriji mladincev tekmovalcem Mladine ni uspelo stopiti na zmagovalni oder. Niki Hrovatin je bil 7., Rudi Balzano 8., Nicola Iona 16. in Giulio Ferluga pa 19. pri mladinkah pa je Jasmin Franzia zasedla 8. mesto.

Danes čaka člane in mladince prolog (4 km) ter zasledovalni tek (moški 18 km, ženke pa 12 km), mlajši pa le ravninska preizkušnja. (jng)

Rolkarka kriške Mladine Mateja Bogatec vodi tudi na lestvici državnega in svetovnega pokala

KOŠARKA - Novosti v naših ekipah

Peter Brumen h Kontovelu Sokol bo igral v promocijski ligi

Sokol bo naslednjo sezono nastopal v promocijski ligi. Odločitev je nabrežinsko društvo sprejelo v dogovoru s Kontovelom, s katerim je nabrežinski klub sodeloval v minuli sezoni. Predvsem želja po povrnitvi članske ekipe v nabrežinsko telovadnico je bila glavno gonilo za ta korak, ki so ga pri Sokolu napovedali že na občnem zboru. Sokolov odbornik Marko Hmeljak nam je potrdil, da bo ekipa združevala prijatelje: »Vzdusje bo prijateljsko, sproščeno. Trenirali bomo enkrat tedensko in igrali v nabrežinski telovadnici ob petkih zvezcer,« je pojasnil Hmeljak, ki bo tudi

nosił Sokolov dres. H Sokolu se vrača tudi Pavel Križman, ki je v minuli sezoni igral pri Bregu v D-ligi. Dennis Doljak, ki je igral pri Kontovelu, in Jan Umek (igral pri Jadranu v C2-ligi) pa bosta naslednjeno sezono nastopala v sokolovem dresu.

Kontovel pa bo v D-ligi nastopal z mešano ekipo starejših »senatorjev« (Švab, Paoletič, Godnič in Vodopivec) in garnituro mlajših igralcev, ki si bodo v deželni ligi nabirali izkušnje in izpopolnjevali svoje znanje. Med njimi bodo tudi tisti mladinci, ki so v minuli sezoni igrali pri Jadranu (Ukmar, Lisjak, Zaccaria).

Ekipa bo delovala skladno s prvo ekipo Jadranu. Gregor Budin, ki je igral v združeni ekipi Kontovel/Sokol, pa opušča aktivno igranje.

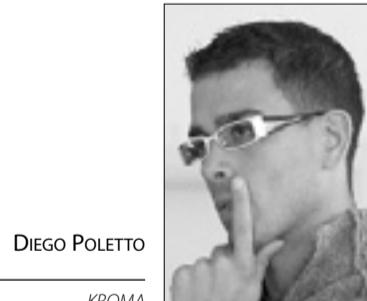
Na Kontovel se po dveh sezona vraca trener Peter Brumen, ki bo vodil ekipo s pomočjo Danijela Šusteršiča.

Sokolova postava v promocijski ligi: Jan Umek, Marko Emili, Denis Doljak, Martin Vidali, Pavel Križman, Marko Hmeljak, Matej Gruden, Marko Kojanec, Danijel Malalan, Matej in Martin Gaštin, Angelo Spadoni, Boštjan Starc, Jan Sossi ml.

ODBOJKA - Novosti pri naših ekipah

Diego Poletto odhaja v Bassano v A2-ligo

Koordiniral bo mladinski sektor - Novi trener Vala bo Robert Makuc

DIEGO POLETTI

KROMA

Dolgoletni trener Olympia in Vala, 29-letni Diego Poletto se seli v Veneto. V klubu Bassano volley, ki s prvo ekipo nastopa v A2-ligi, bo odgovoren za mladinski sektor. Poletto, ki je svojo trenersko pot začel pri minivolleyu (telovadbi) pri Valu leta 1995, bo v Bassanu koordiniral celoten mladinski sektor petih klubov, ki sodelujejo v projektu, skrbel za promoviranje odbojke v šolah in treniral dve ekipe: »Še ne vem, ali bom vodil dve mladinski ekipe ali mogoče D-ligo in U17,« je pojasnil Poletto in nadaljeval: »Vesel sem nove izkušnje, ki bo polna novih izzikov. Seveda ne bo lahko, saj si moram najprej zagotoviti zavpanje vseh trenerjev. Želel bi, da bi me ostali sprejeli, nočem ničesar vsljivejši,« je potrdil Poletto in še utemeljil, zakaj je podpisal le enoletno pogodbo: »Nočem, da bi se katerikoli sodelovanje nadaljevalo samo zato, ker to določa list papirja. Če bo klub vesel z opravljenim delom, me bo prav gotovo zaprosil za podaljšanje. Obenem pa mi taka pogodba omogoča, da v primeru drugih ponudb ali želi sem po sezoni post pri izbirah.«

Svojo trinajstletno trenersko pot bo Poletto, ki jo je tudi pri naših slovenskih klubih posvečal predvsem mladinski moški odbojki, sedaj okronal z izkušnjo pri klubu, ki ima tudi skriti dolgoročni cilj: napredovanje v A1-ligo. Nedvomno predstavlja tako izkušnja tudi priložnost za izpopolnjevanje, spoznavanje novih sredin in nadaljnje učenje. Ob odhodu je Poletto, ki je letos vodil mladinski sektor Olympia in Future Cordeons, izrazil še nekaj razmišljaj: »V dejeli je skrb za rast moške mladinske odbojke skromna. Deželna odbojkarska

zveza ne namenja velike pozornosti razvoju, istočasno pa deželo zaušča veliko trenerjev. Mogoče bi se moral deželno vodstvo vprašati, zakaj je temu tako,« je ocenil Poletto. Odhod Poletta pa istočasno pomeni izgubo za goriško društvo Olympia, ki bo moral sedaj poiskati novega trenerja za mladinske ekipe.

Nekaj novosti je še pri Valu. Društvo iz Štandreža je potrdilo nastopanje v moški C-ligi. Od Vala se uradno poslavljata Loiacono in podajca Berzocco, ki bosta v naslednji sezoni igrala pri San Giovanniju (C-liga). Ostali igralci pa se po besedah predsednika Corve še niso izrazili: »Z igralci se moramo še pogovoriti. Ekipo bomo sestavili na podlagi njihovih želj in ciljev, ki si jih bomo zastavili,« je pojasnil novi predsednik. Andrea Corazza, ki je lani igral pri Ferrualuminu v B2-ligi, naj bi letos nosil Valovo majico. Michele Ombrato pa skoraj gotovo zaušča Val in bo naslednjo sezono igral ali pri San Giovanniju ali v Villi Vicentini (C-liga). Po odhodu Zorana Jerončiča h Hitu Nova Gorica bo ekipo v naslednji sezoni vodil domaći trener Robert Makuc.

BALINANJE - Zamejsko prvenstvo

V derbiju kroga Gaja boljša od Sokola

V četrtek so se pričeli obračuni tudi v A skupini zamejskega balinarskega prvenstva. Osrednje srečanje je bilo v Nabrežini, kjer sta se pomerila največja favorita za uvrstitev v polfinale, to sta Sokol in Gaja. S pričo postav, s katerima sta ekipe nastopili je bilo nedvomno pričakovati od domačinov boljši izkušček. Po rezultatu sodeč (5:3 za Gajo), je odločitev o končnem zmagovalcu padla v igri posameznikov. Tu sta si stala nasproti favorizirani Bagozzi (njemu bolj leži bližanje) in ga jeveč Calzi, ki se po navadi bolje znajde v zbijanju. Domačin je tako izbral 3 točke in že vse je kazalo, da se je jeziček na tehnici že prevesil na njegovo stran. A vsa predvidevanja so bila precej pregnagnjena, saj je takoj zašel v hudo krizo, iz katere se ni mogel izvleči, saj je gajevč s 13. zaporednimi točkami zlahka prišel do zmage. Micheli in Gabrielli sta se v bližanju in obveznem zbijanju sporazumela za delitev točk pri stanju 19:19. Spodrsnilo se je tudi dvojici v postavi Lorenzi-Negrini, ki sta po neprepričljivi predstavi bližalca morala položiti orožje pred Milcovichem in Gabriellijev z gladkim 4:13. Čast Sokola je rešila trojka (Pertot-Negrini-Micheli), ki sicer ni imela težkega dela proti trojki (Crosara, Debevec in Nesich), saj je slavila s 13:4. V drugem srečanju skupine sta se Polet in Kras razšla pri neodločenem izidu 4:4. Krasovci so vso pozornost usmerili na Doljaka, ki se je v promocijskem prvenstvu v dresu Zarje vedno odlično izkazal,

saj je bil v bližanju in obveznem zbijanju za tržaške sovrstnike dejansko nepremagljiv. Po vrhu so prav njemu zaupali težko nalogu, da lahko nastopa kar v dveh disciplinah. Na žalost pa izbira ni bila posrečena, saj je proti Capitaniju povsem razočaral in gladko izgubil z 12:19. Prese netil, a bolje rečeno vso svojo znamost je potrdil Skupek, ki je med posamezniki z odlično predstavo (zgrešil je le 2 udarca na 11 poskusov) z neoporečnim 13:3 premagal Kramarja. Sledili sta preostali tradicionalni disciplini, kjer sta bila Visconti in Capitanio znova boljša Doljaka in Živca (13:6) s 13:8 pa se je zaključil obračun v trojkah, kjer so Štoka, Rivar in Rabbusin izgubili proti Tenciju, Miliču in Kanteju. V srečanjih B skupine izstopa bodisi tretja zaporedna točka Nabrežine, ki je bila s 6:2 boljša od Primorja, za katerega je edini točki dosegel Pelizon, kot tudi remi Kraškega doma, ki je kar sred Bazovice odščipnil točko favorizirani Gaji, kateri ni uspel dohititi Maka na vrhu lestvice.

IZIDI:

A skupina: Polet - Kras 4:4, Sokol - Gaja 3:5. **Vrstni red:** Gaja 2, Polet in Kras 1, Sokol brez točk. **Prihodnji krog, četrtek, 24. julija:** Kras - Sokol in Gaja - Polet.

B skupina: Nabrežina - Primorje 6:2, Zarja - Kraški dom 4:4. **Vrstni red:** Mak 6, Zarja 5, Primorje, Nabrežina in Kraški dom 3 točke. **Prihodnji krog, 24. julija:** Primorje - Mak in Nabrežina - Zarja. (Z.S.)

G. KOLESARSTVO

D. Pozzecco odstopil, danes Leghissa

Nabrežinski gorski kolesar klubov Ovam iz Veneta Cristian Leghissa bo danes nastopil na absolutnem državnem prvenstvu v krosu, ki je tudi olimpijska disciplina. V kraju Grotte di Castro pri Viterbu se bo z najboljimi italijanskimi kolesarji pomeril na zahtevni šestkilometrski progi, ki jo bodo prevzeli petkrat. V kategoriji master 1 bo nastopilo 60 kolesarjev. Leghissa, ki je pravkar končal s pripravami na Južnem Tirolskem, ne bo startal v ospredju. »To mi bo povzročalo največ težav. Vsekakor sem zelo dobro pripravljen in bom poskusil dosegiti dober rezultat,« je povedal Leghissa.

Pri Viterbu je včeraj zjutraj tekmoval še en Nabrežinec. Daniel Pozzecco (Arcobaleno Carraro Team) je moral v mladinski kategoriji juniorjev odstopiti tik pred koncem. Dotlej je bil Daniel v ospredju in se je boril celo za prvo mesto. Državni prvak je postal Južni Tirolec Gerhard Kerschbaumer. Na 3. mesto pa se je uvrstil Goričan Luca Braidot (četrti je bil brat Daniele).

Devinovec Jablanček na Carnia Classic

Na kolesarskem maratonu CarniaClassic v Karniji (start v Tolmeču) so tekmovali številni ljubiteljski zamejski kolesarji, ki tekmujejo pri italijanskih društih. Od naših društv je nastopil Janko Jablanček (SK Devin, na sliki), ki je kolesaril na daljši 140 kilometrov dolgi proggi (3480 m višinske razlike, tudi vzpon na Zoncolan). Janko se je uvrstil na 614. mesto.

NOGOMET

C. Devetak bo igral za Gonars

Po Dariu Kovicu je štandreško Juventino zapustil še Christian Devetak. 29-letni napadalec iz Sovodenj bo v prihodnji sezoni igral pri Gonarsu v elitni ligi. Gonars je v letošnji sezoni zasedel 4. mesto. Devetak je s furlanskim klubom podpisal enoletno pogodbo. Priprave bodo začeli 11. avgusta. Devetak je Juventino okrepil v sezoni 2000/01. V belo-rdečem dresu je odigral 154 prvenstvenih tekov in dosegel 89 golov. »Pri Juventini sem preživel osem krasnih sezons. Vseeno sem si želel še naprej igrati v elitni ligi,« je pojasnil Christian.

TURNIR GABRIJE - Moški: Quelli del calcio - Devin 3:4, Gabrij - Doberdob 1:5, Sovodnje - Rupa Peč 2:5, Axa Immobiliare - Števerjan 6:7; Sovodnje - Doberdob 2:3, Timava - Devin 4:4, Martinščina - Oslavje Štmaver 5:2; **Ženske:** Bum Bum Lady - Sovodnje 1:2, Doberdob - Rupa Peč 2:0 (brez boja).

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.25 Drobec iz Mikserja: Odvisnost iger na srečo

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Film: Sladke Sanje, (r. Sašo Podgoršek)

23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.30 Nan.: Incantesimo

7.00 Aktualno: Sabato & Domenica Estate

9.20 Aktualno: Speciale Easy Driver

10.00 Aktualno: Linea verde orizzonti Estate

10.30 Aktualno: A Sua immagine - 23. svetovni dan mladih

10.55 Sveti maša, sledi Angelus

12.20 Aktualno: Linea verde Estate

13.10 13.40, 15.45 Šport: Pole position

13.30 Dnevnik

14.00 Avtomobilizem: Velika nagrada, Nemčija

16.30 Dnevnik, vremenska napoved

16.40 Film: Il padre della sposa 2 (kom., ZDA, '95, i. S. Martin, D. Keaton)

18.25 Nan.: Il commissario Rex

20.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

20.40 Variete: Supervarieta'

21.30 Nan.: Provaci ancora Prof 2 (r. R. Izzo, i. V. Pivetti, E. Decaro)

23.25 Nočni dnevnik, sledi Speciale Tg1

0.30 Aktualno: Oltremoda - Reloaded

Rai Due

6.20 Aktualno: Nella profondità di Psiche

7.00 Nan.: Girlfriends

8.00 9.00 Jutranji dnevnik

8.20 Nan.: Joey

9.05 Variete: Random

9.45 Dnevnik, vremenska napoved, prometne vesti, sledi šport - Numero Uno

10.00 Avtomobilizem: Velika nagrada, Nemčija

11.30 Aktualno: Nati in Italia

13.00 Dnevnik - Motori - Eat Parade

14.00 Film: Angeli d'acciaio (dram., ZDA, '04, r. K. Von Garnier, i. H. Swank, M. Martindale)

16.10 Nan.: Il Commissario Kress

17.05 Nan.: Due uomini e mezzo

17.30 Šport: Numero uno

18.00 Dnevnik, sledi Tg2 Dossier

18.50 Nan.: Lost in 8:15

19.00 Nan.: Friends

19.50 Risanke

20.30 Dnevnik

21.05 Nan.: Numb3rs (i. R. Morrow)

22.40 Nan.: The Dead Zone (i. A. M. Hall, D. Bruno)

23.30 Šport: La domenica sportiva estate

Rai Tre

6.00 Aktualno: Fuori orario

7.00 Variete: E' domenica papa'

7.55 Risanke

8.50 Variete: Screensaver

9.30 Aktualno: Speciale Cinema in Tv - Cinema d'oggi

9.40 Film: Nessuno mi puo' giudicare

(kom., It., '66, r. E. M. Fizzarotti, i. L. Afrikian, F. Moroni)

11.20 Aktualno: Premio Ischia 2008 - Lo zio Sam e la vecchia America

12.00 Dnevnik, šport in vremenska napoved

12.15 Aktualno: Telemare

12.50 Aktualno: Okkupati

13.20 Aktualno: Passepartout

14.00 Dnevnik - Deželne vesti in vremenska napoved

14.30 Šport: Rai sport

14.35 Kolesarstvo: 15. etapa 95. Tour de France (Embrun-Prato Nevoso)

17.55 Jahanje: Prvenstvo San Patrignano

18.55 Dnevnik, deželne vesti, vremenska napoved

20.00 Šport: Speciale Tour de France

20.05 Variete: Blob

20.20 Aktualno: Pronto Elisir

21.00 Aktualno: Alle falde del Kilimangiaro

23.15 Deželni dnevnik

23.35 Film: Per sesso o per amore? (kom., Fr., '05, r. B. Blier, i. M. Bellucci, G. Depardieu)

1.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved

6.50 Dnevnik: Pregled tiska

7.20 Aktualno: Superpartes

9.00 Dok.: Appuntamento con la storia

9.35 Dok.: Un deserto pieno di vita

10.00 Sveti maša

11.00 Aktualno: Pianeta mare

11.30 Dnevnik, prometne informacije

12.10 Aktualno: Melaverde

13.30 Dnevnik in vremenska napoved

14.00 Nan.: Le comiche di Stanlio e Olio

14.30 Nan.: Il Conte di Montecristo

16.30 Film: Il pianeta delle scimmie (fant., ZDA, '68, r. F. J. Schaffner, i. C. Heston, R. McDowell)

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

19.35 Nan.: Il Commissario Cordier

21.30 Film: Basta guardare il cielo (dram., ZDA, '98, r. P. Chelsom, i. K. Culkin, E. Henson)

23.40 Film: Fratelli di sangue (dram., Norv./Šved., '02, r. L. Berg, i. E. Ejen, I. M. Eide)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Prima pagina

7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved

8.00 Jutranji dnevnik

8.50 Dok.: Shangri-la

9.30 Nan.: Circle of Life

10.30 Film: Un salto verso la liberta' (dram., Šved., '07, r. P. Naess, i. A. Abdulsalam, R. Germici)

13.00 Dnevnik, vremenska napoved, Okusi

13.35 Aktualno: Giffoni Film Festival

13.40 Nan.: Everwood

14.35 Nan.: Questa e' la mia terra - Vent'anni dopo (It., '07, r. K. Smutniak, R. Farnesi)

16.35 Nan.: Nati ieri (S. Somma, V. Belvedere)

17.35 Film: Il mio campione (dram., ZDA, '98, r. J. N. Smith, V. Vaughn, J. Lauren Adams)

20.00 Dnevnik, vremenska napoved

20.40 Variete: Supershow

21.10 Film: Apocalypse: L'apocalisse (dram., ZDA, '06, r. J. Laffa, i. M. S. Anderson, G. Beauvais)

0.30 Nan.: Angela's Eyes (i. A. Spencer, L. Bent, J. Cobden)

1.20 Nočni dnevnik

Italia 1

7.00 Aktualno: Super partes

8.00 Film: L'incredibile avventura del piccolo Elias (anim., Nor., '07, r. E. Fyksen)

9.30 Risanke

11.20 Nan.: Willy, il principe di Bel Air

11.50 Šport: Grand Prix

12.25 Dnevnik in vremenska napoved

13.00 Nan.: La vita secondo Jim

14.00 Film: L'isola dei pirati (kom., Avstra., '06, r. G. Brown, R. Jasek, i. B. Harman, E. Taylor Cotter)

18.00 Nan.: Friends

18.30 Dnevnik in vremenska napoved

19.05 Nan.: Settimo cielo

20.00 Nan.: Il mammo

20.30 Nan.: I Cesaroni (i. C. Amendola, E. S. Ricci)

22.45 Motociklizem: Velika Nagrada, ZDA, sledi Grand Prix - Fuori Giuri

0.40 Dnevnik - Studio sport

Tele 4

6.45 17.30 Risanke

8.00 Aktualno: Buongiorno con telequattro, svetnik dneva, horoskop, pregovor dneva

9.45 Glasba: Le sinfonie di Mozart

11.20 Aktualno: Automobilissima.com

11.40 Aktualno: A casa dell'autore

12.00 Sveti maša

12.25 Eventi in Provincia

12.55 Aktualno: Mosaico

13.20 Aktualno: Bibi' e Bibo'

13.40 Le perle dell'Istria

14.05 Camper magazine

<p

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM****Za Trst:** na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)**Teletekst:** str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.25 Videofleš
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV:
 Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10 Nad.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, Cciss
6.45 Aktualno: Unomattina Estate (vodita Luca Giurato in Eleonora Daniele)
9.50 Aktualno: Dieci minuti di ... programmi dell'accesso
10.05 Film: Dark target - Obiettivo: sopravvivenza (dram., ZDA, '01, r. L. Teague, i. T. Carhart, K. Delaney)
11.30 Vremenska napoved in dnevnik
11.40 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Nan.: Julia
14.55 Nan.: Don Matteo 2
16.50 Aktualno: Parlament, dnevnik, vremenska napoved
17.10 Nad.: Cotti e mangati
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
18.00 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kvizi: Reazione a catena
20.00 Dnevnik
20.30 Varitá: La Botola
21.20 Film: Bad company - Protocollo Praga (voh., ZDA, '02, r. J. Schumacher, i. A. Hopkins)
23.00 Dnevnik
23.35 Glasb. oddaja: Le vie dell'amicizia: Ravenna - Mazzara del Vallo

Rai Due

6.15 Dok.: Il mondo dei coralli
6.45 Aktualno: Eat Parade
7.00 Aktualno: Protestantesimo
7.30 Variete: Random
10.15 Nan.: 8 semplici regole
11.20 Aktualno: Ricomincio da qui
13.00 Dnevnik - Costume e società, siedi Zdravje
14.00 Nan.: Wolf - Un poliziotto a Berlino
14.50 Nan.: Squadra Speciale Lipsia
15.40 Nan.: The District
17.10 Nan.: LA complicata vita di Christiane
17.30 Nan.: Due uomini e mezzo
18.30 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
19.00 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
19.50 Nan.: Friends
20.25 Risanke
20.30 Dnevnik
21.05 Glasb. oddaja: Venice Music Awards 2008
23.05 Nočni dnevnik
23.20 Dok.: Voyager estate
0.40 Variete: 12th Round Estate

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24 vmes il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Aktualno: La storia siamo noi
9.05 Film: Il bidone (dram., It., '55, i. G. Masina, F. Fabrizi)
11.00 14.45 Aktualno: Cominciamo bene estate
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti, vremenska napoved in rubrike
15.00 Variete: Trebisonda
16.35 Šport: Beach volley - 3. etapa DP
17.00 Gorsko kolo: DP, down Hill
17.15 Nan.: Squadra Speciale Vienna
18.00 Aktualno: Geo magazin 2008
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti
20.05 Šport: Speciale Tour de France
20.10 Variete: Blob
20.30 Nan.: Un posto al sole
21.05 Dok.: Amore criminale - Jennifer Zaccioni
23.10 Dnevnik - krajevine in glavne vesti ter Primo Piano
23.45 Aktualno: Racconti di vita sera
0.35 Nočni dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

Rete 4

6.15 Nan.: Kojak
7.40 Nan.: Robinsonovi
8.15 Nan.: T.J. Hooker
9.30 Nan.: Miami Vice
10.30 Nan.: Bianca
11.30 Dnevnik, prometne vesti
11.40 Nad.: Febbre d'amore
11.50 Nad.: Bella e' la vita
12.20 Nan.: Distretto di polizia 2
13.30 Dnevnik, vremenska napoved
14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum
15.00 Nan.: Road to justice - Il giustiziere
16.00 Nad.: Sentieri
16.35 Film: Il club dei rapimenti (kom., Fr./Vb./Nem., '02, r. S. Schwartz, i. A. Evans, Daniel Lapaine)

18.55 22.40 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Variete: Ieri e oggi in tv
19.50 Nad.: Tempesta d'amore
20.20 Nan.: Renegade
21.10 Nan.: Il giudice Mastrangelo 2
23.35 Film: Il coraggio delle aquile (dram., Fr., '06, r. J. Francois Davy, i. J. Sitruk, D. Jouillerot)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik - Prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik
8.50 Nan.: Tutti amano Raymond
9.20 Film: Il mistero del lupo (pustolovski, Šv./Fr., '06, režija R. O. Niemi, igrata T. Talvisara, J. Saksela)
10.05 Dnevnik in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved
13.40 Aktualno: Giffoni Film Festival
13.45 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Cento Vetrine
14.45 Nad.: My life
15.55 Nan.: Una mamma per amica
17.00 Film: Insieme appassionatamente: si trasloca! (kom., Fr., '05, i. P. Arbillot)
18.50 Kvizi: Jackpot
20.00 Dnevnik, vremenska napoved
20.30 Variete: Veline
21.10 Film: Il mio grosso grasso matrimonio greco (kom., ZDA, '02, r. J. Zwick, i. N. Vardalos)
23.20 Film: Una top model nel mio letto (kom., Fr., '06, r. F. Veber, i. G. Rimalah, A. Taglioni)
1.20 Nočni dnevnik, vremenska napoved

Italia 1

7.05 9.40, 13.40, 17.15 Risanke
8.00 Film: La stella di Laura (anim., Nem./Bolg., '04, r. P. De Rycker, T. Rothkirch)
9.55 Nan.: Sabrina, vita da strega
10.30 Nan.: Buffy
11.30 Nan.: Smallville
12.25 Dnevnik: Studio aperto, vremenska napoved, Studio sport
14.30 Risanke: Lupin III
15.00 Nan.: Paso adelante
15.55 Nan.: Summer Dreams
16.25 Nan.: Summer Crush
16.50 Nan.: Un genio sul divano
18.15 Aktualno: Studio aperto - Speciale le Giffoni
18.30 Dnevnik, vremenska napoved
19.05 Nan.: Friends
20.05 Nan.: Love Bugs 2
20.45 Realistični šov: Rtv - La tv della realta'
21.10 Aktualno: Lucignolo
23.35 Realistični šov: Real C.S.I.
0.45 Studio Sport

Tele 4

7.00 8.35, 12.00, 13.10, 16.40, 19.30, 23.02, 1.32 Dnevnik
7.20 17.00 Risanke
8.10 Storie tra le righe
9.55 Dok.: Le perle dell'Istria
10.35 23.30 Nan.: Detective per amore
11.30 Camper magazine
12.45 Aktualno: Viva le vacanze!
13.30 Inf. odd.: Animali amici miei
14.00 Aktualno: La Tv delle libertà
15.20 Aktualno: A.Com - Automobilissima
16.15 Koncert klasične glasbe
19.05 Sport Estate
20.00 Aktualno: A casa dell'autore
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Stoa Estate
22.50 Proza: L'Inferno
0.20 Aktualno: Panta Rei - Decenni che scorrono

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 0.00 Čezmejna TV - TG R FJK - Deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Biker Explorer
15.00 Koncert
15.30 City Folk
16.00 Vesolje je...
16.30 Istria in...
17.00 Srečanja in skupnosti Italijanov
18.00 Športna mreža (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.05 Vsedesane - TV Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti
19.25 Mladinska oddaja: Fanzine
19.55 Potopis
20.25 Kulturni magazin: Artevisione
20.55 Sredozemlje
21.25 Pogovorimo se o...
22.30 Primorska kronika (program v slovenskem jeziku)
22.50 Športna mreža
23.20 Športel
23.55 Čezmejna TV (dnevnik v slovenskem jeziku)

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus
9.15 Aktualno: Due minuti un libro
9.30 Aktualno: Le vite degli altri
10.30 Nan.: Mai dire si'
11.30 Nan.: Matlock
12.30 20.00, 1.10 Dnevnik
13.00 Nan.: Alla conquista del West
14.00 Film: L'amore difficile (kom., It., '62, i. N. Manfredi, M. Salerno)
16.05 Nan.: Il ritorno di missione impossibile
17.05 Nan.: Streghe
19.00 Nan.: Murder Call
20.30 Aktualno: La valigia dei sogni
21.10 Film: Napoletani a Milano (kom., It., '53, r. i. E. De Filippo, i. A. M. Ferrero)
23.05 Film: Via Paradiso (kom., It., '88, r. L. Odorisio, i. M. Placido)

Slovenija 1

7.15 Utrip (pon.)
7.25 Zrcalo tedna (pon.)
8.00 Na zdravje!
9.15 Oddaja o športu: Šport Špas
9.45 Risana nan.: Simon v deželi risb s kredo
10.15 Iz popotne torbe (pon.)
10.35 Nad.: Maks (pon.)
11.00 Dok. serija: Pozabljena mesta iz davnine
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Polnočni klub (pon.)
14.25 Slovenci po svetu
15.10 Dober dan, Koroška
15.45 Risana nan.: Nils Holgerson
16.20 Nan.: Bine
16.35 Igrana nan.: Podstrešje: Gramofon
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti, vremenska napoved
17.35 1.20 Poljudnozn. serija: Divja Kitajska
18.25 Žrebjanje 3x3
18.40 Risanke
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Dok. serija: Zakaj demokracija?
20.55 Nad.: Bridkosti tropskega otoka
22.00 Odmevi, kultura, šport, vremenska napoved
23.00 Pisave (pon.)
23.30 Glasbeni večer
0.55 50 let televizije

Slovenija 2

6.30 9.30, 0.25 Zabavni Infokanal
7.00 Infokanal
11.00 Otroški infokanal
12.45 Sobotno popoldne (pon.)
15.35 Slovenski urtrinki (pon.)
16.00 Poletna potepanja (pon.)
16.30 50 let televizije
16.50 Osmi dan (pon.)
17.25 Alpe-Donava-Jadran (pon.)
18.00 Slovenija danes - Regionalni programi
18.25 Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika
19.00 Nan.: Dr. Who
20.00 Predstavitev slovenskih olimpijcev (prenos)
21.00 Studio city
22.00 Knjiga mene briga - Alberto Manguel: Zgodovina branja
22.20 Dok. odd.: Preglasno okolje
22.50 Nad.: Mati z druge strani meje (pon.)

SLOVENIJA 3

zamudite; 20.30 Top albumov; 21.00 Poslanci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žaromet.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrnek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospava; 11.30 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogledi na sodobno znanost; 13.30 Intermezzo; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 17.00 Slovenski koncert; 18.00 Kulturni globus; 18.20 Nove glasbene generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Mali koncert; 20.00 Koncert Evroradia; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija.

RADIO KORŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Slobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Prišel je čas dopustov in prav bi bilo, da bi si tudi vi privoščili nekaj počitka. Pustite svojim najbljžnjim, da uživajo, in nikar ne bodite preveč gospodovalni. Vsakdo potrebuje svoj mir.

BIK 21.4.-20.5.: V vsaki družbi boste s svojim šarmom navduševali ljudi. Veliko se boste ukvarjali s prijatelji in družino, proti koncu teden pa boste začutili željo po spoznavanju novih ljudi.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Težko boste zdržali na enem kraju, saj se bo v vas prebudila želja po avanturnah. Ker vam z denarjem prav zdaj ni treba skopariti, se lahko odpravite na potovanje.

RAK 22.6.-22.7.: Toliko skrbi si delate za prazen nič! Pustite, da čas prinese rešitve, in se ne obremenjujte zaradi napak, ki jih ne morete več popraviti. Nihče ni popoln! Prisluhnite klicu v sebi in mu sledite!

LEV 23.7.-23.8.: Končno se je tudi za vas začelo nekoliko bolj mirno obdobje. Privoščite si užitek v brezdelju. Res pa je, da dolgo ne boste sedeli križem rok. Pred vami je nor poletni teden!

DEVICA 24.8.-22.9.: Preveč razmišljanja velikokrat škodi, še posebej če venomer premlevale le o skrbeh. Ne smilite se samemu sebi, raje ugotovite, kaj ste v preteklosti storili narobe, da se zdaj slabo počutite.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Dobro volje vam v prihodnjem tednu gotovo ne bo zmanjkal. Preust

LONJER - Z odprtjem velike skupinske razstave se je zaključila šesta izvedba

Arteden različnih svetov

Šest umetnikov je predstavilo slike, fotografije, keramične izdelke in instalacije

»Umetniki, ki so tu pred nami, so predstavniki različnih jezikovnih skupnosti, ali pa živijo izven svojega rodnega ambienta. (...) Ob poznavanju in doživljjanju dveh svetov se ne moremo čuditi, da je tem umetnikom povsem naravno ustvariti še tretjega, alternativnega ali pa komplementarnega, «je v svoji sinočnji predstavitvi opozoril goriški umetnik Ivan Žerjal: ta tretji svet, svet njihovega ustvarjanja, je včeraj zaživel v lonjerskem športno-kulturnem centru, na zaključni razstavi letosnjega Artdedna. Riccardo Baldassari, Emanuele Bertossi, Lauren Moreira, Vera Kotlárová, Carolina Rarentós Jurado ter Julian Teubál so res številnemu občinstvu ponudili vpogled v svojo ustvarjalnost. Tržačan Baldassari v svoje računalniško obdelane fotografije, v katerih je bilo mogoče užreti ostale udeležence Artdedna. Grafik in ilustrator Emanuele Bertossi ter njegova brazilska živiljenjska sopotnica Lauren Moreira v njun morski svet, med velike želzne ribe in glinaste školjke. Vera Kotlárová, Čehinja romskega porekla, je obiskovalce popeljala med »subtilne in poetične podobe narave«, prav tako Španka Carolina Rarentós Jurado, medtem ko se je Julian Teubál, Argentinec, ki živi v Pragi, odločil za izdelavo pravega labirinta - »metaforo mesta, medsebojnih odnosov in življenja«.

Ob Ivanu Žerjalu je udeležence nagovorila tudi Jana Pečar. V imenu organizatorjev se je zahvalila vsem, ki so pripomogli k uresničitvi te mednarodne likovne kolonije, v prvi vrsti pokroviteljem (prisotna sta bila predsednik ZSKD Marino Marsič in podpredsednik Zadružne kraške banke Adriano Kovacič), predvsem pa številnim domačinkam in domačinom, ki so »skoraj 24 ur dnevno« skrbeli za udeležence in njihovo dobro počutje.

Zadnje dejanje letosnjega Artdedna je obogatil nastop domačne mladinske pevske skupine, ki je pod vodstvom Manuela Purgerja in ob klavirski spremstvju Alfredu Canzianiju predstavila zanimiv izbor istrskih, tržaških, slovenskih in drugih pesmi, nastop pa zaključila s prijavljeno staroslovansko Mnogaja ljeta. Res, še na mnoga leta, lonjerski Arteden! (pd)

Udeleženci letosnjega Artdedna in predstavnica organizatorjev Jana Pečar (desno). Sinočnega odprtja so se udeležili obiskovalci vseh starosti, spodaj desno pa Tržačan Riccardo Baldassari med svojimi računalniško obdelanimi fotografijami.

KROMA

ARTEDEN 2008 - Ob mednarodnem likovnem ateljeju so zaživele tudi tri delavnice

Pevsko, fotografско in likovno ustvarjanje

Otroška likovna delavnica, video in fotografiska delavnica ter delavnica za jazzovsko vokalno skupino so privabilo več zanesenjakov

Enaindvajset mladih, nadebudnih likovnikov, se je vsak dan od 9. do 12. ure zbiralo pod latnikom Športno-kulturnega centra v Lonjeru, kjer se je udeleževalo **likovne delavnice**. Pod mentorstvom izkušene tržaške slikarke Vesne Benedetič so ustvarjali vsak svojo pravljico, v kateri je zaživel res zelo veliko živali. Benedetičeva je vse pohvalila, saj so bili izredno poslušni in ustvarjalni.

Šesterica strastnih ljubiteljev fotografije in snemanja, članov Fotovideo Trst 80, se je pod mentorstvom Radovana Čoka poglobila v študij uporabe fotoaparata in videokamere. V sklopu **video in fotografiske delavnice** je mentor udeležence poučil kako izkoristiti svetlobo in barve fotokompozicije na najboljši način, kako posneti portrete, naravno ali pa okolico in kako ustvarjati fotokompozicije. Med delavnico so posneli »lonjerske« goste-umetnike in njihova dela, končne, montirane fotografije pa so predstavili na včerajšnji zaključni prireditvi.

Delavnico za jazzovsko vokalno skupino je vodila Andrejka Možina. Odprtia je bila tudi neizkušenim pevcom, tako da se je vabilo odzvalo kakih dvajset ljubiteljev tovrstnega žanra. Trikrat so se zbrali na vajah, v sredo pa so gostom Arteden postregli s pevskim nastopom. Zbor je s pomočjo nekaterih solistov, učencev Andrejke Možina, zapel funk skladbo »Ne zameri mi« skupine Leloo-jamais in pa gospel »Plenty good room«. Delavnica je spodbudila tudi idejo, da bi nastal stalen jazzovski pevski sestav.

Nekateri so se poglabljali v fotografijo in videoposnetke (levo zgoraj), drugi so uživali v jazz petju (levo spodaj), tretji pa so ustvarjali svoje pisane pravljice (desno)

KROMA

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - V petek zvečer v kamnolomu pri Repniču

Pod kamnitimi kraškimi stenami zaživila koprodukcija Hči zraka

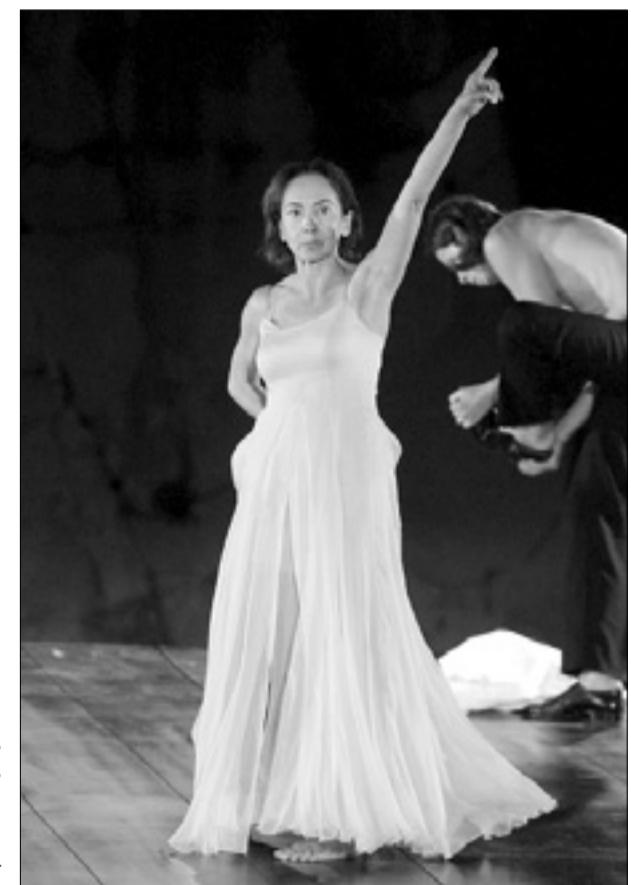
Pri postavitvi so sodelovali čedajski Mittelfest, tržaški festival Gledališča v gledališču in Primorski poletni festival

V očarljivem okolju kraškega kamnoloma pri Repniču je v petek zvečer zaživila Hči zraka, zgodba o nesrečni kraljici Semiramidi. Kljub nič kaj poletnim temperaturam je predstava, ki je spadala v niz Gledališča v gledališču, privabila številno občinstvo. Hči zraka je pravzaprav širši festivalski projekt, saj pri njem ob slovenskem tržaškem teatru, ki ga uresničuje, sodelujejo tudi festivali, ki bodo gostili prve predstave: ob že omenjenem Gledališča v gledališču še čedajski Mittelfest, kjer bo predstava na sporednu nočjo, in Primorski poletni festival, v sklopu katerega si bo predstavo mogoče ogledati v torek; da bi tudi njegovi gledalci uživali ob pogledu na kamnolomske stene, se bo torkova ponovitev odvijala v Repniču, kamor bo iz Kopra pripeljal poseben avtobus.

V naslovni vlogi kraljice Semiramide je nastopila Silva Čušin, letošnja dobitnica Borštnikovega prstana, ob njej pa člani Slovenskega stalnega gledališča in številni gostje. Tokratna postavitev je bila v rokah režisera Janusza Kice, avtor drame Hči zraka pa je Hans Magnus Enzemberg, nemški pisec, ki je leta 1992 posodobil (in skrajšal) delo španskega dramatika Calderona de la Barce.

Med številnimi znameni imeni slovenske gledališke scene je izstopala igralka Silva Čušin (desno)

KROMA

DUŠTVO ZA UMETNOST KONS Kolonija v Sorici obrodila sadove

Goriški slikar Marco Faganel med ustvarjanjem v zeleni Sorici ROBI JAKOMIN

Rojstna vas slikarja Ivana Groharja, odličnega predstavnika slovenskega impresionizma, je navdahnila tudi članice in člane Društva za umetnost Kons. Skupina umetnikov iz Gorice in Trsta je v Sorici preživelaj nekaj zelo ustvarjalnih dni, ki bodo nedvomno ostali v prijetnem spominu; njihov ustvarjalni teden so omogočile družba KB 1909, Slovenska kulturna gospodarska zveza, Svet slovenskih organizacij in Zadružna kraška banka.

Ustvarjanje na podstrešju Groharjeve domačije, a tudi na zelenih travnikih in ob leseni kozolcih, »protagonist« številnih Groharjevih slik, je obrodilo kar nekaj umetniških del. Rado Jagodic, Štefan Turk, Marco Fa-

ganel, Jana Pečar, Robi Jakomin in Ivan Žerjal bodo rezultate svojega dela predstavili na jenski razstavi; kje in kdaj trenutno še ni znano. Njihova želja pa je, da bi za prvo likovno kolonijo članic in članov Društva za umetnost Kons ostala tudi bolj oprijemljiva sled, morda brošura ali manjši katalog.

Dela, ki so nastala med ustvarjalno kolonijo, so vsekakor že predstavili na zaključni razstavi v Groharjevi rojstni hiši, med njihovim postankom v Sorici pa so priredili tudi koncert pevke Andrejke Možina iz Trsta in pianista Gorazda Pintarja iz Sorice. Obeh dogodkov so se udeležili tako domačini kot nekateri prijatelji društva Kons.

ZSKD - Jutri začetek v domu CŠOD v Rakovem Škocjanu

Usvarjalne delavnice nepozabna izkušnja za osnovnošolce

Ustvarjalne delavnice so za mlade tudi odlična priložnost za življenje v neokrnjeni naravi

Pobuda za ustvarjalne delavnice ZSKD se je porodila pred dobrimi deseti leti z namenom, da bi otrokom omogočili aktivno udejstvovanje in ustvarjanje v času šolskih počitnic.

Skoraj trideset otrok s Tržaškega in Goriškega bo v ponedeljek, 21. julija ob 8. uri odpotovalo v Center šolskih in obšolskih dejavnosti v Rakovem Škocjanu v spremstvu vodje projekta Jane Pečar, mentorjev in pedagogov Alenke Hrovatin, Sonje Kononenko, Roberta Jakomina ter vzgojiteljev Mitje Tretjaka in Marka Galvilkovskega.

Otroci se bodo v ustvarjalnem tednu prepustili domišljiji, risanju, fotografiji, gledališču in lutkam. Vsak dopoldan se bodo odvijale štiri delavnice. Kolonija bo rezidenčnega tipa, tako da bodo imeli udeleženci priložnost za skupno ustvarjanje, spoznavanje novih krajev, rekreacijo v naravi in sklepanje novih prijateljstev. Po poldnevi bodo namenjeni krajšim ekskurzijam in sprostitti ob opazovanju kulturnih in naravnih znamenitosti. Večere bodo popestrile skupne družabne dejavnosti in zabavne igre.

Delo z mladimi in za mlade je med prioritetnimi nalogami in dejavnostmi

ZSKD, saj z njim vzgaja, izobražuje in spodbuja k ustvarjalnosti in aktivnemu družbenemu udejstvovanju že pri najmlajših. Široka paleta kulturne ponudbe vključuje dejavnosti za mlade vseh starostnih razponov. Poleg tradicionalnih kulturnih pobud in projektov nudi tudi eksperimentalne dejavnosti, za katere med rednim delovanjem včasih zmanjkuje možnosti za njihovo uresničitev.

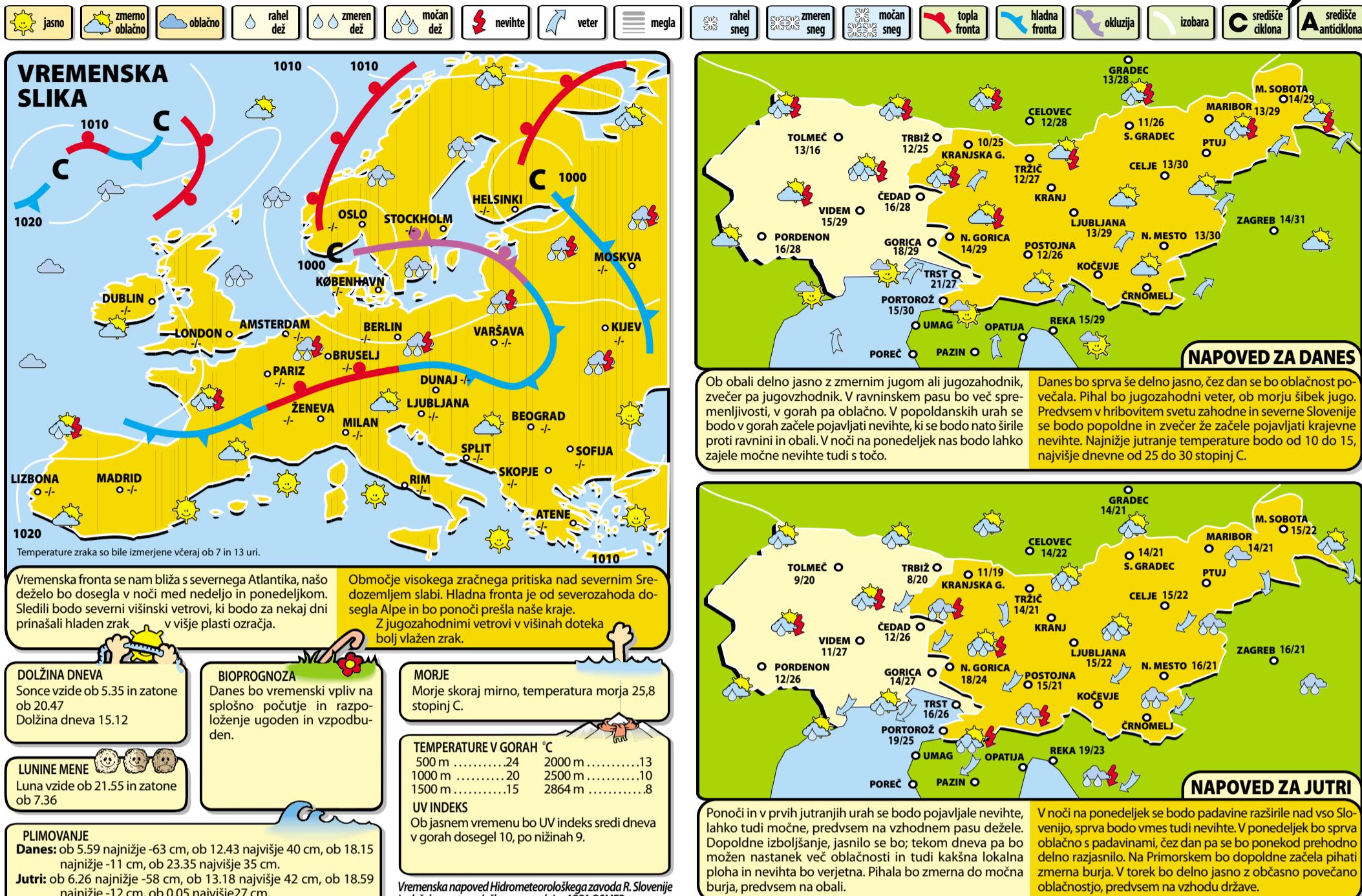
Cilj projekta je spodbujati otroško domišljijo in motivirati ustvarjalnost z različnimi izraznimi oblikami in tehnikami. Delo bo med delavnicami tematsko povezano v vsebinsko celoto in bo temeljilo na ideji izražanja različnih čustev.

Vsek uddeženec se bo preizkusil v vsaki izmed interdisciplinarnih delavnic. Delo v skupinah je strukturirano tako, da spodbuja odkrivanje in razvoj posebnih sposobnosti, spretnosti in veščin. Nekateri otroci se delavnice udeležijo vsako leto, ko preraščajo starostno mejo, pa se lahko usmerijo v mednarodno likovno kolonijo za srednješolce. Mladinske dejavnosti ZSKD je podprla Zadružna kraška banka.

Zaključna prireditev bo v soboto, 26. julija ob 11. uri v CŠOD v Rakovem Škocjanu (rsc).

BUDIMPEŠTA Iron Maiden, Sex Pistols in R.E.M.

BUDIMŠPEŠTA - V madžarski prestolnici, natančneje na otoku Obuda sredi Donave, bo med 12. in 18. avgustom potekala že 16. izdaja festivala Sziget. Eden večjih glasbenih festivalov Vzhodne Evrope prinaša pester nabor glasbenikov, med vrhunci pa organizatorji napovedujejo nastop metalcev Iron Maiden, punkovskih legend Sex Pistols ter ameriških rockerjev R.E.M.. Nastop na letošnjem Szigetu so potrdili tudi britanski glasbeniki Jamiroquai, Roisin Murphy, Kaiser Chiefs in Babyshambles, ameriško-kanadska pevka Alanis Morissette, ameriška senzacija zadnjih let The Killers ter frontman skupine System Of A Down Serj Tankian, ki bo nastopili na glavnem odru festivala.

naložba za tvojo prihodnost

WORK EXPERIENCE '08

izberi 24 delovnih praks v podjetjih in ustanovah v furlaniji-julijski krajini s štipendijo eSS

- Komu so namenjene:** brezposelnim oziroma osebam brez dela (med te štejemo neaktivne, študente, gospodinje), ki so dopolnili 18 let starosti, imajo stalno bivališče v deželi Furlaniji-Julijski krajini in izpolnjujejo še dodatne pogoje navedene v vsakem projektu posebej
- Koliko trajajo:** 840 ur v primeru polnega delovnega urnika oziroma 420 ur, če je predviden skrajšan delovni urnik, za obdobje 6 mesecev
- Koliko znaša štipendija:** za vsako uro prisotnosti na delovni praksi prejme pripravnik 4,50 €
- Dodatne informacije:** obišči spletno stran www.sdzpi-irsip.it in ogled si podrobnosti o vsaki delovni praksi posebej
- Prijava za izbor:** kandidati morajo izpolniti vpisno polo na sedežih SDZPI, predložiti izjavo o brezposelnosti ter življenjepis v evropskem formatu **do 1. septembra** (razen kjer ni drugače navedeno)

TRST

- **GRAFIČNI OBLIKOVALEC** (prijava do 25. julija)
- **PRODAJALEC** (prijava do 25. julija)
- **PRODAJALEC** (prijava do 25. julija)
- **TURISTIČNI TEHNIK** (prijava do 21. julija)
- **TURISTIČNI TEHNIK**
- **VZGOJITELJ**
- **POMOČNIK ZALOŽNIKA ZA TRŽENJE IN KOMERCIALO**
- **POMOČNIK NAČRTOVALKE EVROPSKIH IN REGIONALNIH PROJEKTOV**
- **REFERENT ZA KOMUNIKACIJO IN PROMOCIJO**
- **REFERENT ZA KOMUNIKACIJO IN TRŽENJE**
- **BANČNI URADNIK**
- **ZAVAROVALNIŠKI ANALITIK**
- **ASISTENT ZA ODNOSE Z JAVNOSTMI**
- **URADNIK V ZAVAROVALNIŠKI AGENCIJI**
- **URADNIK V RAČUNOVODSTVU**

GORICA

- **ORGANIZATOR PRIREDITEV**
- **ORGANIZATOR FILMSKIH PREDSTAV**
- **ANIMATOR POŠOLSKIH DEJAVNOSTI**
- **POMOŽNA KNJIŽNIČARKA**
- **ADMINISTRATOR KMETIJSKEGA PODJETJA**
- **TAJNICA**

VIDEM

- **POMOŽNA TAJNICA**
- **PRODAJNA REFERENTKA**
- **RAČUNOVODKINJA**

SDZPI Trst, ul. Ginnastica 72
tel. 040 566360, ts@sdzpi-irsip.it

SDZPI Gorica, Verdijev korzo 51
tel. 0481 81826, go@sdzpi-irsip.it

SDZPI Špeter, ul. Alpe Adria 61
tel. 0432 727349, ud@sdzpi-irsip.it

www.sdzpi-irsip.it